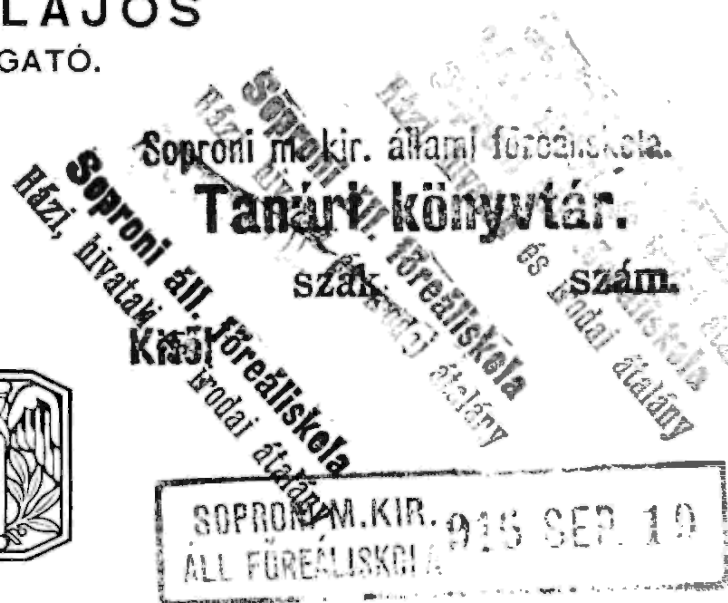
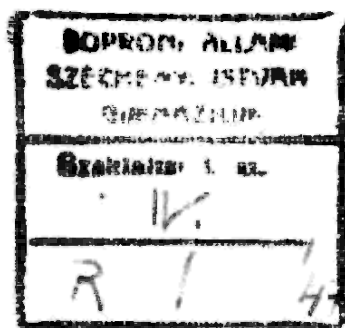

A SOPRONI MAGY. KIR.
ÁLLAMI FÖREÁLISKOLA
NEGYSZÁZADIK
ÉRTESÍTŐJE
AZ 1915/16-IK ISKOLAI ÉVRŐL.

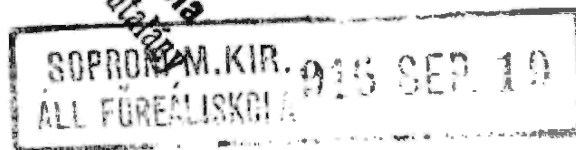
KÖZLI:

RODT LAJOS
IGAZGATÓ.

Soproni Állami Főreáliskola
Házi, hivatali és irodai átalány

II. C. 236.

SOPRON,
ROMWALTER ALFRÉD, KÖ- ÉS KÖNYVNYOMDÁJA
1916.

Méltóságos

Veszprémi Városy Tivadar

Tankerületi Kir. Főigazgató.

Tankerületünknek és így intézetünknek is legörvendetesebb és jelentőségében legkihatóbb eseményével óhajtván ez évi jelentésünket megkezdeni, Értesítőnk első lapját méltóságos veszprémi Városy Tivadar győri tankerületi kir. főigazgató úrnak szenteljük, annak a férfiúnak, aki Ő Felsége legkegyesebb elhatározása folytán ez évi április hó 6-án kineveztetett az V. fizetési rangosztályba és aki e kineveztetésével elérte azt a legmagasabb fokot, melyet tanférfiú egyáltalában elérhet, de melyet a tanférfiak közül is csak igen kevesen — a legjobbak — érnek el.

Amilyen nagy a hivatali pályán működők öröme általában, valahányszor kinevezéssel párosult kitüntetés éri valamely érdemes tisztársukat, oly kétszeresen nagy a mi örömünk, akik a kinevezetben tankerületünk nagyrabecsült és általánosan szeretett vezetőjét tiszteljük és akik a szolgálati viszonyból kifolyólag legjobban tudjuk, hogy ez alkalommal a királyi kegyben mily méltó ember részesült.

Ő Méltóságában azt a férfiút tiszteljük és szeretjük, aki magában egyesíti mindama tulajdonságokat, melyek Őt nemcsak képessé teszik vezető állásának betöltésére, hanem valósággal követendő példának is állítják elénk személyét.

Felekezeti gyűlölettől ment mély vallásosság, lángoló hazaszeretet, széleskörű tudás, mélyen érző szív, ernyedetlen szorgalom, soha nem lankadó kötelességtudás, részrehajlást és pártoskodást nem ismerő igazságszeretet, lelkiismeretesség és elfogulatlanság teendői végzésében, szerénység és előzékenység az érintkezésben, azok a kimagasló tulajdonságok, melyeket tanár és tanítvány egyaránt tisztelnek Ő Méltóságában.

Ezért mindnyájunk legszentebb óhaja, hogy a Mindenható minél tovább tartsa meg Ő Méltóságát diszes állásában a tanügy javára és a tankerület örömére.

KARDOS ALADÁR

1874—1916

A kérlelhetetlen halál a háborus esztendőben a soproni állami főreáliskola fölé is kiterjesztette sötét szárnyait, magához szólítva intézetünk egyik legképzettebb, legkedveltebb, legeszményibben érző és gondolkozó tanárát: *Kardos Aladárt*. Fáradtságot nem ismerő, szorgalmas és kitartó munkában eltöltött életét nem az ellenség fegyvere oltotta ki; gyenge, törekeny szerveztét lassu, de biztosan ható méreg: a sorvadás emésztette meg 42 esztendős korában. Czeglédről való áthelyeztetése városunkba saját kérelmére történt. Bár mindössze 3 $\frac{1}{2}$ éven át tanított iskolánkban, széles és alapos tudással párosult jóságos szívével hamarosan meghódított mindenkit, ki vele érintkezett. A magyar és a latin nyelvet tanította, még pedig kitűnő eredménnyel, ami rokonszenves egyéniségén kívül főképen annak tulajdonítható, hogy kiváló emlékező tehetséggel megáldva sokat olvasott és tanult, állandóan művelte magát szaktárgyaiban. Igazi atyja volt tanítványainak, kik tisztelték benne a nagy tudást, jóságos lelkületeért pedig valósággal rajongtak érte. Izzóan hazafias érzületét tanusítják az iskolában és iskolán kívül elmondott szónoklatai, melyek minden alkalommal nagy hatással voltak a hallgatóságra. Előzékeny, szerény modorával mindenkit lekötelezett, szívesen segített másokat, senkinek kérését megtagadni nem tudta. Érdeklődött és lelkesedett minden szép és nemes ügy iránt, önzetlenül és hivatkozás nélkül dolgozott lankadatlan szorgalommal. Mélyen érző, vallásos lélek volt, minden felekezeti elfogultságtól menten. Halála súlyos veszteséget jelent intézetünkre, mely elhalálozásával egy jeles tehetséggel megáldott lelkes tanárral megfogyatkozott. Kartársai mély szomorúsággal gyászolják benne a nemes lelkületű, odaadó és hűséges jóbarátot.

Kegyeletes emlékét sokáig fogjuk őrizni szívünkben. Legyen áldott emlékezete!

L. E.

BEITL KÁROLY

1872—1915

Szept. 17-én, alighogy intézetünk kapui megnyíltak, vettük Beitl Károly ágfalvai plébános elhunytának szomorú hírét. Plébánosi munkásságának megkezdése előtt, mint soproni karkáplán, tiz éven át (1895—1905.) volt intézetünk hitoktatója. Jeles képzettségű és széles látókörű papja volt egyházának, akit előkelő modora, tapintatos fellépése és szerénysége miatt mindannyian becsültünk és szerettünk.

Alig egy évre felszenteltetése után már Sopronba rendelte volt főpásztora. Munkássága itt fokozatosan szélesebb mederbe terelődött és meglehetősen próbára tette ifjú erejét. Mint karkáplán és hitoktató hivatalosan is sok munkával volt megterhelve, de ő rövidesen lelkes buzgósággal kezdett dolgozni szociális téren is és elnöke lett a kath. legényegyesületnek. Majd egy helybeli német lapnak, a „Westungarisches Volksblatt“-nak szerkesztésével is megbízott. Bámultuk munkabírást, nem kevésbé fenkölt, higgadt gondolkodását, éles ítélőképességét, igazság- és emberszeretetét. Mindenki becsülte, sokan szerették. Önzetlensége és szerénysége, mellyel a maga személyét soha előtérbe nem tolt, megelégedettsége, példás élete és papi erényei voltak mindvégig egyéniségének legszebb ékességei.

Munkásságát intézetünkben is lelkiismeretesség, buzgóság és rátermettség jellemezte. Kedves emléket hagyott maga után, kit plébánossá történt megválasztása után is örömmel és szeretettel láttunk időnkint viszont. Váratlanul jött az első hír betegségéről. Élte derekán lepte meg a kór és gyógyíthatatlannak bizonyult. Erős szervezte jóideig szívósan ellenállt, de a betegség lassan mégis felőrölte életerejét. Temetésén intézetünk képviselte magát. Emlékét kegyelettel őrizzük!

K. P.

IV.

A Soproni Állami Főreáliskolába járt Tanítványok szövetsége.

Az egyre nagyobb méreteket öltő, nemzeteket megsemmisítéssel fenyegető világháború minden képzeletet fölülmuló borzalmasságával már is érezteti vészterhes hatását az ország és társadalom összes rétegeivel. A nyomor és baj enyhítése, az inségesek felsegítése, az áldozatkész jótékony-ság gyakorlása sohasem fokozódott még oly mértékben *kötelességgé*, mint épen napjainkban.

A történelem ércnél maradandóbb emléket szentel majd fegyverfor-gató, honmentő hőseinknek, de a hálás utókor kegyeletes emlékezetébe vé-si majd azoknak nevét is, kik nehéz időkben a háború nyomán fakadt se-bek gyógyításán és bölcs előrelátással a haza jövőnk erkölcsi és anyagi megszilárdításán fáradoztak.

A soproni állami főreáliskola hálás örömmel jegyzi fel évkönyveibe annak a férfiúnak nevét, ki épen e történelmi időkben vállalkozott egy oly *szövetségnek* megalakítására, melynek célja *intézetünk volt és jelenlegi ta-nítványai erkölcsi és anyagi érdekeinek előmozdítása, szegénysorsú tanu-lók segélyezése, tanulmányi ösztöndíjak kitűzése, azonfelül a szövetség tag-jai között az együvértartozás érzetének és a magyar, nemkülönb a kollégi-álítás szellemének ápolása* (Alapszabály-tervezet 4.§.).

Waldmayer Károlyt, az Osztrák-Magyar Bank vezértitkárhelyettesét, iskolánk egykori tanítványát illeti részünkről az elismerés pálmája, ki fá-radhatatlan buzgóságával, önzetlenségével e szövetségnek eszméjét a meg-valósulás stádiumába jutatta.

A soproni állami főreáliskola volt tanítványaiból alakítandó szövet-ség gondolata már 1904-ben fölmerült, amikor az egykori iskolatársak 25 éves találkozásán *Fialowski Béla dr. kir. törvényszéki orvos Nagybecske-rekről, Hasenauer Ágost mérnök Budapestről, Jahn József bírósági ve-gyész Budapestről, Rösch Frigyes gyárigazgató Krompachról (Szepesvár-megye), Rutrich Rikárd kir. posta- és távirdatanácsos Sopronból, Spitzer Vilmos és Wolf Ernő nagykereskedők Bécsből egy 500 K-ról szóló takarékpénztári betétkönyvet adtak át a soproni állami főreáliskolai akkori igazga-*

tójának, Dr. Wallner Ignácznak, egy a soproni állami főreáliskola tanítványaiból alakítandó szövetség céljaira.

1914. július 27-én szép ünnepség keretében összegyűltek azok a volt iskolatársak, akik 40 év előtt végezték tanulmányaikat intézetünknel, névszerint a következők: *Horváth Miklós* földbirtokos Bögötéről (Vas megye), *Illés Károly* miniszteri osztály tanácsos Budapestről, *Kliegl Károly* M. Á. V. üzletvezetőhelyettes Szombathelyről, *Mares László* földbirtokos Kerecsendről (Heves megye), *Scheiber József* haltenyésztő részvénytársasági igazgató Budapestről és *Waldmayer Károly*, az Osztrák-Magyar Bank vezértitkárhelyettese Bécsből. Az ez alkalommal egybegyűltek 200 koronát adtak át a soproni állami főreáliskola igazgatójának egy később alakítandó Diákszövetség céljaira.

A szervezés, taggyűjtés fárasztó munkáját ettől az időtől kezdve Waldmayer Károly vállalta magára. Kizárólag az ő érdeme, hogy a Szövetség iránt való érdeklődés napról-napra erősödött, nemes célt szolgáló mozgalomhoz mindig többen és többen csatlakoztak. Az 1915. évi október 17-én a soproni városház tanácstermében Waldmayer Károly elnöklete alatt nagyszámú közönség jelenlétében végbement alakuló közgyűlés egyhangulag elfogadta a Waldmayer Károly által nagy körültekintéssel és alaposággal szerkesztett, 52 szakaszból álló alapszabály-tervezetet s a szövetséget egyhangú lelkesedéssel ideiglenesen megalakítottak nyilvánította. A m. kir. belügyminiszternek jóváhagyás végett megküldött alapszabály-tervezetet jövő Értesítőnkben szándékszunk közölni, mivel az ezideig még nem nyert jóváhagyást. A szövetség végleges megalakulását jelenleg az a körülmény is gátolja, hogy a soproni állami főreáliskola volt tanítványainak egy igen tekintélyes része a harctéren teljesít szolgálatot, másik részét pedig a háború alatt megnövekedett hivatalos elfoglaltsága akadályozza a szorosabb tömörülésben.

A *Waldmayer Károly* által megindított mozgalom a háború folyama alatt is szép eredménnyel járt, a jelentkező tagok száma hónapról-hónapra szaporodott. Az idáig befolyt pénzösszeget egyelőre a soproni állami főreáliskola igazgatója kezeli, aki azt a Szövetség hazafias céljának megfelelően hadikölcsönkötvények vételére fordította. A Szövetség vagyoni állapota 1916. évi június hó 30-án: 2450 korona névértékű 6%-os magyar járadék kölcsönkötvény és 57 korona 16 fillér készpénz.

Alábbiakban azoknak nevét közöljük, kik az ideiglenes megalakulás, tehát 1915. évi október hó 17-ke óta alapító-, rendes- és pártoló-tagoknak jelentkeztek vagy adományaikkal a Szövetség tőkéjéhez hozzájárultak:

Alapítótagok

100 korona tagsági díjjal:

- * *Alpár Ignác*, műépítész Budapest.
Horváth Miklós, földbirtokos Bögöte.
- * *ikvai Pfeiffer Mátyás*, udvaritanácsos Budapest.
- * *Schreiber Ignác*, Osztrák-Magyar Bank főtanácsosa Wien.
- * *Schöll Ernő*, Osztrák-Magyar Bank felügyelője Wien.
Tschurl Károly, magánzó Sopron.
- * *Waldmayer Károly*, Osztrák-Magyar Bank vezértitkár-helyettese Wien.
- * *Dr. Wallner Ignác*, c. kir. főigazgató Sopron.
Wolf Ernő, nagykereskedő Wien.
- * *Id. Wolf Lipót*, nagykereskedő Kismarton.

Rendes tagok

évi 6 korona tagságdíjjal:

<i>Agh Lajos dr.</i>	<i>Richly Rezső</i>
<i>Agoston Ernő</i>	<i>Rodt Lajos</i>
<i>Barta Miksa</i>	<i>Róka József</i>
* <i>Bergmann Adolf</i>	<i>Romwalter Frigyes</i>
<i>Bognár Bertalan</i>	* <i>Rosenberger Lajos</i>
<i>Faragó József</i>	<i>Rutrich Rikárd</i>
<i>Fischer József</i>	<i>Schaffer Antal</i>
<i>Frischmann József</i>	<i>Schármár József</i>
<i>Gerő Árpád</i>	<i>Seemann Kálmán</i>
<i>Hacker Sándor</i>	<i>Simko Gyula dr.</i>
<i>Hofmann Vilmos dr.</i>	* <i>Takách Gusztáv</i> , Czinfalva
<i>Horváth Béla dr.</i>	<i>Thurner Mihály dr.</i>
<i>Horvát Rezső.</i>	<i>Töpfl János</i>
* <i>Kammerloher Ottó</i>	<i>Töpler Lajos</i>
<i>Kerpel Ignác</i>	<i>Tschurl Ernő</i>
<i>Kovács Péter</i>	<i>Ullmann Adolf</i>
<i>Krausz Lajos</i>	* <i>Varga Ferenc</i>
<i>Lauringer Ernő</i>	<i>Vendl Aladár</i>
* <i>Mangold Ernő</i>	<i>Wachtl Frigyes</i>
<i>Német Vilmos</i>	<i>Wagner Zsigmond</i>
<i>Pinezich István dr.</i>	

*) A *-gal megjelöltek tagsági díjaikat már lefizették.

Pártoló tagok

évi 4 korona tagsági díjjal:

*Arnes Rezső, Wien	Józsa Menyhért
Bründl Károly	*Karner János, Csepreg
*Coriáry Béla	Lähne Vilmos
Démy Lajos dr.	*Lieberzeit József, Félszerfalva
Feigl Gyula	Popini Nándor
Fink József	Riedt Imre
Gergely István	Schnell Alfréd
Greilinger József	*Schwarz József
*Goetzloff Oszkár	Strausz Nándor
Goldschmid Dávid	Thirring Ernő
Hackstock Károly	Töpler Kálmán dr.
*Hegedüs Béla	*Trogmayer Henrik
*Jaeger Mihály	

Adományok:

Ő csász. és kir. Fensége Miksa főherceg 50 korona.
Arnes Rezső, Wien 100 korona.
Central-Hypothekenbank Ungar. Sparkassen 100 korona.
Domokos Sándor 1 korona.
Friedmann Izidor 1 korona.
Goetzloff Oszkár 1 korona.
Karner János, Csepreg 4 korona.
Káth József 5 korona.
Kiss Imre 2 korona.
Lieberzeit József 2 korona.
Maltarics Vince 2 korona.
Osztrák-Magyar Bank 100 korona.
Pesti Kereskedelmi Bank Soproni Fiókja 100 korona.
Popovics Sándor dr., Wien 50 korona.
rohonczi Pranger József, Wien 10 korona.
Özv. Preis Siegfriedné 4 korona.
Rajkai Lajosné 1 korona.
Ritter János 2 korona.
Schmid Frigyes, Wien 10 korona.
Soproni Takarékpénztár 100 korona.
Szabó Nándor 2 korona.
Tichler Samu 1 korona.
Waldmayer Károly 2 darab egyenként 50 koronás névértékű 6%-os magyar járadékkölcsönkötvény.

*) A *-gal megjelöltek tagsági díjukat már lefizették.

A soproni állami főreáliskola igazgatósága ezúton is hálás köszönetet mond az intézet és vele szoros kapcsolatban levő Deák-Szövetség összes jótevőinek, első sorban *Waldmayer Károly* úrnak, ki ritka önzetlenséggel és odaadással munkálkodott a Szövetség megteremtésén.

Igazságos ügyünkbe vetett rendíthetetlen bizalommal reméljük a háború diadalmas befejezését s a győzelmes béke nyomán a soproni állami főreáliskola egykori tanítványai Szövetségének végleges megalakulását és fellendülését.

Lauringer Ernő.

V.

Intézetünk és a háború.

Intézetünk 1914/15. Értesítőjében a tanév háborús vonatkozásairól szóló megemlékezésünket azzal az őszinte óhajjal zártuk le, hogy vajha az 1915/16. tanévben újból rendelkezésünkre állhatnának összes helyiségeink.

Óhajunk — sajnos — nem valósult meg. Nem valósult meg sem szűkebb, sem tágabb értelmében véve: intézetünknek a múlt tanévben lefoglalt helyiségeit a katonaság az 1915/1916. tanévben is használta, a háború pedig nemhogy megszűnt volna, hanem még nagyobb arányokat öltött az eddigieknél.

Hogy az immár két év óta dúló háborúnak iskolai életünkre gyakorolt hatását a középiskolák háborús korszakának krónikása részére röviden összefoglalva megörökítsük, adatainkban az 1914/1915. tanévre is kiterjeszkedve, a következőkről számolunk be:

a) Az intézeti épület és a tanítás.

Intézeti épületünk földszinti és I. emeleti helyiségei — az igazgatói iroda, a vegytani szertár, valamint a tanári- és ifjúsági-könyvtár helyiségeinek kivételével — 1914. évi augusztus hó 1-én foglaltattak le a katonaság részére. Ezen időtől kezdve 1914. évi szeptember 1-ig magyar népfelkelők helyezkedtek el intézeti épületünk lefoglalt részeiben; 1914 szeptember hó 1-től kezdve pedig 1916. évi január hó 26-áig, tehát csaknem 17 hónapon keresztül, a cs. és kir. tartalékkórház használta helyiségeinket. 1916. évi január hó 26. óta a cs. és kir. 11. Landwehrgyalogezred pótzászlóaljának II. pót-százada birta említett helyiségeinket 1916. évi április hó 12-ig. Azóta ismét teljes birtokában voltunk intézeti épületünknek 1916. évi június hó 24-ig, amikor az újból lefoglaltatott segédkórház céljaira.*)

Dícséretképen megemlítjük e helyen, hogy a katonasággal való érintkezés mindig a legkellemesebb volt. A jogos kívánságok és méltányos kérések

*) A történeti hűség kedvéért megemlítjük, hogy eredetileg ugyan 1914. évi augusztus és szeptember hó folyamán az egész épület, tehát a II. emelet is volt lefoglalva. Az intéző körök szíves jóindulatából azonban a II. emeleti helyiségek csakhamar (1914. évi szeptember 20-án) ismét rendelkezésünkre bocsátattak. Az erre vonatkozó részletes adatokat l. az 1914-15. évi Értesítőben!).

mindig kellő figyelemben részesültek, a rend, csend és tisztaság fentartására pedig a katonaság minden lehetőt elkövetett. Így többek között átfestette a tartalékkórház egy izben az összes lefoglalt helyiségeket a tornacsarnok kivételével és kijavíttatta és átfestette a folyosók megrongált falait. Az intézeti épület lefoglalt részeiben a tartalékkórház kivonulása alkalmával konstatált károk a tartalékkórház parancsnoksága által helyrehozattak. A cs. és kir. tartalékkórház helyébe jött a cs. k. 11. Landwehrgyalogezred-pótzászlóalj II. pótszászadának parancsnoksága a rendet, csendet, tisztaságot és személyes érintkezést illetőleg még elődjét is felülmulni látszott. Számbajöhető, nagyobb mérvű változtatásokat vagy átalakításokat az épület lefoglalt részében a katonaság nem eszközöltetett, hacsak nem emlíjük meg azt, hogy a Landwehrgyalogezred a beszállásolt legénység könnyebb és gyorsabb élelmezhetésére intézetünk udvarán felállíttatott egy ideiglenes faépítményt, mely konyhául szolgált, a tornacsarnok melletti öltözőszoba pedig fürdőszobának rendeztetett be a kórház által. A világítás, fűtés és vízfogyasztás címen felmerülő kiadások fedezésének kérdése kölcsönös megegyezés alapján mindjárt kezdetben rendeztetett, úgy hogy e tekintetben a katonaság miatt intézetünknek soha sem voltak külön kiadásai.

Az intézeti épület földszinti és I. emeleti helyiségeinek lefoglalása következtében intézeti ifjúságunk mindkét tanévben a II. emeletre szorult.

Az 1914/1915. évi beiratásokat megfelelő helyiségek hiányában Sopron szab. kir. város Tanácsának szivessége folytán a városi Közkönyvtár részére kibérelt, de akkoriban még üresen állott helyiségeiben (Szinház-utca 35) tartottuk meg szeptember 1—15-ig. Az 1915/1916. tanévi beiratások már saját épületünkben folytak le szeptember 1—4-ig, miután sikerült e célra egyik I. emeleti helyiségünket (az ifj. könyvtár mellett) e célnak megfelelően átalakíttatni. E helyiség azután az 1915/1916. tanévben tanteremül is szolgált (VIII. oszt.).

A tanév az 1914/1915. évben — helyiségek hiányában — csak szeptember 24-én nyílhatott meg, miután előzetesen szeptember 20-án rövid tanév-megnyitó ünnepélyt tartottunk az akkor még üresen állott tornacsarnokban. Az 1915/1916. tanévben szeptember hó 7-én vette kezdetét a tanítás, tanév-megnyitó ünnepély nélkül, minthogy ennek megtartására a tornacsarnok már nem állott rendelkezésünkre.

A tanítás mindkét tanévben zavartalanul folyt a tanév befejezéséig és pedig az 1914/1915. tanévben, melyben egy párhuzamos (III.) osztályunk is volt, hat osztállyal délelőtt 8—12-ig és három osztállyal délután 2—6-ig; az 1915/1916. tanévben pedig, melyben már nem volt párhuzamos osztályunk, csak délelőtt 8—1-ig. Az összes osztályok elhelyezhetésére mindkét tanévben igénybe kellett vennünk illetőleg be kellett rendeznünk állandó osztálytermekké a fizikai és biológiai előadótermet valamint a szabadkézi rajztermet, sőt utóbb, 1915/1916-ban, hogy csupán délelőtti tanítás lehessen, a

volt igazgatói lakás konyháját is. Az ev. és izr. hittani órák megtarthatására pedig mindkét tanévben a IV—VIII. oszt. ifjúsági könyvtár két helyiségét használtuk fel.

Ha éreztük is a szűkös elhelyezkedésből, az intézeti udvar nélkülözéséből, az osztályok túlszűfolttságából, az előadó kísérleti termeknek osztálytermekké való átalakításából és állandó használatából eredt hátrányokat és nehézségeket, sorsunkat megnyugvással és azzal a vigasztaló tudattal viseltük el, hogy helyzetünk — más iskolákéhoz viszonyítva — még csak tűrhető, amennyiben saját épületünkben és egy helyen teljesíthetjük feladatunkat.

A tanítás normális menetére vonatkozó változásokat illetőleg felemlítjük, hogy az 1914/15. tanévben a viszonyok kényszerítő hatása alatt csak 45-es órákat tartottunk és a 10'nyi szünetet 5'nyire redukáltuk, hogy egyrészt a délelőtti és délutáni tanítás között kellő idő maradjon a tantermek tisztogatására és szellőztetésére, másrészt azonban a délutáni tanítás túlságosan bele ne nyúlják az esti órákba. Tantárgyi óraredukciók nem voltak egyik évben sem, ellenben elmaradt egyes tárgyak tanítása. Így például szünetelt mindkét tanévben a torna, ének és céllövészeti tanítása valamint szüneteltek a játékdélutánok, a biológiai és fizikai gyakorlatok elmaradt (csak az 1914/15. tanévben) a gyorsírástanítás és a vegytani gyakorlatok megtartása is. Szünetelt továbbá mindkét évben a „Berzsenyi” önképző kör működése. A tornatanítás és játékdélutánok elmaradásából származó hátrányok ellensúlyozására szolgáltak az 1915/1916. tanévben az alsó öt osztály számára miniszterileg elrendelt és osztályonként kéthetenként megtartott kirándulások, továbbá a VI—VIII. oszt. tanulók számára kísérletképen elrendelt és első ízben bevezetett katonai gyakorlatok, melyekről Értesítőnk VII. fejezetének c) 8 pontjában számolunk be részletesebben.

A tantárgyak az 1914/1915. tanévben legynagyobb részben szakemberek kezében voltak, míg az 1915/1916. tanévben egyik tanerőnk szabadságolása majd pedig elhalálozása folytán beállott rossz szakarány következtében ezen követelménytől el kellett tekintenünk, miért is 16 német-, 10 magyar-, 4 számtan-, 4 rajz. geom.-, 2 történelem- és 2 földrajz-óra, összesen tehát 38 óra nem szakemberek kezébe került.

A tananyagot csak annyiban kellett megrövidítenünk, amennyiben az 1914/1915. tanév a rendes időnél később kezdődött és hamarabb (május 22-én) befejeződött, az 1915/1916. tanévben pedig a tananyagot egyik miniszteri rendelet folytán már április hó 15-én kellett befejeznünk.

Iskolai ünnepélyt — az 1914/1915.-i tanévmegnyitó ünnepélytől eltekintve — az 1914/1915. tanévben egyáltalában nem, az 1915/1916. tanévben pedig csak május hó 1-től kezdve tarthattunk, minthogy ifjúságunk befogadására nem volt alkalmas helyiségünk. 1916. május 1-re elrendelt Kárpát-ünnepélyt valamint a tanévzáró-ünnepélyt már megtarthattuk tornacsarnokunkban.

b) Az intézeti tanárság.

1. A háború tanári személyzetünk létszámát kétharmad részére apasztotta. A bevonulások időrendjét követve a bevonult tanárokról szóló adataink a következők:

a) A háború kitörése tényleges katonai szolgálatban találta *Merényi Gábor* kartársunkat, ki az 1913/14. évben szolgált önkéntesi évét. Az 1914/1915. tanévben intézetünkhöz való visszatérése tehát már eleve ki volt zárva. Merényi Gábor előbb a szerb harctéren a homokbálványosi, majd Galiciában a zydacovi, dobromili, zagorci, Felsőmagyarországon a mezőlaborczi és sztropkói felvételező élelmezési állomásoknál működött. Innen a kelcsei és mezőlaborczi felvételező állomáshoz helyeztetett át. 1915. évi június hó 2-án az olasz frontra került és a Spital a. d. Drau (Karinthia)-i felvételező állomásnak lett előbb beosztottja, majd vezetője, míg 1915. évi augusztus 8-án az Isonzo fronton levő St. Danieli felvételező állomáshoz nem helyeztetett át. 1915. évi szeptember hóban a comeni felvételező állomáshoz került, majd egy előretolt hadtest felvételező állomásához, melynél jelenleg is van. 1914. évi szeptember hó 1-én a Verpflegsaspirant-i, 1915. évi szeptember 1-én a Verpflegsakzessist-i (élelmezési járulnok-i) rangot nyerte el. Ő Felsége 1916. évi január hó 6-án kelt legfelsőbb elhatározásával „Az ellenség előtt tanúsított kiváló szolgálatok elismeréséül” az arany érdemkeresztet adományozta neki a vitézségi érem szallagján. Beteg nem volt úgyszintén sebesülése sincsen.

b) *Révész János* kartársunk a háború kitörésekor mint tartalékos zászlós a cs. és kir. 46. gyalogezredhez vonult be. 1914. évi szeptember hó 8-án a II. menetzászlóaljjal indult az északi harctérre. Komarnó alatt 1914. évi szeptember 12-én a 13. századhoz osztották be mint szakaszparancsnokot, 1914. évi november hó közepétől ugyanennél a századnál századparancsnoksággal bízott meg. Zászlóalja 1914. évi december 8-án a 102. honvédnépfelkelő gyalogezredhez osztatott be, mely időtől mint géppuskásosztágyparancsnok működött 1915. évi március hó 20-ig, amikor fényes győzelmünk szinterétől — Uzsoktól — betegsége miatt meg kellett válnia. 1915. évi augusztus 23-án a délnyugati harctérre került. Az Isonzo szakaszon mint a 46. gy. e. 12. századának parancsnoka 1916. évi április hó 13-ig — megsebesülése napjáig osztozkodott a derék szegedvidéki katonák dicsőségében és szenvedésében.

1915. évi július 1-én hadnaggyá lépett elő. A hadiékítményes III. o. katonai érdemkereszttel és a II. oszt. (ezüst) vitézségi éremmel tüntettetett ki.

c) *Dr. Müller József* kartársunk 1914 augusztus hó 22-én hivatott be a soproni 18. népfelkelő parancsnokság által mint szk. honvédhadnagy. 1914. évi szeptember hó 11-én Pozsonyban a IV. honvédkerületi parancsnokság az általa föllállított m. kir. 2/IV. népfelkelő pékszázd századpa-

rancsnokává nevezte ki. 1914. évi november hó 1-ével szkv. honvédfőhadnaggyá lépett elő. 1915. évi július hó 1-én a IV. honvédkerületi parancsnokság hadbiztosságához irodai szolgálatra osztatott be. 1915. évi július hó 8-án súlyosan megbetegedvén a pozsonyi 19. sz. helyőrségi kórházban ápolatott és ezen kórház orvosi bizonyítványa alapján 1915. évi augusztus hó 14- szeptember 13-áig Karlsbadban a katonai fürdőházban ápoltatott. 1915. szeptember 23-án a pozsonyi IV. honvédkerületi parancsnokság beosztotta az esztergomi Vöröskereszt-tartalékkórházba ügyeletes tiszti szolgálatra, amely szolgálaton kívül 1916. január 1. óta egyszersmind az esztergomi cs. és kir. tartalékkórház V. szakaszának ügyeletes tisztje és ugyanazon kórház kezelő bizottságának tagja is 1916. március 25. óta.

Kitüntetése, sebesülése nincsen.

d) *Dr. Stodolni Gyula* kartársunk bevonult 1914. évi szeptember hó 11-én mint népfelkelő hadnagy.

Ettől az időtől fogva 1915. évi május hó 26-áig a m. kir. 2/IV. népfelkelő pót század alantós tisztje volt.

1915. évi május hó 26-án mint a fentemlített század 1. fél századának parancsnoka az északi harctérre rendeltetett.

1915. évi június 1-én a k. u. k. Reserve-Ver.-Abt. No. 12 Unterabteilungskommandó-jával bízott meg ugyancsak az északi harctéren, mely szolgálat 1916. évi április hó 12-ig tartott. 1916. évi április hó 12-én a k. k. Landsturm-Arb.-Abt. 206/31. parancsnokságával bízott meg, ugyancsak az északi harctéren. E formáció árkász és utász formáció.

14 napi szabadság leszámításával már több mint egy éve van állandóan az északi harctéren. Kitüntetést eddig még nem kapott. Népfelkelő főhadnaggyá 1914. évi november hó 1-vel léptetett elő. Beteg nem volt, úgyszintén sebesülése sincs.

e) *Strauch Jenő* kartársunk bevonult 1915 március hó 15-én a 18. honvédgyalogezredhez mint önkéntes. A tartalékos tisztiiskola elvégeztével ezredéhez — Karánsebesre vonult be, ahol augusztus 1-én hadapróddá lépett elő. 1915. évi október 10-én Csíkszeredára a 314. honvédgyalogezredbe osztatott be. 1916. évi február hó 16-án az orosz harctérre került. Ott mint szakaszparancsnok és századparancsnok helyettes volt 314/III. 9-be beosztva, majd 1916. évi március 29-én zászlóssá léptetett elő. 1916. évi április hó 6-ika óta pedig a 314/I. zászlóalj parancsnokának segéd tisztje. Jelenleg mint súlyos beteg városunkban tartózkodik.

f) *Harsányi Lajos* 1914 október hó 1-én mint tanár hivatott be a soproni honvédfőreáliskolához, ahonnan 1916. évi január hó 15-én népfelkelői tényleges szolgálatra vonult be a 29. honvédgyalogezredhez Budapestre. A tiszti iskolát Isaszegen végezte. Jelenleg Budapesten szolgál pót zászlóaljának valamelyik pót századánál.

2. A bevonult kartársak óráit mindkét tanévben magunk láttuk el, ami annyival is kevésbé okozott nagyobb nehézséget, amennyiben az 1914/15.

tanévben két, az 1915/16. tanévben pedig három párhuzamos osztályt szüntettünk meg. Külső tanerőt tehát egyik évben sem kellett igénybe vennünk-

3. Az 1914/15. tanévben az igazgató heti 10, 1—1 tanár heti 19—22 órában tanított, az 1914/15. tanévben pedig az igazgató heti 7, 1—1 tanár átlagosan heti 19—20 órában tanított. Legjobban volta megterhelve a nyelvészek, minthogy a négy alsó osztály tanulóinak a létszáma, osztályonként átlag 60—65 volt.

4. Ami a tanároknak a háborúval kapcsolatos tevékenységét az *iskolán belül* illeti, úgy felemlítjük különösen az osztályfőnökök buzgolkodását a sokféle gyűjtés fogantatosítása körül. Ugyancsak itt felemlítjük a tanárok heti óratöbbletét, valamint azt, hogy egyes tanárok (Faragó, Gerő, Lauringer, Német és Dr. Simkó) mindkét tanévben szükségből *nem* szaktárgyak tanítására is vállalkoztak és a hadbavonult szertárőröket tisztükben két éven át ideiglenesen helyettesítették.

5. A háború vonatkozásait a szaktanárok az egyes tantárgyak keretében igyekeztek felhasználni és pedig úgy a magyarázatnál mint az írásbeli dolgozatok megíratásánál. A magyarázatoknál kiterjeszkedtek különösen a harctéri eseményekre, a háború tanulságaira, a népek erkölcsére, az emberiség gyarlóságára, a technika vívmányaira stb. A hitoktatók a háborúban megnyilatkozó nagy erkölcsi erők, a kötelességteljesítés, a felelősségérzet, az önfeláldozás, a felebaráti szeretetnek felemelő példáit, a vallás nagy értékét és szükségességét a modern életviszonyok között a háborús viszonyokra vonatkoztatva fejtegették. A nyelvész, valamint történelem — földrajz szakos tanárok állandóan megbeszélés tárgyává tették a hadieseményeket, utóbbiak kiemelték az események földrajzi vonatkozásait is és utaltak a Kárpátok stratégiai fontosságára. Szóvá tették továbbá a természetes és nem természetes határok fontosságát az államalakulásokra, Magyarország gazdasági vonatkozásait a világháborúban, fejtegették balkáni érdekeinket, Olaszország és Monarchiánk viszonyát, az amerikai Egyesült Államok és Anglia szerepét stb.stb. Úgy a nyelvészek, mint a matematikusok felhasználták a háborús vonatkozásokat az írásbeli dolgozatok tételeinek kitűzésénél is. (l. 1914/15. és 1915/16. évi Értesítő illető fejezetét).

6. Háborús emléktárgyakat csak szórványosan gyűjtöttek, illetve vettek tanulóink. Különös kelendőségnek örvendtek tanulóink körében a hadsegélyező hivatal által forgalomba hozott emléktárgyak u. m. az ifj. hadsegélyező jelvények, az Augusztai hadi emlékérmek, a különféle ezüst- és fém-gyűrűk, bolgárlevelezőlapok, Mikulás bélyegek stb. stb.

7. Intézetünk tanári kara bőven kivette részét az adakozásokban és hadikölcsön kötvények jegyzésében is. Az intézet 50 koronát juttatott Sopron szab. kir. város polgármesteréhez a soproni rokkantak és elesettek árvái javára. A tanári kar belépett a Vörös Kereszt-Egylet valamint a soproni rokkantak egyletének tagjai sorába, ajándékozott a sebesülteknek könyveket, ujságokat, szivart, cigarettát, alsó és felső ruhaneműeket, pénzt és mindenféle más szeretettadományokat, résztvett a helyi jótékony célú mozgal-

makban és támogatta anyagilag nagyobb adományozásokkal a különböző jótekonycélú egyesületeket és áldozott különféle hadicélokra.

Hadikölcsönöket jegyzett az igazgatóság az intézeti alapokból az elmúlt két tanév folyamán:

7.300 K összegben; az intézeti Segélyző egyesület és Betegszoba-alap

3.500 K összegben; a tanári kar

32.550 K összegben; a tanulóifjúság pedig

850 K összegben.

Az elmúlt 2 tanév összes intézeti jegyzése tehát 44200 K-át tesz ki.

8. Tanári testületünk az iskolán kívül is kifejtett mindkét tanévben áldásos tevékenységet a háborúval kapcsolatosan. Így résztvettek egyesek a polgári őrség szolgálatában (Barta, Faragó, Gerő és Strauch), segédkeztek a sebesültek megérkezésénél, búzgolkódtak a vak katonák segélyezése céljából rendezett helyi képkiallítás szervezésében (Seemann), kíségtették a helybeli tanintézeteket tanítási órák elvállalásával (Dr. Ágh, Barta, Faragó, Lauringer és Strauch), működtek mint fordítók (Horvát) stb. stb. Német Vilmos tanár, mint a soproni vegyvizsgáló állomás vezetője, díjtalanul végzte a katonaság vegyi vizsgálatait és írt a gyógynövények gyűjtéséről, értékesítéséről, tekintettel a háborús szükségletekre. Hitoktatóink vigasztalták sebesült katonáinkat, részesítették őket, valamint a harctérre készülöket felekezetenként vallásoktatásban és tartottak számukra istentiszteletet. A róm. kath. hitoktató segédkezett azonkívül még a gyóntatásban és áldozásban is.

c) A tanulók.

1. Önként jelentkezett, illetve önként hadbavonult tanulója nem volt intézetünknek.

2. Az 1914/15. tanévben besoroztatott (1896. évfolyamú) növendékeink közül katonai szolgálatot teljesítenek: Warschilka János végzett VI., Baruch Siegfried, Böhm Adolf, Friebert Lipót, Eyllenberg Kurt, Kirkovics István, Lipner Ödön, Pischl Kálmán, Pozsgay Antal, Schaffer Pál, Schneider Ernő, Seedoch Tamás és Simon Gusztáv végzett VIII. oszt. tanulók.

Az 1915. év folyamán besoroztatott (1897. évfolyamúbeli) növendékeink közül katonai szolgálatot teljesítenek: Krétai Gyula végzett V., Mersich Alfréd, Ráth Árpád, Schitzhofer Ferenc és gróf Zichy Emánuel végzett VI., Hacker Hugó, Kertész István, Kraft Vilmos, Trogmayer Henrik, Winkler Dénes, Ámon István, Fodor Ödön, Gál Róbert, Hacker Miksa, Kerényi István, Pesti Ernő, Pollák Károly, Spitzer Ernő, Varga Imre, Verzár Erik és Wolf Jenő végzett VIII. oszt. tanulók.

3. Bevonult növendékeink sorsáról még nem szerezhén teljesen megbízható értesüléseket, a pontosság és teljesség kedvéért az idevonatkozó részletesebb adatok felsorolását a háború utáni időkre hagyjuk.

4. A háború természetesen nem maradhatott hatás nélkül tanuló ifjúságunkra sem. Tanuló ifjúságunk hazafias gondolkozásának és ritka áldozatkészségének megörökítésére — mintegy példaadásul későbbi nemzedékünknek — közöljük az 1915/16. iskolai évben rendezett pénzgyűjtések és önkéntes adakozások eredményéről szóló kimutatásunkat, melynek tanúsága szerint e tanévben összesen 1478 K 36 f. folyt be gyűjtés és adakozás útján:

SZÁMADÁS

a jótékonycélú gyűjtések, adakozások s eladások útján az 1915-16. iskolai év folyamán befolyt pénzüsszegekről.

BEVÉTEL.

Tétel szám		1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		Összesen befolyt:	
Adakozás célja		Ifj. hadsegélyző jelvények eladásából befolyt:		Kárpáti „Diák-falu” felépítésére:		A nagygyűjtés eredménye:		Mikulás bélyegek eladásából befolyt:		Hadi emlékérmek eladásából befolyt:		Hadikölcson jegyzésére befolyt:		A Bolgár Vörös Kereszt Egyület levelezőlapjainak eladásából befolyt:		Vegyes adakozásból befolyt:		Különféle címkéken befolyt:		A Kárpáti ünnepélyen befolyt:		Újabb hadikölcson kötvények jegyzésére befolyt:			
		K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f		
osztályok	I.	Több osztálytól	31	70	43	70	Több osztálytól	Több osztálytól	41	10	10	—	4	80 ¹	Több osztálytól	33	80	30	30	195	40				
	II.		45	94	42	03			11	—	16	—	2	81 ²		19	38	27	30	164	46				
	III.		71	20	37	82			47	30	8	—	—	—		23	10	12	90	200	32				
	IV.		55	84	39	70			50	—	9	—	2 ³	—		30	92	43	20	230	66				
	V.		35	—	34	30			40	—	11	60	—	—		27	—	27	—	174	90				
	VI.		18	40	30	—			18	50	12	—	—	—		9	—	20	51	108	41				
	VII.		50	50	21	—			—	—	5	60	20 ⁴	—		7	85	17	—	121	95				
	VIII.		50	—	37	—			—	—	7	80	—	—		20	—	—	—	124	80				
I—VIII.		75	—	—	—	10	—	13	30	—	—	—	—	10	21 ⁵	15	62 ⁶	—	—	124	13				
A nagyközönségtől		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	33 ⁷	—	—	33	33				
Összesen		75	—	358	58	295	55	10	—	13	30	207	90	80	—	29	61	10	21	220	—	178	21	1478	36
1. Hengl János, Reichart Ottó és Schwarz Márton I. o. t. á 1.60 (visszatérített énekdi) 4.80 K 2. Jettel Egon II. o. t. (büntetéspénz) 2.— „ Gyűjtésből fennmaradt. 0.81 „ 3. Lencz Alajos IV. o. t. (büntetéspénz) 2.— „ 4. Kardos Aladár tanár elhunyt alkalmából koszorúra gyűjtött pénz maradványa . .20.— „ 5. Csalánért a katonaságtól 1.80 K; Mozi- pénzből fennmaradt 0.30 K; Névtelentől 0.07 K; gyűrűkért 8.— K 10.21 K 6. Az ünnepély után az ifjságtól befolyt összeg 7. Goldschmied Dávid malátagyáros úr 10.— K Baumann János vasgyári igazgató úr 5.— „ Seyring Richárd keményítőgyáros úr 5.— „ Riedt Imre gyógyszerész úr 2.— „ Radt Lajos igazgató (kiegészítésül) . . . 4.33 „ Horvát Rezső tauár úr 2.— „ Faragó József tanár úr 2.— „ Seemann Kálmán tanár úr 2.— „ Vendl Aladár tanár úr 1.— „ Összesen: 33.38 K																									

Sopron, 1916. évi június hó 30-án.

Radt Lajos, áll. főreálisk. igazg.

K I A D Á S.

Sorszám	A felhasznált be- vétel tétele száma	A kiadás időpontja	A kiadás ik- tatószáma mely alatt a vevény található	Kinek küldetett el az összeg?	Gyümölcsözőleg elhe- lyeztetett?	Összeg	
						K	f
I.	1	1915 VII. 1 és IX. 27.	637—1915	A hadsegélyező hivatalnak.		75	—
II.	2	1915. XI. 4.	562—1915	Pesti-E.-H.-Takrékp.-nak (Kárpáti Diákfaluj.)		350	—
III.	3	1915 XI. 23.	618—1915	Vakok országos intézetének		20	—
IV.	"	1915 XI. 23.	618—1915	A siketnémák soproni intézetének		10	—
V.	"	1915 XII. 3.	637—1915	A hads. hiv.-nak (Katonák karácsonyára)		150	—
VI.	"	"	"	Zsófia Gyermekszanatóriumnak		20	—
VII.	"	"	"	József szanatóriumnak		20	—
VIII.	"	"	"	Országos gyermekvédő ligának		20	—
IX.	"	"	"	Erzsébet otthonnak		20	—
X.	"	1916 II. 7.	637—1915	A budapesti tud. egy. segély-alapjának		20	—
XI.	4	1915 XI. 24.	637—1915	Augusztai gyorssegély alapjának		10	—
XII.	5	1915. XII. 3.	636—1915	" " "		13	30
XIII.	6	1915 XI. 11 és 16	L. alapítványok főkönyv. 132. l.		Hadikölcsön kötvények jegyzésére Hozzácsatoltatott a hadik. alapítványhoz A hadikölcsön alapítvány tőkéjének gyarapítására takarékpénztárba téve	193	80
XIV.	"	1915 XI. 27.	"			14	10
XV.	7	1916 IV. 12.	183—1916	A hads. hiv. útján a Bolgár vör.-ker. egy.		80	—
XVI.	8	1916 I. 4.	637—1915	Az Est útján a vak katonáknak		20	—
XVII.	9, 10 és 2, 3, 8 (3-66 K)	1916 V. 1.	221—1916	A hadsegélyező hivatal útján a feldult kárpáti falvak helyreállítására		250	—
XVIII.	11 és 8 (5-95 K)	1916 V. 20.	L. alapítványok főkönyv. 134. l.		Hadikölcsön kötv. jegyzésére (Hozzá- csatoltatott a hadik. alapítványhoz	184	16
XIX.	9 (8 K)	1916 VI. 14.	335—1916	A hadsegélyező hivatalnak		8	—
Összesen. .						1478	36

Sopron, 1916. évi június hó 30 án.

Rodt Lajos áll. főreálisk. i. igazgató.

Ha hozzáadjuk ezen kimutatott összeghez az 1914/15. évi Értesítőnkben részletesen kimutatott pénzgyűjtések és adakozások összegét: 975 K 88 fillérrel, úgy e két háborús tanévben gyűjtéseink összeredménye: 2.454 K és 24 fillér készpénz.

E pénzüsszegeken kívül gyűjtött tanulóifjúságunk 1915/16-ban: szederleveleket, csalánt, könyveket és hadibélyegeket a következő kerek mennyiségben: 33 kilogramm szederlevelet, 66 kilogramm csalánt, 527 kötet könyvet és 1240 darab hadibélyeget.

Hozzáadva e gyűjtéshez az 1914/15. évi Értesítőnkben kimutatott ebbeli gyűjtés eredményét, úgy tanulóifjúságunk e két háborús tanévben a készpénzen kívül gyűjtött: 62 kilogramm szederlevelet, 231 kilogramm fém, 66 kilogramm csalánt, 527 kötet könyvet és 1.240 darab hadibélyeget.

Azonkívül befolyt 1914/15b-en *meleg ruhaneműek gyűjtéséből*: 31 hósapka, 2 csuklya, 42 pár csuklyavédő és melegítő, 31 pár harisnya, 10 darab ing, 16 darab nadrág, 6 pár térdvédő, 3 darab hasmelegítő, 2 pár lábruha, 1 darab sweater, 4 darab zsebkendő, 6 pár keztyű, 3 pár bakancsszár.

Cigaretta, dohány, ennivaló és egyéb ajándékok gyűjtéséből befolyt 1914/15-ben: 2.500 darab cigarette, 20 csomag cigaretta-papiros, 28 csomag dohány, 6 darab szopóka, 50 darab szivar, 16 darab öngyújtó, 13 darab pipa, 16 csomag tea, 3 darab szappan, 2 csomag evőeszköz, 1 csomag rovarpor, 10 darab mézeskalács, 11 csomag cukor és 9 darab írókészlet.

5. Tanulóifjúságunk társadalmi akcióit illetőleg felemlítjük, hogy 1914/15-ben egyes tanulóink Gerő Árpád buzdítására önként jelentkeztek sebesült katonák szállítására. A cs. és kir. tartalékkórházak parancsnoksága azonban a közbelépett koleraesetekre való hivatkozással nem vette igénybe a felajánlott segítséget.

6. A háború eléggé éreztette hatását tanulóink tanulmányi és fegyelmi állapotában. A munkakedv, mintha az 1915/16. tanévben kevesbedett volna, a fegyelmi állapot pedig mintha kissé lazulni kezdett volna. E jelenség csak a háborúval járó izgalmaknak és rendkívüli állapotoknak volt tulajdonítható és amilyen természetesnek látszott, épp oly szomorúan konstatáltuk azt. Különösen előidézte a szorgalom hanyatlását és a fegyelem némi meglazulását a párhuzamos osztályoknak a háborús viszonyokból kifolyólag szükségessé vált megszüntetése is, tehát azon körülmény, hogy az osztálylétszám kétszeresére való megnövekedésével a tanulók tanulmányi és fegyelmi szempontból kevésbé voltak ellenőrizhetők, továbbá a tanulóknak szűkös elhelyezése, végre azon körülmény, hogy sok családban az apa bevonulásával és a megélhetési viszonyok megnehezültével a szülői ház nem gyakorolhatta a tanulókra oly ellenőrzést és fegyelmet, mint békés időkben szokott volt gyakorolni.

Ha mindennek dacára mégis sikerült a tanuló ifjúság tanulmányi és fegyelmi állapotát illetőleg rendes eredményt felmutatni, úgy az elsősorban a tanári kar fokozottabb buzgóságának és tapintatosságának, nagyobb éberségének és bölcs belátásának köszönhető.

7. Tanulóifjúságunk a mezőgazdasági munkásságban is kivette részét. Az 1914/15. tanévben az önként jelentkezett III-VIII osztályu tanulók szabad idejükben Sopron szab. kir. város által kijelölt terület megművelésében segédkeztek. Jelentkezett 115 tanuló. A munkálatoknak azonban gyorsan véget vetett a tanév hirtelen bezárására vonatkozó miniszteri rendelet. Az 1915/16. tanévben részint szüleiknél segédkeztek a tanulók kertek megművelésében, részben más gazdálkodóknál. A nagyszünidő folyamán összesen 20 tanuló jelentkezett mezőgazdasági munkálatokban való részvételre.

8. Iskolai egyesületeink működése úgy az 1914/15. mint 1915/16. tanévben teljesen szünetelt részben a vezető tanerők hadbavonulása, részben pedig kellő helyiség hiánya miatt.

9. A társadalom, különösen a szülők érdeklődése intézetünk iránt és az iskolával való érintkezése a két háborús tanévben is megfelelő volt. Úgy az igazgatóság mint a tanári kör mindig a legnagyobb örömmel vette és veszi, ha a szülők minél többször személyesen érdeklődnek fiaik haladása és viselkedése iránt és erre vonatkozólag mindig a legmesszebbmenő támogatásban és felvilágosításban fognak részesülni a jövőben is az intézet részéről. Örömmel konstatáljuk e helyen, hogy jóakarató tanácsaink és figyelmeztetéseink a szülők részéről legtöbbször meghallgatásra találunk és hogy a szülők a nevelés és oktatás nehéz munkájában az intézettel egyetértőleg munkálkodnak.

10. Arra nézve, hogy mily hatást gyakorolt a háború az ifjúságra, általában mondható, hogy izgató, nyugtalanító hatással volt a tanulókra. A hadiesemények figyelemmel kísérése, a sok újságolvasás, az olvasottak és hallottak megtárgyalása sokszor elvonta idejüket és figyelmüket a tanulástól. Soknál érezhető volt az apa hiánya és különösen tapasztalható volt a hanyatlás azoknál, kik közeli soroztatásuk reményében előnyöket és kedvezményeket vártak. Magaviselet tekintetében sem volt kedvező hatással a háború. Az általános nyugtalanság, izgatottság erősen éreztette hatását. A tanuló ifjúság ha nem is súlyosan, de mégis gyakrabban vétett a fegyelmi szabályok egyes pontjai ellen.

d. A tanulók létszámára csak annyiban volt hatással a háború, hogy három párhuzamos osztálynak szükség parancsolta megszüntetése és kellő számú osztályterem hiánya miatt az alsó négy osztályba csak korlátozott számmal voltak a beíratásra jelentkező tanulók felvehetőek. Azonban ennek dacára sem apadt tanulóink létszáma e két háborús tanévben az azelőtti évekhez viszonyítva. Tanulóink legnagyobb része most is Sopron városából és vármegyénkből, a szomszédos vármegyék közeli vidékéről és a közép társadalmi osztályból került ki.

A magántanulók számában csak annyiban állott be változás e tanévben, amennyiben a katonai szolgálatot teljesítő, 1897.évfolyamú, valamint a most besorozott 1898. évfolyamú, végzett VII. oszt. tanulók is szerepelnek mint magántanulók és így más évekhez viszonyítva meglehetősen megnövekedett a magántanulók száma.

VI.
Tanári testület*)

Sorszám	A tanár neve és minősége?	Szak- tárgyai ?	Hány év óta mű- ködik mint tanár			Ez évben mit tanított, mely osztályok- ban, hány óraban ?	Heti óraszám	Jegyzet
			nyilván- os is- kolá- ban ?	áll. kö- zépisko- lában ?	intéze- tünk- nél ?			
1.	Rodt Lajos igazgató	Német Latin	22 év óta	22 év óta	2 év óta	Latin V. VI.	7.	Az intézeti Segély- egyesület elnöke
2.	Ágh Lajos dr. r. tanár	Magyar Német	30 év óta	22 év óta	16 év óta	Magyar III. V. VI. VII. VIII. Német III.	18.	A III. o. főnöke, a III. oszt. ifjúsági könyvtár őre, a Segélyegyesület jegyzője.
3.	Barta Miksa r. tanár	Matem. Fizika	13 év óta	13 év óta	12½ év óta	Matematika VII., VIII. Fizika III. VII., VIII. Szépirás I.	18.	A VIII. o. főnöke, a fizikai szertár őre, Segélyegye- sület pénztárosa, értekezl. jegyző.
4.	Faragó József r. tanár	Matematika Fizika Ábr. geom.	22 év óta	22 év óta	22 év óta	Matematika VI. Ábr. geom. VI., VII., VIII. Német IV. V.	18.	A tanári könyvtár és geom. szertár őre.
5.	Gerő Árpád r. tanár.	Természetr. Vegyten	11 év óta	7 év óta	7 év óta	Természetr. II., V., VI. Vegyten VI. Bölcsész. VIII. Történelem III. Számít. I.	20.	A VI. o. főnöke, a természetr. és tornaszertár őre. Segédkezett az igazgatói iro- dában 1916. V. 1-ig
6.	Harsányi Lajos r. tanár	Matematika Fizika	9 év óta	8 év óta	7 év óta		—	1914 évi október 1. én a soproni m. kir. honvéd- főreáliskolához hi- vátolt be, 1916. I. 15. óta katona
7.	Horvát Rezső r. tanár	Német Francia Latin	31 év óta	25 év óta	22 év óta	Német VI., VII., VIII. Francia III. VII. Latin VII., VIII.	20.	A VII. o. főnöke, a Segélyegyesü- let könyvtárosa.
8.	Kovács Péter róm. kath. hitoktató	Vallástan	7 év óta	7 év óta	4 év óta	Vallástan I— VIII. Exhortáció I—VIII.	17.	
9.	Lantos Jakab izr. hitoktató	Vallástan	12 év óta	3 év óta	3 év óta	Vallástan I—IV.	4.	Elemi iskolai ta- nító

*) A tanári testületben történt változást l. a VII. fejezet 1. pontjában.

Sorszám	A tanár neve, tanári minősége?	Szak- tárgyai ?	Hány év óta mű- ködik mint tanár			Ez évben mit tanított, mely osztályok- ban, hány órában?	Heti óraszám	Jegyzet
			nyilván- os is- kolá- ban ?	áll. kö- zépisko- lában ?	intéze- tünk- nél ?			
10.	Lauringer Ernő r. tanár	Történelem Földrajz	11 év óta	10 év óta	5 év óta	Történelem IV. VII., VIII. Magyar I. Német I.	19.	Az I. o. főnöke, a történelem, földrajz és régiségtár szer- tárának valamint az I. o. ifj. könyvt. öre.
11.	Leszner Rezső dr. egészség- tan tanár	Egészségtan	23 év óta	23 év óta	23 év óta	Egészségtan VII.	2.	Iskolaorvos
12.	Menyhárd Fri- gyes ev. hit- oktató	Vallástan	24 év óta	24 év óta	15 év óta	Vallástan I—VIII.	8.	Sopron szab. kir. város ev. lelkesze
13.	Merényi Gábor r. tanár	Matematika Ábr. geom.	4 év óta	4 év óta	4 év óta		—	A háboru kezdete óta a harctéren van
14.	Müller József dr. r. tanár	Magyar Német	15 év óta	13 év óta	13 év óta		—	A háboru kezdete óta katonai szol- gálatot teljesít
15.	Német Vilmos r. tanár	Természetr. Vegyten	12 év óta	12 év óta	10 év óta	Vegyten V, VII. Fizika IV. R. geom. I. Természetr. I. Szépirás II. Földrajz I. III.	19.	Sopron város vegy- vizsgáló állomásá- nak vezetője. A vegytani szer- tár öre Értekezl. jegyző,
16.	Pollák Miksa dr. izr. hitoktató	Vallástan	22 év óta	22 év óta	22 év óta	Vallástan V., VI., VII, VIII.	4.	Sopron szab. kir. város rabbija
17.	Révész János r. tornatanár	Torna	5 $\frac{1}{2}$ év óta	5 $\frac{1}{2}$ év óta	5 $\frac{1}{2}$ év óta		—	A háboru kezdete óta a harctéren van
18.	Seemann Kál- mán r. tanár	Szabadk. r. Rajz geom.	31 év óta	31 év óta	21 év óta	Szabadk. rajz III.—VIII. Rajz. geom. II. III. IV.	20.	A IV. osztály főnöke, a szabad- kézi rajzszer- tár öre.
19.	Simkó Gyula dr. r. tanár	Történelem Földrajz	5 év óta	5 év óta	4 év óta	Történelem V. VI. Földrajz II. Magyar II. Német II.	19.	A II. o. főnöke, a IV—VIII. o. ifj. könyvtár öre.
20.	Stodolni Gyula dr. r. tanár	Magyar Német	15 év óta	15 év óta	15 év óta		—	A háboru kezdete óta katonai szol- gálatot teljesít.
21.	Strauch Jenő r. tanár	Magyar Német	14 év óta	14 év óta	14 év óta		—	1915. évi március hó 15. óta kato- nai szolgálatot tel- jesít.

Sorszám	A tanár neve, tanári minősége?	Szak- tárgyai ?	Hány év óta mű- ködik mint tanár			Ez évben mit tanított, mely osztályok- ban, hány órában ?	Heti óraszám	Jegyzet
			nyilvá- nos is- kolá- ban ?	áll. kö- zépisko- lában ?	intéze- tünk- nél ?			
22.	Török Mihály r. tanár	Matematika Fizika	33 év óta	21 év óta	21 év óta	Matematika II., III. IV. V.	16.	Az V. o. főnöke, a II. o. ifjúsági könyvtár őre, tan- díjkezelő, értekezl. jegyző. Segédkezik az igazg. irodában 1916. V. 1. óta.
23.	Vendl Aladár r. tanár	Magyar Francia	31 év óta	21 év óta	21 év óta	Magyar IV. Francia IV., V., VI. VIII.	19.	Az ének- és zene- szertár őre

Szolga személyzet.*)

1. Kertész József rendes szolga. Szolgál 17 év óta.
2. Horváth Károly rendes szolga. Szolgál 4 év óta. (1915. márc. óta katona)
3. Backler István havibéres kisegítő szolga. Szolgál 1915. évi nov. 15. óta
4. Aumüller János fűtő és favágó. Szolgált 11 $\frac{1}{2}$ évig (1916. évi február hó 1-én végleg kilépett szolgálatából).

*) A szolgaszemélyzetben történt változást l. a VII. fejezet 2. pontjában.

Adatok az intézet történetéhez.

A) Az intézet állapota.

1. *Személyváltozások a tanári karban.* Intézetünk tanári testülete az 1915/16. tanévben 23 tagból állott: 1 id. igazgató, 16 rendes tanár, 4 hitoktató, 1 tornatanár és 1 egészségtantanár, aki egyuttal az iskolaorvosi teendőket is ellátta. E tanév folyamán tényleg csak 17 tag működött: 1 id. igazgató, 11 rendes tanár, 4 hitoktató és 1 egészségtantanár. 6 tanerő katonai szolgálatot teljesített.

Az 1914/15. tanévhez képest változás annyiban állott be a tanári testületben, amennyiben Kardos Aladár r. tanár, ki az 1915/16. tanév eleje óta betegség címén félévi szabadságot élvezett, 1916. évi január hó 15-én elhunyt.

Kardos Aladár elhunyt nagy veszteség intézetünkre. Intézetünk mindenkor szolgálatkész, minden iránt fogékony és mindenre vállalkozó, buzgó tagját veszítette el vele, a tanári kar pedig melegsívű, rokonszenves és alkalmazkodni tudó kartársát, az ifjúság veleérző, hazafias és ideálisan gondolkodó tanárát, lelkes szószólóját és képzett önképzőköri vezetőjét siratja benne. Temetésén, mely Czegléden ment végbe, minthogy ezen időben éppen főigazgatói látogatása volt intézetünknek, Ries Ferenc czeglédi áll. főgimn. igazgató volt szives bennünket képviselni, ki a tanári kar és intézetünk VII. osztályú tanulóinak nevében és költségén 1—1 koszorút helyezett a sírra, kifejezte részvétünket a mélyen sújtott özvegynek és elbúcsúztatta drága halottunkat. Az igazgatóság e helyen is kifejezi a tanári kar nevében leghálásabb köszönetét Ries Ferenc igazgatónak eme szives fáradozásáért. Az igazgatóság a szomorú hír vétele után kitűzette az intézeti épületre a gyászlobogót, a tanári kar pedig egy rendkívüli értekezleten áldozott az elköltözött emlékének és az értekezlet lefolyásáról valamint mély fájdalomról jegyzőkönyvi kivonatban értesítette a bánatos özvegyet.

Ugyanitt kell megemlékeznünk Beitl Károly ágfalvai plébános, intézetünknek 10 éven át (1905-1915-ig) volt buzgó róm. kath. hitoktatójának e tanév folyamán bekövetkezett haláláról is, kinek temetésén szintén képviseltette magát intézetünk. Gyászunkat az intézeti épület ormára kitűzött fekete zászlónk hirdette.

Mindkét drága halott egyéniségét valamint érdemeit Értesítők vezetőhelyén méltatja szakavatott toll. Az elköltözöttek emlékét kegyelettel őrizük szívünkben.

A személyváltozásokkal kapcsolatban megemlíti, hogy Dr. Leszner Rudolf, intézetünknek 23 éven át volt egészségтанánára és iskolaorvos. magas korára hivatkozva bejelentette, hogy többé már nem hajlandó tisztségét vállalni és így e tanév végével lemond állásáról.

Dr. Leszner Rudolf kiváló egyénisége Sopron városában közismeretes. Távoztával intézetünk egy minden ízében hazafiasan érző, nemesen gondolkodó, fenkölt lelkületű, nagy tudományú és széles látókörű, mindamelllett szerény, udvarias és nyájas tagját veszíti el, ki kötelességét mindenkor teljes odaadással, nagy lelkiismeretességgel és pontossággal teljesítette szolgálata utolsó percéig. Távozonak megmásíthatatlan szándékát az igazgató a végleges osztályzó értekezleten közölte a tanári karral, egyben pedig kiemelte távozonak az intézet körül szerzett érdemeit, kifejezte a személyesen jelenlevő előtt a tanári karnak és a tanulóifjúságnak vele szemben tartozó köszönetét és biztosította őt további szeretetükről és nagyrabecsülésükről. A tanári kar nevében még Horvát Rezső kartárs is intézett rövid búcsúztatót a nyugalombavonulóhoz az értekezleten.

Élvezze nyugalombavonuló nyugalma minél tovább a legjobb egészségben és legnagyobb meglegedettségben!

A tanári karban az 1915/16. tanévben örvendetes változás is történt, amennyiben Merényi Gábor intézetünknek 3½ éven át volt helyettes tanára (mely időből azonban, 2½ évet a katonaságnál töltött el), 1916. évi március hó 28-án rendes tanárrá neveztetett ki. Rendes tanári működéséhez a legszébb reményeket fűzük.

2. *Személyváltozások a szolgaszemélyzetben.* Az 1914/15. tanévhez viszonyítva mindössze annyi változás történt, hogy a katonai szolgálatot teljesítő Horváth Károly r. iskolaszolga helyett előbb Rózsás János, majd pedig 1915. évi november hó 15-étől kezdve Backler István személyében új havibéres kiegészítő solga fogadtatott fel, ki azóta állandóan teljesít szolgálatot intézetünknel.

Aumüller János, intézetünknek 11½ éven át volt favágója és fűtője, 1916. évi január hó 31-én végleg kilépett szolgálatából. Teendői előbb Kondor József nevű favágó és fűtő látta el, majd pedig, mikor be kellett vonulnia, a fűtést két iskolaszolgánk, a favágást pedig idegen favágó végezte.

3. *Felszerelés és egyéb szükségletek.* Tanszereinket és könyvtárainkat az elmúlt évben a rendes tanszerátalányból és a tanulóktól szedett ifjúsági könyvtári díjakból, valamint ajándékozás útján gyarapítottuk. A fűtő anyagot a fennálló szerződés értelmében Sopron szab. kir. város szolgáltatta, házi és irodai szükségleteinket pedig az évi rendes háziátalányból fedeztük.

Intézeti felszereléseink és könyvtáraink ez évi gyarapodásáról, valamint az összes felszerelések vagyoni álladékaról Értesítők VIII. fejezete számol be.

B) Az intézet működése.

1. *Nevelés.* Intézetünk a fősúlyt a nevelésre fektette és mindennek előtt azt követelte a tanuló ifjúságtól, hogy vallásos, hazafias, tisztességtudó, alázatos, szerény, őszinte és engedelmeskedő legyen. E tekintetben teljes összhang volt a tanári kar felfogásában, eljárásában és elbírálásában. A fegyelmezésben nem a büntetés, hanem a javítás volt vezérelvünk. Fokozatos büntetés mindössze 33 esetben volt. I.-fokú büntetés volt 1, II.-fokú büntetés 20 III.-fokú büntetés 12 esetben. A IV. fok vagy ennél szigorúbb büntetés alkalmazására nem került a sor. Általában ez évben is mondhatni ifjúságunk túlnyomó részéről, hogy tisztesség- és illemtudó volt, noha a múlt évhez viszonyítva a fegyelem tekintetében bizonyos lazulás — a szabadságérzet bizonyos túltengése — volt észlelhető, mint a tanári karinkább a viszonyok rendkívüliségének (sorozásoknak, bevonulásoknak stb.) volt hajlandó tulajdonítani és ennél fogva ilyen szempontból bírált is el.

Magaviselet tekintetében az eredmény a tanév végén jónak volt mondható, amennyiben az elbírált 313 rendes tanuló közül jó magaviseleti jegyet nyert 271 (86.6%), szabályszerű magaviseleti jegyet 42 (13.4%), ennél rosszabb jegyet pedig egy sem.

Vallási köteletségét minden felekezetű tanuló teljesítette és a megszabott vallásos gyakorlatokat saját hitoktatója utmutatása szerint végezte minden tanuló.

A róm. kath. tanulók minden vásár- és ünnepnapon szent misét és azonkívül vasárnap szentbeszédet is hallgattak. Az iskolai év folyamán összesen négyszer járultak a szent gyónáshoz és áldozáshoz.

A más felekezetű tanulók is felekezetük lelkészének és hitoktatójának utasítása szerint jártak el vallási köteleességeik teljesítésében.

A hittani vizsgálatokat a püspöki biztos, illetőleg egyházi megbízottak jelenlétében és elnöklété alatt tartottuk meg.

2. *Oktatás.* Intézetünk tanulmányi állapota szintén jónak volt mondható, amennyiben az osztályvizsgálatot tett 337 tanuló közül megfelelt 294 (87.2%), nem felelt meg 43 (12.8%). Jelesrendű lett 25 (7.4%), jórendű 74 (21.9%), elégségesrendű 195 (57.9%). Egy tárgyból megbukott 20 (5.9%), két tárgyból 12 (3.6%) és több tárgyból 11 (3.3%) tanuló. E jó eredmény elérésében a komoly munkán és a kötelesség pontos teljesítésén, valamint a tanulók kellő szorgalmán kívül nagy része volt annak a körülménynek is, hogy a lefolyt tanév különleges viszonyaira való tekintettel enyhébb mértéket alkalmaztunk.

Az igazgató gyakrabban látogatta az előadásokat, átvizsgálta az osztálynaplókat, az írásbeli dolgozatokat és rajzokat.

Az osztályfők is látogatták osztályaikat és a szak- és osztálytanárok hospitáltak egymás óráin.

A rendkívüli tárgyak tanítása — a latin, egészségtan és gyorsírás kivételével — az egész tanéven át szünetelt, úgyszintén szünetelt az egyes ifjúsági körök működése, valamint a rendes tantárgyak közül a torna-tanítás is.

3. *Egészségügy.* A tanuló ifjúság egészségi állapota a lefolyt tanévben eléggé megnyugtatónak volt mondható. Enyhébb természetű megbetegedés volt 632, súlyosabb, de nem fertőző, 45 és fertőző 17 esetben. Haláleset nem fordult elő. Az egészségi állapotra vonatkozólag az intézet iskolaorvosa a következőkben adta elő évvégi jelentését:

„Az 1915/16. évben az egészségi állapot a soproni állami főreáliskolában teljesen kielégítő volt, jóllehet az intézeti épület földszintje és első emelete majd tartalékkórház céljaira, majd kaszárnnyának szolgált. Volt kellő gond rá, hogy tisztaság és rend uralkodjék az egész épületben s hogy a tanulók a katonasággal ne érintkezzenek, ámbár fertőző betegség nem fordult elő a katonák között. A városban sem uralkodtak, egyes vörheny, difteritisz és typhus-eseteket kivéve, tömegesen föllépő járványos betegségek. A tanulók körében támadt betegedések enyhe természetűek voltak.

Az iskolaév elején megvizsgáltam intézetünk mindannyi növendékét egészségiállapotára, testtartásának helyességére, érzékszerveinek épségére és tisztaságára nézve, megjegyzéseimet és kifogásaimat közvetlenül közölve a tanulókkal. Azonkívül megvizsgáltam az iskolaév folyamán azokat a tanulókat, kik a szabadkézi rajz alól fölmentést kértek.

Tanítottam a VIII. osztályban heti két órában Fodor József középiskolai tankönyve nyomán az egészségtant, élettani és bonctani magyarázatokkal megtoldva, az alkoholizmus egészségpusztító hatásáról és a tüdővész ellen lehetséges védekezéséről minden kínálkozó alkalommal szólva.

A tornatanítás ez évben is, nem előnyére a tanulóknak, kénytelenségből elmaradt. De a mennyire lehetett, kirándulások pótolták, úgyszintén katonai gyakorlatok.

A védhimlő-oltást a városi tisztí orvos végezte az intézetben.

Ezzel utolsó jelentésemet van szerencsém bemutatni. Előrehaladott korom készített arra, hogy fölmentésemet kérjem, annak az örömet vállalt kötelesség teljesítésétől, mellyel ifjúságunk helyes fejlődésére hathattam.

Dr. Leszner Rudolf.“

4. *Vizsgálatok.* A hadbavonuló (1898. évf.) VI., VII. és VIII oszt. tanulók minthogy kétes előmenetelű nem volt köztük, osztályvizsgálat nélkül kapták meg május 22-én évvégi bizonyítványukat, sőt a hadbavonuló VIII. oszt. tanulók — egy miniszteri rendelet értelmében — kézhez kapták az osztálybizonyítvány alapján az érettségi bizonyítványt is vizsgálat nélkül (hadiérettségi bizonyítványt). A tanulóifjúság többi részének osztályvizsgálatai május hó 24-től május hó 30-ig voltak. Az érettségi vizsgálatok írásbeli része május hó 16., 17. és 18. napján, szóbeli része pedig június hó 14. napján folyt le veszprémi Városházán, tankerületi kir. főigazgató előnöklété alatt. A rendes magánvizsgálatok június hó 13. illetve 14. napján tartattak meg, a későbbben jöttékéi június hó II. felében. A katonák részére megnyílt érettségi tanfolyamon résztvett VIII. oszt. magántanulók szóbeli magánvizsgálatai június hó 23-án, szóbeli érettségi vizsgálatai pedig június

hó 23-án délután és 24-én egész nap folytak az intézeti igazgató mint megbízott elnök elnöklete alatt. E vizsgálatok eredményéről Értesítőnk X., illetve XI. fejezete számol be.

5. *Segélyezés és jutalmazás.* Iskolai szükségleteiket fedezni képtelen tanulók támogatására, valamint a kiváló előmenetel és magaviselet jutalmazására fordított anyagi eszközeinek többféle forrásból eredtek, u. m. a tandíjelengedés kedvezményéből, az intézeti Segélyegyesület, valamint Utazási- és Kirándulási alap segélyeiből, végre az intézethez kötött nem saját és saját ösztöndíjalapítványokból.

a) Tandíjkezdvezmény.

Tandíjmentesek voltak a lefolyt tanév végén.

A tanuló neve	Egész vagy fél tandíjmentes	A tandíjmentesség kelte és száma	A tanuló neve	Egész vagy fél tandíjmentes	A tandíjmentesség kelte és száma
I. osztály.					
Bognár Károly	egész	462-1915-ig.	Becht Kálmán	egész	92-1915-ig.
Drukker József	"	96-1916-ig.	Blum Alfréd	"	90-1914-ig.
Fuchs Pál	"	462-1915-ig.	Brüsztl Ferenc	"	490-1913-ig.
Greilinger Viktor	"	96-1916-ig.	Deutsch Oszkár	"	490-1913-ig.
Grosz Ernő	"	462-1915-ig.	Fürst Imre	"	90-1914-ig.
Kánai Sándor	"	96-1916-ig.	Greilinger Ernő	"	90-1914-ig.
Kiss Imre	fél	96-1916-ig.	Heller Albert	fél	96-1916-ig.
Lantos Tivadar	egész	462-1915-ig.	Kovács Gusztáv	egész	90-1914-ig.
Preis Igon	fél	96-1916-ig.	Kovalovszky János	fél	462-1915-ig.
Rajkai Pál	egész	96-1916-ig.	Pártos László	egész	94-1913-ig.
Ritter Ödön	"	462-1915-ig.	Vass Gyula	"	90-1914-ig.
Sebesta Ottokár	"	96-1916-ig.	IV. osztály,		
Takách Elemér	fél	96-1916-ig.	Ambrus János	egész	106-1913-ig.
Trogmayer Ernő	"	462-1915-ig.	Hacker Bódog	"	106-1913-ig.
Ziermann József	egész	462-1915-ig.	Hacker Gyula	"	106-1913-ig.
II. osztály.			Hackstock Vilmos	fél	462-1915-ig.
Baumann Béla	fél	697-1914-ig.	Heller Leo	egész	106-1913-ig.
Berczeller Árpád	egész	92-1915-ig.	Kohn Hugó	"	697-1914-ig.
Bognár Tibor	"	697-1914-ig.	Krausz Béla	fél	462-1915-ig.
Böszö István	fél	96-1916-ig.	Menyhárd István	egész	106-1913-ig.
Csizmadia Árpád	egész	697-1914-ig.	Mózes János	"	106-1913-ig.
Emmerling Ferenc	"	96-1915-ig.	Neubauer János	"	490-1913-ig.
Galambos Pál	fél	462-1914-ig.	Neumann Miksa	"	490-1913-ig.
Hacker Ferenc	"	697-1914-ig.	Neumann Nándor	"	490-1913-ig.
Jetel Egon	egész	697-1914-ig.	Paulesich Konrád	"	106-1913-ig.
Kertész Artur	"	697-1914-ig.	Pollák Zsigmond	"	90-1914-ig.
Kohn Leo	fél	697-1914-ig.	Prinner Lajos	"	106-1913-ig.
Scheiber Kálmán	egész	92-1915-ig.	Rajkai László	"	106-1912-ig.
Undy Károly	"	96-1916-ig.	Simon Vilmos	fél	462-1915-ig.
Visnya Sándor	"	697-1914-ig.	Tauber Ernő	egész	90-1914-ig.
Wallner Lajos	"	92-1915-ig.	Tiefenbach Antal	"	106-1913-ig.
Wrara Gyula	"	92-1915-ig.	Trogmayer Gyula	"	106-1913-ig.
III. osztály,			Ungár Béla	fél	96-1916-ig.
Ág ¹ . Tibor	egész	490-1914-ig.	V. osztály.		
Baumann József	"	92-1915-ig.	Baumann Jenő	fél	697-1914-ig.
			Fürst Dezső	egész	535-1911-ig.

A tanuló neve	Egész vagy fél tandíj-mentes	A tandíj-mentesség kelte és száma	A tanuló neve	Egész vagy fél tandíj-mentes	A tandíj-mentesség kelte és száma
Kollwentz Ernő	egész	53-1911-ig.	Geleji Sándor	egész	462-1909-ig.
Krug Lajos	"	580-1912-ig.	Grosz Viktor	"	462-1909-ig.
Tóth Ernő	"	697-1314-ig.	Győrvári Gyula	"	580-1912-ig.
Tóth Ferenc	"	105-1912-ig.	Hackstock Lajos	fél	462-1915-ig.
Török Gyula	fél	105-1912-ig.	Hollós László	"	697-1914-ig.
Varga Gábor	egész	580-1912-ig.	Kohn Lipót	egész	535-1911-ig.
Varga János	"	105-1912-ig.	Krausz Pál	fél	92-1915-ig.
VI. osztály.			Laschober Vilmos	egész	462-1909-ig.
Fendt Károly	fél	92-1915-ig.	Révész Mór	fél	462-1909-ig.
Hoffmann Sándor	"	462-1915-ig.	VIII. osztály.		
Kertész István	egész	426-1910-ig.	Kertész István	egész	23976-1916. VKM.
Wellisch Miksa	"	535-1911-ig.	Kolb Jenő	fél	90-1914-ig.
VII. osztály.			Trogmayer Henrik	egész	20973-1916. VKM.
Brzobaháty Róbert	egész	462-1915-ig.	Winkler Dénes	"	20157-1916. VKM.
Deutsch Béla	fél	92-1915-ig.			

E szerint 68 tanuló részesült egész- és 25 tanuló féltandíjmentességben. Az elengedett tandíj összege: 3.888 korona volt.

b) A soproni állami főreáliskola segélyegyesülete.

1. Segélyegyesületünk az 1915/16-ik tanévben is folytatta áldásos tevékenységét, dacára annak, hogy az áldatlan háborús viszonyok még mindig tartanak. Egyesületünk arra törekedett, hogy ne csak az iskola szegénysorsú tanulói részesüljenek segélyben, hanem a háborúban küzdő szegény katonáink is.

2. A jelen tanévben a Segélyegyesület vezetőségében az a változás állott be, hogy az elnökséget Rodt Lajos, az intézet vezetője vette át.

3. A Segélyegyesület és a Betegszoba-alap ügyeinek elintézése érdekében az idén is tartottunk gyűléseket, mely alkalommal az Elnök a választmánnyal együtt tárgyalta a folyó ügyeket; a pénztárvizsgálók pedig úgy a Safe-Depositban, mint a Soproni Takarékpénztárban elhelyezett tőkéket megvizsgálván, mindent rendben találtak.

4. Mint nevezetes ügyet kell megemlítenünk, hogy a nm. VKM. elrendelte, hogy a soproni m. kir. állami főreáliskola Segélyegyesülete mellett fennálló Betegszoba-alap alapítólevele pótlólag kiigazíttassék. Ugyanis megkívánta, hogy pótlópont illesztessék hozzá arról, hogy 1915. évi június hó végén mennyi volt az összes vagyon, tehát a készpénz is, mivel ez utóbbi a négy alapítólevélben nem volt feltüntetve. Ez megtörtént 1916. évi január

hó 24-én. Említett alapítólevél még mai napig sem nyert miniszteri jóváhagyást és így ezen alapból még most sem létesülhetett alapítvány.*)

5. A szokásos karácsonyi gyűjtés az 1915/16-ik tanévben is elmaradt, mivel a szülők a lefolyt iskolai évben a sokféle hadsegélyezési gyűjtésekkel még az előző évnél is jobban voltak igénybe véve.

6. A Segélyegyesület az 1915/16-ik iskolai évben a szegénysorsú tanulókat két ízben is részesítette segítségben. Az 1915. évi október hó 2-án megtartott gyűlésből kifolyólag 300 koronát, az 1916. évi február hó 26-án megtartott gyűlés határozata szerint 302 koronát osztottunk ki.

Első ízben kapott Greilinger Viktor I. o. t. 24 K; Kiss Jenő 24 K; Rajkai Pál 24 K; Emmerling Ferenc II. o. t. 12 K; Stangl Ferenc 12 K; Kovalovszky János III. o. t. 12 K; Nagy József 12 K; Illés Gyula IV. o. t. 12 K; Király József 12 K; Szelinger Ernő 12 K; Ungar Béla 12 K; Pintér Ignác 12 K; Gruber Béla 12 K; Bösze István II. o. t. 12 K; Wagner Gyula III. o. t. 12 K; Bozi István IV. o. t. 12 K; Gruber Béla II. o. t. 12 K; Zsirai Mihály V. o. t. 24 K; Stekler Sándor VI. o. t. 24 K.

Másodizben kaptak a következő tanulók: Geleji Sándor VII. o. t. 16 K (Schreiner alapítv.); Wellisch Miksa VI. o. t. 16 K (Club Angló Francáis alapítv.); Kertész István 10 K; Stekler Sándor 24 K; Fürst Dezső V. o. t. 12 K; Kollwentz Ernő 24 K; Tóth Ferenc 16 K; Hacker Gyula IV. o. t. 10 K; Neubauer János 16 K; Paulesich Konrád 16 K; Pollák Zsigmond 10 K; Prinner Lajos 10 K; Rajkai László 10 K; Ungar Béla 12 K; Deutsch Oszkár III. o. t. 12 K; Fürst Imre 12 K; Kovalovszky Imre 12 K; Vass Gyula 10 K; Bösze István II. o. t. 12 K; Emmerling Ferenc 10 K; Kertész Artur 10 K; Kohn Leó 12 K; Drucker József I. o. t. 10 K.

7. A Segélyegyesület kölcsönkönyvtára évről-évre gyarapszik, amennyiben a lefolyt tanévben szintén nagyobb összeget fordítottunk e célra de még így is nehezen tudjuk szegény tanulóink könyvzsükségletét kielégíteni. Ismételve kérjük a vagyonosabb szülőket, hogy tanuló fiaik elhasznált könyveit adományozzák Segélyegyesületünknek, hogy azokat a következő tanév elején a szegényebb sorsuak között kioszthassuk.

8. Hálás köszönetet mondunk a Soproni Takarékpénztár vezetőségének e helyen is, hogy a Segélyegyesületnek és a Betegszoba-alapnak ez évben is szíves volt 25—25 összesen tehát 50 koronát adományozni.

Sopron, 1916. évi június hó 30-án.

Rodt Lajos,

soproni m. kir. áll. főreáliskola
Segélyegyesületének elnöke.

Dr. Ágh Lajos,

a soproni m. kir. áll. főreáliskola
Segélyegyesületének jegyzője.

*) Értesítőnk lezárásakor megérkezett az alapítvány jóváhagyása.

SZÁMADÁS

a soproni m. kir. áll. főreáliskolai Segélyegyesület bevételeiről és kiadásairól az 1915-16. tanévben.

BEVÉTEL.

	K	f
1. Értékpapírok jövedelme	1795	—
2. Készpénz kamatja	27	61
3. Rendes tagok díjai	147	—
4. A Soproni Takarékpénztár adománya	25	—
5. Kroyherr Frigyes úr adománya	5	—
6. A Soproni Takarékpénztár 312.41, 32.673 és 33.195 számú könyvből kivétetett	1297	32
Összesen . .	3296	93

KIADÁS.

	K	f
1. Tankönyvekre és azok bekötésére	119	37
2. Tanulók segélyezésére	602	—
3. Szolga díjazása	20	—
4. Safe deposit díja 1915. IV. 3.—1917. IV. 3.	48	—
5. Értékpapírok vétele	1354	25
6. 31.241, 32.673 és 33.195. számú betétkönyvekbe elhelyezett	1153	31
Összesen . .	3296	93

A Segélyegyesület vagyonállása 1916. évi június 30-án.

	Korona.
1. 5 drb 1.000 forintról szóló földteherment. kötvény	10.000
2. 3 „ 500 „ „ „ „	3.000
3. 7 „ 100 „ „ „ „	1.400
4. 3 „ 100 „ „ Tisza-szabályozási kötvény	600
5. 26 „ 1000 K-ról szóló 4% m. kir. járadék kötvény	26.000
6. 2 „ 500 „ „ „ „ „ „ „	1.000
7. 1 „ 200 „ „ „ „ „ „ „	200
8. 1 „ 100 „ „ „ „ „ „ „	100
9. 2 „ 1.000 „ „ 6% „ „ „ „	2.000
Átvitel . .	44.300

	Áthozat .	44.300.—
10. 3 drb 100 K-ról szóló 6 $\frac{0}{10}$ m. kir. járadék kötvény		300.—
11. 2 „ 100 „ „ 5 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$ „ „ „		200.—
12. A Schreiner Ernő alapítványhoz tartozik:		
1 drb 400 K-ról szóló kötményezett 4 $\frac{0}{10}$ -os kor járadék kötv. .		400.—
1 drb 50 K-ás 6 $\frac{0}{10}$ -os hadikölcsön kötvény		50.—
13. A Club-Anglo-Français-alapítványhoz tartozik:		
1 drb 400 K-ról szóló kötményezett 4 $\frac{0}{10}$ -os kor. járadék .		400.—
1 drb 50 K-ás 6 $\frac{0}{10}$ -os hadikölcsön kötvény		50.—
14. A Soproni Takarékpénztár 33.195 számú könyvében		
elhelyezve		273.75
15. A Soproni Takarékpénztár 32.673 számú könyvében		
elhelyezve		19.98
16. A Soproni Takarékpénztár 31.241. számú könyvében		
elhelyezve		42.08
	Összesen . .	46.035.81

Sopron, 1916. június hó 30-án.

SZÁMADÁS

a főreáliskolai „Betegszoba“-alap vagyonáról az 1915-16. tanévben.

BEVÉTEL.

	K	f
1. Értékpapírok kamatja	405	—
2. Készpénz kamatja	8	53
3. Soproni Takarékpénztár adománya	25	—
4. Kivét a Soproni Takarékpénztár 32.495 sz. könyvéből	530	—
Összeg . .	968	53

KIADÁS.

	K	f
1. A Soproni Takarékpénzt. 32.495. sz. könyvébe elhelyezett	581	73
2. Értékpapírok vétele	386	80
Összeg . .	968	53

A Betegápolószoba-alap vagyonállása 1916. évi június 30-án.

1. A Betegszoba alaptőkéje kötményezett értékpapírokban . . .	8.000.—
2. Kötményezett 4 $\frac{0}{10}$ -os koronajáradék	1.400.—
Átvitel . .	9.400.—

c) Utazási- és kirándulási segély-alap.

Ezen alapból a lefolyt tanévben 4 tanulónak tandíj kifizetésére összesen 30 koronát adományoztunk és kirándulások alkalmából 9 tanulónak 30 K 46 f. segélyt juttattunk. E segélyalap vagyona jelenleg 978 K 63 f, mely összegből 950 K 6% hadikölcsönkötvényekbe van befektetve, 28 K 63 f pedig a Soproni Takarékpénztárba van elhelyezve.

d.) Az intézethez kötött **nem saját** alapítványok.

1.	Az alapítvány folyószáma 1.	„RÓSENFELD JAKAB-féle alapítvány“.
----	---	--

Az alapítólevél kelt Sopronban, 1873. évi január hó 10-én; jóváhagyott a nm. VKM. 1873. évi március hó 1-én kelt 4471. számú rendeletével.

Eredeti tőkéje 10000 korona, melyet az alapítvány adományozója Rosenfeld, szül. Eidlitz Katalin a soproni izraelita hitközségnek templom- és iskolaépítési célokra adott át és melyet annak telkére és házára jelzálogilag bekebelezetett. A tőkének 5%-os kamatait az izraelita hitközség évenként kétszer, október és április hó 1.-én szolgáltatja be Sopron szab. kir. város pénztárába. A kamatokból két, egyenként 250 koronás ösztöndíj létesült a soproni állami főreáliskola két szegénysorsú, jó előmenetelű és jó magaviseletű tanulója számára. Az egyiket izraelita vallású, ha lehet az alapítónak vagy férjének rokonságából származó, ilyennek híján pedig más izraelita tanuló, a másikat felekezetre való tekintet nélkül más arra méltó tanuló nyerheti el.

Feltételek:

1.) Segénység.

2.) Jó előmenetel, jó erkölcs és szorgalom.

Az ösztöndíj élvezete egy évig tart.

Az adományozási jog Sopron szab. kir. város Tanácsát illeti, mely az alapot egyuttal kezeli is.

A soproni izr. hitközség mindaddig tarthatja meg a tőkét, míg az említett telkén álló épületek iskolai és templomi célokra szolgálnak.

A lefolyt tanévben az egyik 250 K-s ösztöndíjat Sopron szab. kir. város Tanácsának 1916. évi január hó 21-én kelt 823. számú határozata alapján Hacker Bódog IV. oszt. tanuló, a másik 250 K-ás ösztöndíjat ugyanezen határozat alapján GreilingerErnö III. oszt. tanuló élvezte.

2.	Az alapítvány folyószáma: 2.	„ROSENFELD KATALIN-féle alapítvány.
----	---	--

Az alapítólevél kelt Sopronban 1872. évi február hó 18-án.

Eredeti tőkéje 10,000 korona. Az alapítólevél ugyanúgy szól, mint a „Rosenfeld Jakab-féle alapítvány” alapítólevele.

A lefolyt tanévben az egyik 250 koronás ösztöndíjat Sopron szab. kir. város Tanácsának 1916. évi január hó 21-én kelt 823. számú határozata alapján Berczeller Árpád II. oszt. tanuló, a másik 250 koronás ösztöndíjat ugyanezen határozat alapján Wrana Gyula II. oszt. tanuló élvezte.

3.	Az alapítvány folyószáma: 3.	SOPRONVÁROSI FÖREÁLTANODA-i ösztöndíj-alapítvány.
----	---	--

Az alapítólevél kelt Budapesten, 1874. évi március hó 23. napján. Jóváhagyatott a nm. VKM. 1874. évi március hó 23.-án kelt 7457. számú rendeletével.

Eredeti tőkéje, melyet egy magát megnevezni nem akaró emberbarát Trefort Ágoston vallás- és közoktatásügyi Miniszter kezeihez juttatott, 6000 korona.

Ezen alapítványi tőkét a m. kir. állampénztár magyar Földtehermentesítési kötvényekben kötötte le és maga kezeli.

A kamatokból egy 300 koronás ösztöndíj létesült. Az ezen felül való kamatmaradvány mindaddig csatoltatik a tőkéhez, míg az egy másik, kisebb ösztöndíj alakítására elégséges tőkét nem tömörít.

Az ösztöndíjat a soproni állami főreáliskolába járó, Sopron városi születésű tanuló nyerheti el valláskülönbség nélkül. Az ösztöndíjat a két félév végén két részletben veheti fel az illető tanuló.

Feltételek:

1.) Szegénység.

2.) Jeles előmenetel, jó erkölcs, szorgalom és magyar nyelv bírása.

Az ösztöndíj élvezete addig tart, míg az ösztöndíjas ezen intézetnek nyilvános rendes tanulója és a feltételeknek megfelel.

Az ösztöndíj adományozója a vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter hármaskijelölés alapján, melyet a soproni áll. főreáliskola tanártestülete és Sopron szab. kir. város polgármestere terjesztenek a Miniszter elé.

Minthogy ezen alapítvány évi jövedelmei az 1914. évi december hónapban már 866 korona 32 fillérre rugtak és ezen összeggel szemben mindössze 335 korona kiadás állott, a nm. VKM. 1914. évi december hó 22-én kelt 158367. sz. rendeletével a jövedelem terhére egy második, ugyancsak 300

koronás ösztöndíj állomást rendszeresített. Ez ösztöndíj elnyerésének feltételei: 1. Soproni születés. 2. Bebizonyított szegénység. 3. Jeles előmenetel és jó magaviselet. 4. A soproni áll. főreáliskola látogatása. 5. A tanári kar és a soproni polgármester ajánlása ugyanoly módon, mint az I. számú ösztöndíj állomásnál. Amennyiben soproni születésű, jeles előmenetelű tanulók nem pályáznának, soproni születésű, nem jeles, de legalább jó előmenetelű, vagy nem soproni születésű jeles rendű reáliskolai tanulók is hozhatók javaslatba; az ily tanulók azonban az ösztöndíjat csak évről-évre kaphatják és mihelyt az összes feltételeknek megfelelő tanuló jelentkezik, ez a II. ösztöndíjállomás pályázat alá bocsátandó. Megfelelő igényjogosult nem léteben az ösztöndíj élvezetében mindaddig megmarad, míg legalább általános jó osztályzatot és jó magaviseletet mutat fel. Ez esetben az ösztöndíj élvezetében évről-évre való megerősítés joga a tankerületi kir. főigazgatót illeti meg.

A lefolyt tanévben az I. sz. 300 koronás ösztöndíjat a nm. VKM. 1914. évi december hó 5-én kelt 155012 sz. rendelete folytán *Agh Tibor* III. oszt. tanuló, a II. sz. 300 koronás ösztöndíjat a nm. VKM. 1915. évi március hó 26-án kelt 23,306. sz. rendelete folytán *Krug Lajos* IV. oszt. tanuló élvezte folytatólagosan.

Azenkívül 200 koronás tanulmányi segílyt kapott ugyanezen alapítvány terhére *Csizmadia Árpád* II. oszt. tanuló a nm. VKM. 1916. évi május hó 3-án kelt 47287. sz. rendelete folytán.

4. Az alapítvány folyószáma: 4.	PATZENHOFER KONRÁD-féle ösztöndíj-alapítvány.
---	--

Az alapítólevél kelt Sopronban 1884. évi március hó 22-én. Jóváhagyott a nm. VKM. 1884. évi június hó 11-én kelt 21025. sz. rendeletével.

Eredeti tőkéje két darab á 2000 koronás 5% magyar papír-járadék-kötvény Lit. C. 9257. és 9258. számmal. Jelenlegi tőkéje 4300 korona (egy darab 10035. sz. 4% kötményezett magyar koronajáradék kötvény). A kamatokból egy 172 koronás ösztöndíj létesült.

Az ösztöndíjat egy a soproni áll. főreáliskolába járó magyar honosságú tanuló nyerheti el valláskülönbség nélkül.

Feltételek:

1. Szegénység.
2. Szorgalom és jó erkölcs.

Az ösztöndíj élvezetében levő tanuló tartozik az iskolai év végén iskolai bizonyítványa felmutatása mellett előmenetelét a városi Tanács előtt igazolni és csak azon esetben élvezheti ezen ösztöndíjat továbbra is, ha az alapítólevél feltételeinek minden tekintetben megfelel.

Az adományozási jog a soproni áll. főreáliskola tanári testületének hármas kijelölése alapján Sopron szab. kir. város Tanácsát illeti meg, mely az

alapot kezeli. Az ösztöndíjat a városi pénztár fizeti ki a soproni állami fő-reáliskola igazgatója által láttamozott nyugtára a fél- illetve egész évi tan-szak végén két részletben. Ha a soproni áll. főreáliskola beszüntettetnék, a tőkealap kamatai a városi Tanács belátásához képest a sopronvárosi ipar-iskolának egy vagy több kitünő növendéke segélyére fordítandók.

A lefolyt tanévben a 172 kornás ösztöndíjat Sopron sz. kir. város Ta-nácsának 1915. évi február hó 19-én kelt 2090. sz. határozata alapján Bog-nár Tibor II. oszt. tanuló élvezte folytatólagosan.

5.	Az alapítvány folyószáma : 6.	„ULBER MÁTYÁS és neje, szül. UNGER KAROLINA ösztöndíjale- pítvány“.
----	--	--

Az alapítólevél kelt Sopronban 1897. évi május hó 30-án. Jóváhagya-tott a nm. VKM. 1907 évi november hó 7-én kelt 106751. sz. rendeleté-vel; megerősített Pá-pán *Gyurátz Ferenc* ev. püspök által 1907. évi szeptember hó 24-én.

Eredeti tőkéje, melyet a soproni ág. hitv. evang. egyháztanács a nála levő többi alapítványokkal közös tőkében összesítve kötményezett értékp-irokban kezel, 3000 korona.

A kamatokból két ösztöndíj létesül, mely évente 2 tanulónak adatik ki. Ha azonban ezen ösztöndíj élvezőjének valamelyike az egyetemet vagy műegyetemet látogatja, akkor annak a 3000 korona egész kamatjövedelme kiadható.

Feltételek:

- 1.) Soproni születés.
- 2.) Ev. vallás.
- 3.) Szegénység.
- 4.) Jó erkölcs, szorgalom és jó előmenetel.

Az ösztöndíj élvezete egy évig tart.

Az adományozási jog a soproni evang. gyülekezet Egyháztanácsát illeti meg, mely az alapot kezeli.

Az alapítványi tőke örök időkre fenntartandó.

A lefolyt tanévben a 68 K-s ösztöndíjat Grosz Viktor VII. oszt., a 67 K-s ösztöndíjat pedig Trogmayer Gyula IV oszt tanuló nyerte el.*)

6.	Az alapítvány folyószáma: 7.	„SCHREINER ERNŐ alapít- ványa“.
----	---	--

Az alapítólevél kelt Sopronban, 1897. évi november hó 30-án. Jóváha-

*, Az 1914-15. iskolai évben szintén Grosz Viktor VI. o. tanuló nyerte el a 68 K-s és Trogmayer Gyula III. A. o. tanuló a 67 K-ás ösztöndíjat.

gyatott a nm. VKM. 1898. évi február hó 5-én kelt 6959. sz. rendeletével.

Eredeti tőkéje, mely a soproni áll. főreáliskola Segélyegyesülete által kézhezvétetett és melyet ezen Segélyegyesület kezel, 400 korona volt, mely összegért 2 darab 4%-os magyar kornajáradék kötvény á 200 korona (B 123361. és B 186599. sz.) szerztetett be; a fennmaradó készpénz a Soproni Takarékpénztárba helyeztetett el gyümölcsözőleg a 19705 .sz. betéti könyvecskére.

A kamatok a Segélyegyesület céljaira fordítandók; jelenleg egy 16 koronás segélydíjat oszt ki ezen Segélyegyesület évente egy soproni áll. főreáliskolai rendes tanulóknak.

Általános feltételek:

1.) Szegénység.

2.) Jó erkölcs és jó előmenetel.

A segélydíj élvezete egy évig tart.

Az adományozási jog a Segélyegyesület választmányát illeti meg.

Ha a Segélyegyesület feloszlanék, vagy maga a soproni áll. főreáliskola beszüntetné, ezen alapítványi tőke az illetékes hatóság rendelkezései szerint továbbra is valamely középiskolai tanintézet hasonló segélyezési céljaira fordítandó.

A lefolyt tanévben a 16 koronás segélydíjat a Segélyegyesület 1915. évi február hó 26-án tartott választmányi ülésen hozott határozat alapján Geleji Sándor VII. osztályú tanuló nyerte el.

7.

Az alapítvány
folyószáma:
8.

**„CLUB ANGLÓ-FRANÇAIS
alapítvány“.**

Az alapítólevél kelt Sopronban 1901. évi december hó 6-án. Jóváhagyatott a nm. VKM. 1903. évi január hó 22-én kelt 91956. sz. rendeletével.

Eredeti tőkéje, mely a soproni állami főreáliskolai Segélyegyesület által kézhezvétetett és melyet ezen Segélyegyesület kezel, 440 korona készpénz volt. Ezen összegért 2 darab 4%-os magyar kornajáradék kötvény á 200 korona (B 109992. és B 109993. sz.) szereztetett be, a fennmaradó készpénz a Soproni Takarékpénztárba helyeztetett el gyümölcsözőleg a 19706. sz. betéti könyvecskére.

A kamatokból egy 16 koronás segélydíj létesült, melyet évente oly tanuló nyerhet el, ki 1) soproni illetőségű; 2) a soproni áll. főreáliskola rendes tanulója.

Általános feltételek:

1. Szegénység.

2. Jó erkölcs és jó előmenetel.

A segélydíj élvezete egy évig tart.

Az adományozási jog a Segélyegyesület választmányát illeti meg. A lefolyt tanévben a 16 koronás segélydíjat a Segélyegyesület 1915. évi február

hó 26-án tartott választmányi ülésén hozott határozat alapján *Wellisch Miksa* VI. oszt. tanuló nyerte el.

8.	Az alapítvány folyószáma: 9.	MARTINY JÁNOS és PÉTER ADOLF féle ösztöndíj-alapítvány.
----	--	--

Az alapítólevél kelt Sopronban 1877. évi december hó 14-én. Megerősített Pápán Gyurácz Ferenc ev. püspök által 1906. évi október hó 11-én.

Eredeti tőkéje, melyet a soproni ág. hitv. ev. egyház községe elfogadott és az 1906. évi szeptember hó 15-én újonnan szerkesztett alapítólevél értelmében kezel, 15 darab 240 korona névértékű magyar vasúti kölcsönkötvényből állott, jelenleg 4000 korona vagyonértéket képvisel, melyet az ev. Egyháztanács a nála levő többi alapítványokkal közös tőkében összesítve kötményezett értékpapirokban kezel és melyek után a kezelési költségek levonása mellett évenként 4%-os kamatot folyósít ösztöndíjakra.

A kamatokból három egyenlő összegű ösztöndíj létesült, melyet egy soproni ev. főgimnáziumi, egy ev. tanítóképzőintézeti és egy soproni áll főreáliskolai tanuló élvezhet, elsősorban soproni iparosok fiai. Az állami főreáliskolai ösztöndíjat elnyerheti oly tanuló, ki a soproni áll. főreáliskolának rendes tanulója.

Feltételek:

1.) Szegénység.

2.) Jó erkölcs, szorgalom és jó előmenetel.

Az ösztöndíj élvezete egy évig tart és azt egy összegben adják ki.

Az adományozási jog a soproni ev. egyházközség Tanácsát illeti meg. Az alapítványi tőke örök időkre fenntartandó.

A lefolyt tanévben az 56 K-ás ösztöndíjat Kummert Alfréd Ödön II. oszt. tanuló nyerte el.*)

e) Az intézethez kötött **saját** alapítványok.

1.	Az alapítvány folyószáma: 5.	„DEÁK FERENC ösztöndíj- alapítvány“.
----	--	---

Az alapítólevél kelt Sopronban 1889. évi június hó 12-én. Jóváhagyott nm. VKM. 1889. évi november hó 24-én 50033. sz. alatt kelt rendeletével.

Eredeti tőkéje, melyet a soproni áll. főreáliskola igazgatósága kezel, egy darab 2000 koronáról szóló 5%-os magyar papíráradék kötvény volt, jelenleg egy darab (751. sz.) 4%-os kötményezett magyar koronajáradék kötvény 2100 korona értékben.

*) Az 1914-15. tanévben szintén Kummert Alfréd Ödön I. o. tanuló élvezte az 56 K-ás ösztöndíjat.

A kamatokból egy 84 koronás ösztöndíj létesült, melyet minden tanév végén az évváró ünnepélyen az intézet kiad vallásfelekezetre való tekintet nélkül oly tanulónak, aki 1) magyar honos; 2) a soproni áll. főreáliskola tanulója és 3) nem magyar ajkú.

Feltételek:

1. Szegénység.
2. Jó erkölcs és szorgalom.
3. A magyar nyelvben a tanulónak a legjobb haladást kell tanúsítania.

Az ösztöndíjat egy évben egyszer adják ki és a tanulóra nézve nem állandó jellegű. Minden évben más-más tanuló nyerheti el. Az adományozási jog az intézet tanáritestületét illeti meg, mely az ösztöndíj kiadása iránt esetről-esetre mindig az évvégi ellenőrző-osztályozó értekezleten határoz szótöbbséggel.

Ha az idők folyamán a soproni áll. főreáliskola mint ilyen netalán megszűnnék és helyette más hasonló természetű középiskola állítatnék fel ugyanitt, a törzsalap ugyanezen intézet ösztöndíjalapjául lesz felhasználható. Beálló változás vagy az intézetnek teljes beszüntetése esetén a nm. VKM. rendelkezik az alappal.

Ha a tőkealap növekedések vagy időközi kamatok folytán felszaporodik, akkor a többlet mindaddig a tőkéhez csatolandó, míg az egy újabb ösztöndíj alapítására elégséges tőkét nem tömörít.

A lefolyt iskolai évben a 84 koronás ösztöndíjat a soproni állami főreáliskola tanáritesületének 1916. évi május hó 30-án tartott végleges osztályozó értekezletén hozott határozat alapján *Bergmann Pál* VIII. oszt. tanuló nyerte el.

2. Az alapítvány folyószáma: 10.	„A SOPRONI ÁLL. FÖREÁLISKOLA hadikölcsön- alapítványa“.
--	--

Az alapítólevél kelt Sopronban 1915. évi február hó 15-én. Jóváhagyott a nm. VKM. 1915. évi május hó 17-én 42739. sz. rendeletével .

Eredeti tőkéje, mely intézetünk III/a. IV. V. VI. VII. és VIII. oszt. tanulói által adományoztatott és az intézet által kézhezvétetett, három darab 100 korona és három darab 50 korona értékű, összesen tehát 450 korona értékű és 1915. évi május hó 1-én esedékes kezdőszelvényű szelvényívvel ellátott 1915. évi 6%-os szabad, magyar kir. adómentes állami járadékkölcsönkötvény volt. Jelenleg újabb gyűjtés folytán 854'36 K, mely összegből 850 K a hadikölcsönkötvények értéke, 4 K 36 f. pedig a Soproni Takarékpénztárba van gyümölcsözőleg elhelyezve.

A 450 K alapítvány évi kamatait csakis magyarországi illetőségű, szegénysorsú, jó előmenetelű és jó magaviseletű tanuló nyerheti el felekezeti különbség nélkül, de mindig csak a III. A, (párhuzamos osztály nem léteben a III.) IV., V., VI., VII. vagy VIII. osztály valamelyik tanulója, évenként felváltva a következő sorrendben: 1914/15—1919/20. tanévig bezárólag a VIII. osztály valamelyik tanulója, az 1920/21. tanév végén a VII. osztály, az 1921/22. tanév végén a VI. osztály, az 1922/23. tanév végén az V. osztály, az 1923/24. tanév végén a IV. oszt., az 1924/25. tanév végén a III. A, (párhuzamos osztály nem léteben a III. osztály) egyik tanulója. A következő tanévekben a VIII. osztálytól a III. osztályig lefelé ugyanazon sorrend következik.

Az alapítványi kamat adományozója a soproni áll. főreáliskola tanári testülete, mely az adományozás tekintetében az évvégi végleges osztályozó értekezleten jut megállapodásra.

A lefolyt tanévben a 27 korona kamat a soproni áll. főreáliskola tanári testületének 1916. évi május hó 30-án tartott végleges osztályozó értekezletén hozott határozat alapján *Winkler Dénes* VIII. oszt. tanulónak jutott. Ezen 27 K kamaton felül elnyerte *Winkler Dénes* még a tanulóifjúság által ez évben ősszel gyűjtött és ezen alapítványhoz csatolt első 200 K értékű hadikölcsönkötvények félévi kamatát is: 6 K összegben .

f) Intézetünk alapjai.

Intézetünk alapjai a már említett Utazási- és Kirándulási-alapon kívül még a következők:

1. Magyar díszruha alap.
2. A soproni áll főreáliskola volt iskolatársainak alapja.*)
3. A soproni áll. főreáliskola Segélyegyesületének kebelében fennálló Betegszoba-alap.**)
4. A tornakör alap.
5. A kerületi tornaverseny alap.
6. A Berzsenyi kör alap.

Az 1. számú alap vagyoni állapota — a magyar díszruha és hozzávalóinak értékén kívül 6 korona 03 fillér, a 2. számúé 2597 korona 16 fillér, a harmadiké 10676 K 60 f., a negyediké 436 K 03 f., az ötödiké 780 korona 61 f. és a hatodiké 2 K 28 f. A második alaptól létesítendő egyesület még nem alakulván meg, vagyona mint alap kezeltetik tovább. A harmadik alaptól létesítendő alapítvány alapszabályai még nem nyervén miniszteri jóváhagyást, a létesítendő alapítvány vagyona szintén mint alap kezeltetik tovább.**)

Ugyszintén kezeltetik tovább mint alap az 1., 4., 5., és 6. számú alap vagyona is.

*) Részletesebb adatait l. az Értesítő IV. fejezetében.

**) Ezentúl már mint alapítvány fog kezeltetni, minthogy az alapítólevél időközben miniszteri jóváhagyást nyert.

Ösztöndíjasok kimutatása.

A lefolyt tanévben a következő tanulók élveztek ösztöndíjukat :

Sorszám	A tannló neve	Osztály, melybe jár	Az ösztöndíj		A ösztöndíj adományozója	Az adományozás kelte és száma
			címe	Összege koro- nátkban		
1	Ágh Tibor	III.	Sopronvárosi fő- reáltanodai (I.)	300	Vallás- és köz- okt. m. kir. Miniszterium	155012—1914.
2	Krug Lajos	V.	Sopronvárosi fő- reáltanodai (II.)	300	"	23306—1915.
3	Greilinger Ernő	III.	Rosenfeld Jakab- féle	250	Sopron szab. kir. város tanácsa	823—1916.
4	Hacker Bódog	IV.	Rosenfeld Jakab- féle	250	"	"
5	Berczeller Árpád	II.	Rosenfeld Katalin- féle	250	"	"
6	Wrana Gyula	II.	Rosenfeld Katalin- féle	250	"	"
7	Csizmadia Árpád	II.	Sopronvárosi fő- reáltanodai	200	Vallás- és köz- okt. m. kir. Ministerium	47287—1916.
8	Bognár Tibor	II.	Patzenhofer Konrád-féle	172	Sopron sz. kir. város Tanácsa	2090—1915.
9	Bergmann Pál	VIII.	Deák Ferenc-féle	84	A tanári kar	319—1916.
10	Grosz Viktor	VII.	Ulber Máty. és neje Unger Karolina-féle	68	Soproni evang. egyháztanács	69—1916.
11	Trogmayer Gyula	IV.	"	67	"	"
12	Kummert Alfréd Ödön	II.	Martiny János Peter Adolf-féle	56	"	"
13	Winkler Dénes	VIII.	A soproni állami főreáliskola hadi- kölesön alapítványa	33	A tanári kar	319—1916.
14	Geleji Sándor	VII.	Schreiner Ernő-féle	16	A soproni áll. főreáliskola Segélyegyesül.	II. 26—1916.
15	Wellisch Miksa	VI.	Club Anglo-Fran- çais-féle	16	"	II. 26—1916.
Összesen K				2312		

6. A tanárok irodalmi és társadalmi működése

A tanári testület egyik-másik tagja az intézeten kívül tanított az evang. főgimnáziumban, a Lähne-féle főgimnáziumban és az Orsolya rendi apácák gimnáziumában, működött a törvényszéknél mint hites irásszakértő, a városnál mint az elektromos- és gázügyek szakértője, egyes pénzügyintézeteknél mint igazgatósági tag vagy a városi muzeumnál mint ör. A tanári testület majdnem minden tagja részesítette anyagi és szellemi támogatásban a különféle közművelődési és jótékonyági egyesületeket és belépett azok tagjául. Úgyszintén kinevezett tagjai egyesek a kiskorúak felügyelő hatóságának valamint az ipariskolai felügyelő bizottságnak is.

7. Gyakorlati tanárképzés.

Szakvizsgálatot tett tanárjelölteknek a gyakorlati tanításban való kiképzésére ez évben sem osztottak be intézetünkhöz tanárjelöltet.

8 Az ifjúság jótékonyága.

Ifjúságunk jótékonyágáról Értesítőnk V. fejezetében számolunk be.

9. Az ifjúsági egyesületi élet.

a) Berzsenyi önképzőkör.

Önképzőkörünk e tanév folyamán sem alakulhatott meg a háborus viszonyok miatt. A kör könyvtárát előbb Trogmayer Henrik VIII. o. tanuló, majd pedig ennek bevonulása után Töpler Lajos VIII. oszt. tanuló kezelte, kinek helyére a tanév végén Koh József végzett VII. o. tanuló válszattatott meg főkönyvtárosnak az 1916/17. tanévre. Az Új Idők c. folyóiratot az 1915. év végéig járattuk. A kör vagyona jelenleg 2 K 28 f.

b) Ifjúsági tornakör.

Minthogy Révész János intézeti tornatanár e tanévben is katonai szolgálatot teljesített és különben is tornacsarnokunk a tanév legnagyobb részén át a katonaság által volt lefoglalva, ifjúsági tornakörünk a lefolyt tanévben sem fejthette ki működését. Tornakörünk vagyona 436 K 03 fillér.

c) Általános ügyek.

1. A tanév megnyitása.

A tanári testület 1915. évi augusztus hó 29-én tartotta alakuló értekezletét. Augusztus hó 30. és 31. napján voltak a javító-, felvételi és magánvizsgálatok. A beiratás szeptember hó 1., 2., 3. és 4. napján ment végbe. Az 1915/16. tanév folyamán beiratkozott intézetünkbe 326 rendes és 20 magántanuló, összesen 346 tanuló, tehát 3 tanulóval több mint a múlt tanévben.

A tanévet szeptember hó 5-én nyitottuk meg isteni tisztelettel tanév-megnyitó ünnepély nélkül, minthogy a tornacsarnokot a katonaság tartotta volt lefoglalva.

Szeptember hó 7-én kezdetét vette a rendes tanítás, mely a szüneteket és az igénybe vett két igazgatói szünnapot kivéve május hó 23-ig folyt megszakítás nélkül.

2. Látogatások.

Méltóságos veszprémi Városház Tivadar, győri tanterületi kir. főigazgató 1916 január hó 19., 20., 21. és 22. napján végezte intézetünkben hivatalos látogatását. Ez alkalommal megismerkedett az intézet épületével, átvizsgálta a tanulmányi naplókat, az írásbeli dolgozatokat, valamint a rajzokat és többször meglátogatta az egyes osztályokat. Beható vizsgálat alá vette az igazgatói ügykezelést, átvizsgálta a számadási könyveket és pénztárt. Az intézet anyagi és szellemi állapotáról szerzett tapasztalatait a január hó 22-én tartott értekezleten közölte a tanári karral.

Öméltósága megjelent intézetünkben 1916. évi június hó 14-én is a szóbeli érettségi vizsgálatok vezetésére.

1916. évi május hó 22-én megjelent intézetünkben nagyságos Dr. Négycsy László egyetemi nyilv. rend. tanár, mint az Országos Köznevelési Tanács ajánlatára a nagymélt. vallás- és köznevelésiügyi m. kir. Miniszterium által intézetünk tanulmányi állapotának, de különösen nyelvi-, irodalmi- és történelmi oktatásának megfigyelésére kiküldött szakfelügyelő. Ez alkalommal meglátogatta az egyes osztályokat, meghallgatta az előadásokat és átnézte az írásbeli dolgozatokat. Megfigyeléseit, valamint szerzett tapasztalatait még aznap közölte a tanári testülettel egy bizalmas jellegű értekezleten.

3. Iskolai ünnepélyek.

Minthogy intézetünk tornacsarnoka csak 1916 április közepén szabadult fel, iskolai ünnepélyeket is csak ezen időtől kezdve tarthattunk. Május 1-én megtartottuk a miniszterileg elrendelt kárpáti ünnepélyt, amelyen az ünnepi beszédet Lauringer Ernő tanár tartotta, az énekkart pedig Vendl Aladár tanár dirigálta.

Az ünnepéllyel kapcsolatosan rendezett gyűjtés eredményeképpen 250 K-t juttattunk a hadsegélyező hivatalnak a háborúban feldúlt kárpáti falvak helyreállítására. (L. az V. fejezetben kimutatott gyűjtéseket). Június 3-án tartottuk meg az évvégi ünnepélyt, melyen az intézeti igazgató rövid visszapillantást vetett a lefolyt tanév nevezetesebb eseményeire, ismertette az évvégi eredményt és felhívta a tanulók figyelmét arra, hogy használják fel hasznosan a nyári nagyszünidőt, egyúttal buzdítván az ifjúságot a mezőgazdasági munkálatokban való részvételre, a gyógynövények gyűjtésére és irodai munkák vállalására is.

4. Ajándékozások.

Kötelességünknek tartjuk az ajándékozásokról is megemlékezni. Jótevőink sorában első helyen áll a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium, mely után egyes intézetek és magánszemélyek következnek.

Az azoktól intézetünknek ajándékozott könyvek és szerek Értesítőnk VIII. fejezetében vannak részletesen felsorolva. Itt különösen felemlítjük a miniszteriumtól kapott 698 darab diapositívlemez 837.60 K és 24 darab növényteni praeparatumot 120 K értékben.

Az intézetünk Segélyegyesületének vagy alakuló Diákszövetségének juttatott könyvekről illetve pénzösszegekről szóló adományozások Értesítőnk VII. fejezetének 5. b) pontjában, illetve IV. fejezetében vannak részletesen felsorolva. Itt különösen kiemeljük Waldmayer Károly, az Osztrák Magyar Bank helyettes vezértitkárának, mint intézetünk volt tanítványának intézetünkhez való ritka ragaszkodását, melyet nemcsak nagylelkű adományaival tanúsított, hanem azzal is, hogy az alakuló Diákszövetség alapjának gyarapodása céljából szüntelenül fáradozott, mely fáradozásának egyedül volt köszönhető az, hogy ezen alap egy év lefolyása alatt majdnem 1.500 K-val gyarapodott.

A szabadkézi rajzszerár részére egy-egy nagyobb rajztáblát ajándékoztak: Mitzger Ferenc V. oszt., Friederich Endre, Rosenberger Lajos, Schaffer Károly és Töpler Lajos VIII. oszt. tanulók, valamint Eyllenburg Wolfgang, Györfvály Gyula, Hackstock Lajos és Laschober Vilmos VIII. o. magántanulók.

Fogadják a nemeslelkű adakozók e helyről is intézetünk hálás köszönetét és árassza el őket a Mindenható áldásának ezer nemével!

5. Ének és zene.

Az ének- és zene-tanítás vezető tanár és kellő helyiség hiánya miatt e tanév folyamán is szünetelt.

6. Kirándulások.

A lefolyt iskolai évben csak kisebbszerű tanulmányi kirándulások voltak, melyek célja részint a helybeli nevezetességek és gyárak megtekintése, részint a közeli vidék megismerése volt:

Földrajzi kirándulás: II. osztály Lakosi kőfejtő, Mithrasbarlang.

Természetráji kirándulás: I., II., V. és VI. osztály, tavaszi és őszi.

Geológia kirándulás: VI. osztály, Rákos.

Kémiai kirándulás: V. osztály, szikvízgyár; VII. osztály, szappangyár, gázgyár, szombathelyi vasgyár, szövőgyár, gyufagyár, kulturpalota.

Történelmi kirándulások: I., V—VIII. osztály, Sopron vármegye és Sopron szab. kir. város egyesített muzeuma; V. és VI. osztály, Fraknó.

7. Rajzkiállítás.

Az évenként nagy látogatottságnak örvendő rajzkiállítás e tanévben részint technikai akadályok, részint a tanév hirtelen bezárása miatt elmaradt.

8. Katonai nevelés.

Intézetünk egy miniszteri rendelet értelmében az 1915/16. tanévben a tanuló ifjúság katonai nevelése terén is kísérletezett.

A tanfolyam vezetésével — az intézeti igazgató javaslatára — Máté József szkv. honvédfőhadnagy, soproni állomástiszt és Dr. Hernfeld Pál, népfelkelői segédorvos bizattak meg, kik közül előbbi tisztán a tanfolyam katonai természetű részét, utóbbi pedig orvosi természetű részét látta el.

Résztvett a tanfolyamon intézetünk VI., VII. és VIII. osztályú tanulóifjúsága, számszerint 50 tanuló. A gyakorlati rész elsajátítására hetenkint 2 óra fordított, az elméleti rész ismertetésére pedig mindkét oktatásban havonként 1—1 óra. A tanfolyam megkezdődött 1915. évi október hó 5-én és végződött 1916. évi március hó 10-én, amikor egy közbejött esett miatt intézeti ifjúságunk katonai nevelése egészen megszűnt. A tanfolyam anyagára és menetére vonatkozólag alábbiakban közöljük az oktatótisztek jelentéseit:

„A katonai előkészítő oktatást 1915. évi október hó 5-én ötven növendékkel kezdtem meg, kik közül egy nemsokára orvosilag a gyakorlatok alul felmentetett.

A gyakorlatokat eleinte a löverekben levő városi kiserdő játszóterén tartottam meg, de midőn ez a távolság miatt alkalmasnak nem bizonyult, lépéseket tettem Reményi Ferenc ezredes úrnál, mint a honvédfőreáliskola parancsnokánál az ezen iskola gyakorló terének s rossz idő esetén a tornacsarnokának átengedése iránt, ki ezt a honvédelmi minisztériumtól nyert engedély alapján meg is engedte, úgy hogy 1915. évi november hó 4-én a gyakorlati órát már a honvédfőreáliskola gyakorlóterén tartottam meg. Nevezett ezredes úr közbenjárásomra később már 50 darab kurtályt is átengedett, s azt is megengedte, hogy a honvédfőreáliskola III. éves növendégeit, mint oktatókat is igénybe vegyem. Mi meg is történt s így az előkészítő oktatás a legszebb eredménnyel s a legnagyobb kedvvel folyt egész folyóévi március hó 10.-ig, amikor is egy sajnálatos eset a tanfolyamot megszüntette. Megjegyzem ugyan még, hogy a gyakorlati kiképzés 1916. január hó 28-tól március hó 2-ig szünetelt, mert a növendékek között fellépett vörheny járvány miatt a tanulóknak a honvédfőreáliskolába való bejárását a parancsnokság nem engedte meg, s a rossz időjárás miatt a gyakorlatokat másutt megtartani nem lehetett.

A tanfolyam tartama alatt tartottam 26 gyakorlati- és 5 elméleti órát, mit hetenként két gyakorlati és havonként egy elméleti órára osztottam föl.

Gyakorlati oktatásom tárgya volt a honvédségi gyakorlati szabályzat és torna-utasításnak az egyes, a sor és a szakasz, s nagyjában a század zárt-

rendű és harcszerű kiképzésére vonatkozó összes szabályai puska nélkül és később a fentiek szerint puskával, ezeken kívül — tekintettel arra, hogy a katonai kiképzés célja nem közkatonákat, hanem tiszteket nevelni — főszólyt fektettem az intelligens katonás megjelenésben való kiképzésre s megismerttettem velük a bemutatkozás s feljebbvaló előtt való megjelenés szabályait. Az ambitio felkeltése céljából a kiválóbbakat Rodt Lajos igazgató úrral egyetértőleg altiszti rendfokozatra emeltem. Gyakoroltattam velük a sor és szakasz vezénylését s általában a szakasz előtti megjelenést.

Elméleti oktatásom tárgya a honvédségi hadseregszervezés általában, u. m.: A fegyveres erő legfontosabb szervei. A fegyveres erő egyénei. A Monarchia védrendszere és a fegyvernemek szervezete. Előadásom tárgyát mindig kézírásban az egyik növendéknek átadtam, ki azt magának leírta s így azt az összes tanuló magának lemásolta.

Teljes meglelégedéssel emlékezem meg növendékeim kedve, szorgalma és kitartásáról s jóleső érzés töltött el akkor, mikor tényleges tisztársaim a gyakorlatokat szemlélve, arról a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak. A növendékeknek e tanfolyam iránti érdeklődésének tudható be az, hogy aránylag kevés idő alatt akkora tananyagot elsajátítottak.

A tanfolyam alatt a növendékek magaviselete példaszerű volt; fegyverem szempontjából semmi észrevétel nem merült föl.

Tekintettel a háborús viszonyokra, a növendékek ezen tanfolyam alatt a lövészetben oktatást nem nyertek.

A kiképzés tökéletesbítése érdekében javaslalom az, hogy ezen kiképzésre a növendékeknek több idő engedessék a rendes szorgalmi időből s a kiképzésben már az ötödik osztályosok is részesüljenek s egy egy-séges diákegyenruha rendszeresíttessék."

Tisztelettel:

M á t é, főhadnagy.

„Az első órát október 26-án tartottam meg az állami főreáliskola egyik tantermében. A havonként itt megtartott órákon, a menet egészségügyről, a test ápolásáról, általában az egészségügy aranyszabályairól volt szó kezdetben, majd áttértem a tulajdonképeni tárgyra: az első segélynyújtásra s ennek fontos, a laikus által is végezhető részleteire kioktattam a hallgatókat, mindig szem előtt tartva, hogy ne csak az egyes fogásokat tanulják meg, hanem megértsék azoknak észszerűségét s a rosszul alkalmazott segítség kárát. Szó volt a különböző sebzésekről, a vérzésről, a csonttörés, ficam-rándulás, ájulás, tetszhalál, hóguta, villámcsapás, fagyás, mérgezés, fulladás, részegség, epilepsia elemeiről s a szükséges tudnivalókról. Az egyes gyakorlati fogásokat az órák végeztével együtt megpróbáltuk. Az útmutatásban ajánlott, a mentők által kiadott könyvecskék tartalmához ragaszkodtam.

Egy növendéknek nagyobbfokú lágyéksérv miatt a gyakorlatok alól való felmentését javasoltam.

A legnagyobb megelégedéssel fejeztem be az anyagot, mert az utolsó 2 óra egyrészét kikérdezésre fordítva láttam, hogy a növendékek az anyagot teljesen magukévá tették. A tanfolyam egész ideje alatt a legnagyobb rend s fegyelem uralkodott, ami munkámat lényegesen megkönnyítette s hozzájárult a jó eredmény eléréséhez."

Tisztelettel

Dr. Hernfeld Pál
népf. segédorvos.

9. Katonanövendékeink érettségi tanfolyama.

Az 1897. évfolyamú VIII. osztályú és 1898. évfolyamú, most végzett VII. osztályú katonanövendékeink részére miniszterileg elrendelt tanfolyamon összesen 14 ifjú vett részt, kik közül 6 már birtokában volt a VIII. oszt. bizonyítványnak, 8 pedig még nem. Valamennyien intézetünknek voltak növendékei. A tanfolyamon résztvett 14 ifjú névsora a következő:

1. Baruch Siegfried*)	8. Hollós László
2. Böhm Adolf*)	9. Kertész István*)
3. Eylenburg Wolfgang	10. Kraft Vilmos*)
4. Frieberth Lipót*)	11. Krausz Pál
5. Györvály Gyula	12. Laschober Vilmos
6. Hacker Hugó*)	13. Trogmayer Henrik*)
7. Hackstock Lajos	14. Winkler Dénes*)

Atanfolyam folyó évi május hó 25-én nyílt meg és tartott folyó évi június hó 21-ig bezárólag alábbi beosztással:

Óra	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütört.	Péntek	Szombat
8—9	Matem.	Matem.	Matem.	Matem.	Fizika	Matem.
9—10	Német	Magyar	Magyar	Német	Magyar	Magyar
10—11	Magyar	Német	Fizika	Magyar	Történel.	Német
11—12	Történel.	Történel.	Történel.	Történel.	Sz.-kézir.	Történel.
12—1	Fizika	Fizika	Ábr. g.	Fizika	Sz.-kézir.	Fizika
3—4	Francia	Ábr. g.	Filozófia	Hittan	Francia	Filozófia

A VIII. osztályú magánvizsgálatok június hó 23-án délelőtt és részben délután folytak le az igazgató elnöklete alatt, az érettségi vizsgálatok pedig ugyancsak az igazgató elnöklete alatt június hó 23-án délután kezdődtek és végződtek június 24-én este. A bizonyítványok kiosztása június

*) Már régebben teljesít katonai szolgálatot.

hó 24-én este történt meg. A növendékek pontosan eleget tettek kötelességeiknek úgy tanulmányi mint fegyelmi tekintetben és rendszeren látogatták az előadásokat. A vizsgálatok eredményéről Értesítőnk X. illetve XI. fejezte számol be részletesen.

10. Tornaverseny.

Miután a tanév folyamán a tornatanítás szünetelt, tornaversenyt sem tartottunk.

11. A tanév bezárása.

Az 1915/16. tanévet június hó 3-án zártuk be istentisztelettel, mely után az évváró ünnepély és a bizonyítványok kiosztása következett (L. Értesítőnk VII. fejezetének C. 3. pontját).

A könyv- és szertárak gyarapodása.

A) Tanári könyvtár.

a) Vétel útján.

A. szak: (Szótárak): Grimm: Deutsches Wörterbuch, 10 füzet. — Cappelli Adriano: Lexicon Abbreviaturarum. — Pecz Vilmos dr.: Ókori Lexikon.

Bb. szak: (Német remekírók): Kürschners Deutsche Nationalliteratur: Goethes Werke 10 kötet, Schillers Werke 1 kötet.

C. szak: (Magyar nyelv és irodalom): Tompos Józs.: A magyar ballada története.

D. szak: Dr. Haltenberger: Háborus vonatkozások a földrajztanításban.

E. szak: (Történelem): Die militärischen Ereignisse im Völkerkrieg 1914—15 (Kriegskarten). — Takáts S.: Rajzok a török világból. — Magyar történeti emlékek, XL. kötet. —

F. szak: (Mennyiségtan): Dr. G. Wolff: Der mathem. Unterricht d. höheren Knabenschulen Englands. — H. Weinreich: Die Fortschritte des mathem. Unterrichtes in Deutschland. — Dr. Joh. Hjelnaslev: Geometrische Experimente. —

G. szak: (Természetrajz): Dr. Rich. Hesse: Tierbau und Tierleben, II. kötet. — Engler: Pflanzenfamilien, 2 füzet. —

H. szak: (Természettan): Dr. Rohrer László: Physika.

J. szak: (Vegytan): Muspratt: Chemie, 9 füzet. — Fehling: Handwörterbuch d. Chemie, 3 füzet. — Zemplén Géza: Az enzimek és gyakorlati alkalmazásuk.

Ka. szak: (Vegyes folyóiratok): Művészet. — Magyar Iparművészet. — Akadémiai Értesítő. — Magyar Paedagogia. — Az Orsz. Paed. Könyvtár és Tanszermuzeum hiv. közlönye. — Zeitschrift f. Schulgesundheitspflege. — Lehrproben und Lehrgänge. — Tuberkulózis. — Magy. statiszt. Közlemények. — Zeitschrift für das Realschulwesen. — Akadem. Almanach. — Orsz. Középisk. Tanáregy. Közlöny. — Hivatalos Közlöny. — Akadémiai Emlékbeszédek. — Athenaeum. — Magyar Középiskola. — Értekezések a filoz. és társadalomtud. köréből.

Kb. szak: Folyóiratok (nyelv és irodalom): Egyetemes Philol. Közlöny. — Irodalomörténet. — Magyar nyelv. — Budapesti Szemle. — Magyar Nyelvőr. — Nyelvtudom. Közlemények. — Irodalomtört. Közlemé-

nyek. — Zeitschrift für deutsche Philologie. —

Kc. szak: Folyóiratok (történelem, földrajz): Magyar tört. Életrajzok. — Századok. — Archaeologiai Értesítő. — Földrajzi Közlemények. — Történeti Szemle. — Petermanns Mitteilungen. — Értekezések a tört. tudományok köréből, XXIV. kötete. — Magyar Könyvszemle.

Kd. szak: (Természettudományi folyóiratok): Természettud. Közlöny. — Mathem. és fiz. Lapok. — Mathem. és természettud. Értesítő. — Zeitschrift für phys. und chem. Unterricht. — Annalen der Physik. — Beiblätter zu den Annalen der Physik. — Zeitschrift für den mathem. und naturw. Unterricht. — Zeitschrift f. analyt. Chemie. — Aus der Natur. — Magyar kémiai Folyóirat. — Botanikai Közlemények. — A Földtani Intézet Évkönyve, XXIII. kötet. — A Földtani Intézet évi jelentése 1914-ről. — Állattani Közlemények. — Földtani Közlöny. —

Mb. szak: (Class. philol.) Csengeri János: Euripides drámái.

Mc. szak: (Vgyesek): Magyarország tiszti Cím- és Névtára, 1916. — Dr. Lányi Márton: A háború és a jövő. — Alexejew-Malchin: Lehrbuch der russischen Sprache. — G. Werkhaupt: Schlüssel zu Alexejews Lehrb. d. russ. Sprache. — Unger: Die Herstellung von Büchern, Illustrationen etz.

P. szak: (Bölcsészet): Locke: Gondolatok a nevelésről. —

S. szak: (Műtörténet): Fabriczy Kornel: Kisebb dolgozatok.

b) *Ajándék útján.*

A. szak: Révai: Nagy Lexicon, 2 kötet.

C. szak: Tompos Józs.: A magyar ballada története.

E. szak: Koncz és Herpay: Debreczen szab. kir. városi rangra emelésének története.

F. szak: Lissák Jenő: A számtoló kézikönyve.

G. szak: Vezető a m. kir. Földtani Intézet muzeumában. — Papp Kár.-dr.: A szlavoniai Daruvár hévvizfürdő védőterülete.

Ka. szak: Külügy. — Hadügy. — Néptanítók Lapja. — Jó Egészség.

L. szak: Magyarország közoktatásügye 1913-ban. — A budapesti községi iskolák évkönyve 1914—15.

Mc. szak: Alispáni jelentés Sopronvármegye állapotáról 1913-ban és 1914-ben, — A pannonhalmi főapátsági főiskola évkönyve, 5 kötet. — Számviteli szabályzat tanító- és tanítónő-képzők számára.

R. szak: Lagrange-Karafiáth: A gyermek és ifjú testgyakorlati egészségtana.

Álladék 1916. évi június hó 30-án 8179 kötet és 78 füzet, összesen 56656 korona és 98 fillér értékben.

Faragó József,
a tanári könyvtár őre.

B) Ifjúsági könyvtár.

a) I. oszt. Ifjúsági könyvtár.

Andersen: Az én életem meséje. Beecker-Stowe: Tamás bátya kunyhója. I. II. Benedek Elek: Ezüst mesekönyv. Dr. Brózik Károly: Kolumbusz Kristóf. Cooper: Bőrharisnya történetek. Gaál Mózes: Egy kis diák naplójából. Ne bánts a magyart. Gyökössy Endre: Palotai cserkészek. Krudy Gyula: Az utolsó honvédek. Swift Jonathán: Gullivér utazásai. Tábori Róbert: Magyar vitézek Párisban. Toma István: A hegyaljai diákok. Wagner János: A kis tudósok. Zöldi Márton: Világjáró Lábas Péter utazása.

Álladék 1916. évi június hó 30-án 307 darab 519 korona 10 fillér értékben.

Lauringer Ernő,
az I. oszt. ifjúsági könyvtár őre.

b) II. oszt. ifjúsági könyvtár.

Andersen: Az én életem meséje. Abonyi Árpád: Magyar fiúk Afrikában. Miklós vitéz. Benedek Elek: Huszár Anna. Szent Anna tavától a Czenketetőig. Benedek-Bársony: A szabad ég alatt. Dr. Baróti Lajos: Ezer év. Bánfi János: Pribék László. Böngérfi János: A vitéz kuruc ezredes. Csulak Lajos: Székelyföldön. Daudet Alfonz: A kis Izé. Deák Farkas: Budavára visszavétele. Erdélyi Zoltán: Hunyadi János élete és kora. Földes Géza: Szibériai képek. Gaál Mózes: Balassa vitéz. Bem apó és a székelyek. Marci, történet egy falusi fiuról. Ne bánts a magyart. A vasember. A vasember fia. Gauss Viktor: A néger királyok kincse. Gvadányi József: A peleskei nótárius. Györök Leó: Lázadó hajós nép. Jäger-Lázár: A zendülők Pitcairn szigetén. Lámpérth Géza: Elmult időkből. Három pápai diák balatoni kalandozásai. Pápai diákok kalandozásai a Bakonyban. Lasz Samu: Földrajzi olvasókönyv. I. Lőrinczy György: A bizófalvi harang szava. Az igmándi bég. Madarassy László: Az amerikai őserdőben. Móra Ferenc: A rab fiai. Peőfi: Haza és szabadság.

Álladék 1916. évi június hó 30-án 384 darab 612 korona 44 fillér értékben.

Török Mihály,
a II. oszt ifjúsági könyvtár őre.

c) III. oszt. ifjúsági könyvtár.

Bársony István: A rabkirály szabadon. Benedek Elek: Pásztormesék. Cooper: Bőrharisnya történetek. Gaál Mózes: Ne bánts a magyart. Vitézség és haza. Hevesi Lajos: Jelki András kalandjai. Jankó János: Stanley utazása Afrikában. Jókai Mór: A magyar nép élce. Lasz Samu: Földrajzi olvasmányok. Madzsar: Legjobb otthon. Mark Twain: Tamár úrfi kalandjai. May Károly: A medvevadász. Mikszáth Kálmán: A beszélő köntös. Ta-

vaszi rügyek. Szivós Béla: Az állatvilág csodái. Verne Gyula: Strogoff Mihály utazása.

Álladék 1916. évi június hó 30-án 416 darab 720 korona 70 fillér értékben.

Dr. Ágh Lajos,
a III. oszt. ifjúsági könyvtár őre.

d) IV. oszt. ifjúsági könyvtár.

Andersen: Az én életem meséje. Aschenbrenner: Aranykönyv. Bársó István: A rab király szabadon. Donászy Freenc: Az arany szalaman-
dra. Fraknói Vilmos: II. Rákóczi Ferenc. Gaál Mózes: Ne bántsát a ma-
gyart. Gerő Atilla: Az igazság diadala. Jankó János: Sanley utazásai
Afrikában. Jókai Mór: Kis Dekameron. Regék. Kelemen Béla: Idegen sza-
vak és nevek szótára. Jó magyarság. Lasz Samu: Földrajzi olvasókönyv.
Mikes Kelemen: Törökországi levelei. Petőfi Sándor: Költeményei. Rá-
kosi Viktor: Korhadt fakersztek. Hős fiúk. Szivós Béla: Az állatvilág csodái.
Álladék 1916. évi június hó 30-án: 365 darab 764 kor. 56 fill. értékben.

Dr. Simkó Gyula,
a IV. oszt. ifjúsági könyvtár őre.

2. V-VIII. oszt. ifjúsági könyvtár.

Vétel útján: Pallós István: Tamás (háborús életkép). Lyka Károly:
Kis könyv a művészetről. Vajda Gyula. A háború költészete. Vajticzky
Emánuel: A háború és nevelés Haugh Béla: Fiamnak. Barna Jakab: Já-
tékkönyv. Daudet Alphonse — Marquis Géza: Az utolsó leckeóra. Gaál
Mózes: Vitézi becsület. A fekete ember. Gárdonyi Géza: Isten rabjai. Lát-
hatatlan ember. Jókai Mór: Sárga rózsák. May Károly: A sivatagon keresz-
tül. Vámbéri Ármán: Indiai tündérmesék. Vay Sándor: Régi nemes urak,
urasszonyok. Zichy Géza gróf: A félkezű ember. Verne Gyula: Az Antil-
lák világa. Branicané asszonyság. A lángban álló szigettenger. Utazás a ten-
ger alatt. Város a levegőben. Havrán János: Utazás keleten. Aage Made-
lung: Hadi naplóm. Andrassy Gyula: Kinek bűne a háború? Az olasz háború
boru előzményeiről. Bán Aladár: A magyarok eredete. Éber László: Mű-
vészettörténelmi olvasmányok. Gaál Mózes: Bem hadsegéde. Kobut Adolf:
Bismarck és Magyarország. Osztrák-magyar Vöröskönyv. Scheitz Pál: A
minőségi kémiai analízis. Sven Hedin: Egy harcban álló nemzet. Az ész-
aki sarktól a déli sarkig. Dr. Vietorisz József: Levelek a harctérre. Steiner
Szilárd: A színes fotografozás. Soddy Fredrik: A rádium. Rohrer László:
Physika. Nuricsán József: Útmutatás a kémiai kísérletekhez. Berget Al-
fonz: Utazás a levegőben. Léghajózás és repülés. Baumgartner Lajos: A
fizika története. Archibald William: Korunk találmányai. Thibaut: A fran-
cia zsebszótár. Révai nagy lexikona (XII. és XIII. kötet.) Juventus (1915-
1916) VII. évf. Katholikus gyermekvédelem (1916) IV. évf. Urania (1916)

XVII. évf. Vasárnapi ujság (1916) LXIII. évf. Földy József: Demosthenes válogatott beszédei. Kisfaludy Károly: Szilágyi Mihály szabadulása. Kölcsey Ferenc: Elbeszélései. Schiller Friedrich: Die Jungfrau von Orleans. Wirth Gyula: Szemelvények Horatiusból.

Ajándék utján. Dr. Lángné: Hulló csillagok. Dinasztiánk a haza védelmében. Cholnoky Jenő A földközi tenger és kijárói. Márky Sándor: Magyar uralom az Adrián. Gonda Béla: A tenger alatt járó hajók. Szabó László: Magyar Balázs hadjárata Veglián. Fodor Árpád: A madarak és fák napjáról szóló jelenés V. évkönyve. Alkoholizmus ellen. Állatvédelem (1916) XIII. évf.

Álladék 1916. évi június hó 30-án 4420 darab 13891 K 81 f. értékben.
értékben.

Dr. Simkó Gyula,
az V-VIII. oszt. ifjúsági könyvtár őre.

3. Bútorok. (I.)

Vétel utján: 2 darab.

Álladék 1916. évi június hó 30-án 951 darab 18386 K. 06 f. értékben.

Rodt Lajos,
igazgató.

Házi és irodai fölszerelési tárgyak. (II.)

Vétel utján 29 darab.

Ajándék utján 5 darab.

Álladék 1916. évi június hó 30-án 1309 darab 12132 K 94 f. értékben.

Rodt Lajos,
igazgató.

Nyílvántartási és számadási könyvek. (III.)

Vétel utján: 15 darab.

Álladék 1916. évi június hó 30-án 336 darab 631 K. 31 f. értékben.

Rodt Lajos,
igazgató.

4. Régiség és történelmi szertár. (V.)

Vétel utján: 4 darab hadiemplékérem, 1 darab hadi zászlószög bronzból.

Álladék 1916. évi június hó 30-án 1818 darab 1205 K. 32 f. értékben.

Lauringer Ernő,
szertárőr.

5. Földrajzi szertár. (VI.)

Ajándék utján: 698 darab diapositivlemez.

Álladék 1916. évi június hó 30-án 1683 darab 2364 K 34 f. értékben.

Lauringer Ernő,
szertárőr.

6. Természettudományi szertár. (VII).

Ajándék útján: 24 darab növénytan praeparatum.

Vétel útján: Kézi loupe, kézi mikroszkop.

Álladék 1916. évi június hó 30-án: 4795 darab 11114 K. 20 f. értékben.

Gerő Árpád,
szertárőr.

7. Fizikai szertár. (VIII).

Vétel útján: Készülék-hidrodin nyomás kimutatására, készülék a 3 egyensúlyi helyzet kimutatására- Cartesius buvár, Normál hangvilla. Hőmérő vetítésre. Akkumulátor.

Álladék 1916. évi június hó 30-án 657 darab 17700 K 23 f. értékben.

Barta Miksa,
szertárőr.

8. Kémiai szertár. (IXa).

Vétel útján: Landemann- féle gázegő levegőszabályozóval. Carré- féle fagyasztó készülék.

Álladék 1916. évi június hó 30-án 313 darab 5810 K. 36 f. értékben.

Német Vilmos,
szertárőr.

9. Ásvány- és közlekedési szertár (IXb).

Álladék 1916. évi június hó 30-án 3076 darab 964 K. 97 f. értékben.

Német Vilmos,
szertárőr.

10. Geometriai szertár. (X).

Álladék 1916. évi június hó 30-án: 162 darab 1813 K. 84 f. értékben.

Faragó József,
szertárőr.

11. Szabadkézi rajzszeretár. (XI.)

Ajándék útján: Normál tanmenet az általános középfoku rajzoktatás számára.

Vétel útján: Hollós Károly: Magyar díszítmények.

Álladék 1916. évi június hó 30-án 3168 darab 3835 K. 36 f. értékben.

Seemann Kálmán,
szertárőr.

12. Torna szeretár. (XII.)

Álladék 1916. évi június hó 30-án: 524 darab 4714 K. 89 f. értékben.

Gerő Árpád,
szertárőr.

13. Ének- és zene szeretár.

Álladék 1916. évi június hó 30-án 62 darab 471 K. 33. f. értékben.

Vendl Aladár,
szertárőr.

Tananyag.

A tananyagot az országos középiskolai tanterv alapján végeztük; az alábbiakban csak az olvasmányokat közöljük:

1. Rendes tárgyak.

I. osztály.

Magyar nyelv. *A) Iskolai olvasmányok:* Babszem Jankó. Kacor király. A kívánságok. Phrixos és Helle. A catlaunumi csata. Lakoma Attilánál. Attila halála. Achilleus haragja. Odysseus és Polyphemos. A fehér ló mondája. Milyen a magyar iparos. Lóvászár. *B) Könyv nélkül:* Hadnagy uram. Himnusz. Szózat. Szülőföldem. Éji látogatás. A magyar nép közmondásaiból.

Német nyelv. *A) Olvasmányok:* Die Haustiére. Der Herbst. Der Sommer. Der Winter. Unser Körper. Leibesübung. Das Totengericht. Der hörnerne Siegfried. Geschichte von Herakles. *B) Költemények könyv nélkül:* Der gute Kamerad. Die Kapelle. Heidenröslein. Der Fuchs als Dieb.

II. osztály.

Magyar nyelv. *A) Olvasmányok:* A rátótiak. Az oroszlán és az egér. Hunyadi János. Mátyás király jelleme. A marathoni győzelem. A salamiszi tengeri ütközet. A Balaton tava. Utazás Palóccországban. A mohácsi vész. Themistokles. Téli hajtóvadászat. Szent Anna tava. *B) Költemények könyv nélkül:* Szülőföldemen. Kis kunyhóba vágyom. Hazámhoz. Mátyás anyja. A Tisza. Családi kör. A szegény asszony könyve.

Német nyelv. *A) Olvasmányok:* Der junge und der alte Hirsch. Eile mit Weile. Die drei Faulen. Frau Holla und der Bauer. Der Rabe. Auf der Strasse in der Stadt. Von Kleidern. Drei Freunde. Die Schätze des Darius. *B) Költemények könyv nélkül:* Die wandelnde Glocke. Rätsel. Tätigkeit. Schäfers Sonntagslied. Des Hirten Winterlied. Gefunden. Die Rache.

III. osztály.

A) Olvasmányok: Az ország feldarabolása. Budavár elfoglalása. Budavár visszafoglalása. Sparta és Athen. A szigetvári vértanúk. Hazánk pusztulása a török hódoltság alatt. Perikles. **B) Könyv nélkül:** Nemzeti dal. Szózat. Fiamnak. Távolból. Fohászkodás.

Német nyelv. **A) Olvasmányok:** Der sterbende Löwe. Der gute Knecht. Die drei Hausräte. Der kluge Sultan. König Mathias in den Lagen eines fremden Volkes. **B) Könyv nélkül:** Mein Vaterland. Die drei Zigeuner. Der Sänger. Der Alpenjäger. Mignon. Heidenröslein.

Francia nyelv. **A) Olvasmányok:** La France. Les capitales. L'année. La ville de Paris renversée. La famille. Lettre d'un écolier à son ami. Le firmament. Superficie et population. Le printemps. Billet de commande. L'oie et le canard. Lettre de réclamation. Le fer à cheval. Maximes et préceptes. La souris imprudente. Les heures de classe. La division du temps. Au marché. L'aérostas. On ne gagne rien à quereller. Les deux exceptions. Un bon moyen. Les saisons. **B) Költemények:** Entrée en classe. L'ange gardien. Bercé par la nuit. Le petit paresseux. L'orphelin. En avant. Les trois braves. La cigale.

IV. osztály.

Magyar nyelv. **A) Olvasmányok:** Toldi I—XII. éneke. Heltai: A macskáról és rókáról. Haller: Vigyázni kell az ördög mesterségére. Mikes: A remete. A bujdosók Rodostón. Fay: Szájaskodás. Jókai: A huszti beteglátogatók. **B) Könyv nélkül:** Toldiból a szebb részek. A fülemüle. A Tisza.

Német nyelv. **A) Olvasmányok:** Ägyptische Baukunst. Der grimme Hagen. Die Turniere. Die Sagen vom Schweizer Befreiungskampfe. Die Schildbürger. **B) Könyv nélkül:** Das Grab im Busento. Die Schatzgräber. Der Fischer. Das Erkennen. **C) Tartalmilag:** Der Cid. Der Ring des Polykrates.

Francia nyelv. **A) Olvasmányok:** Etourderie punie. Henri IV. et le vieux juge. Le bon remède. Saint-Martin. La chute des corps. La pile Voltaïque. L'empereur et l'abbé Phénomènes du mouvement. La dilatation des corps. Le thermomètre. La probité récompensée. Phaéton. Les Normands en Italie. Le son. L'Afrique. Les couleurs. La prévoyance. Les boissons. L'agneau et loup. Un émigré français. **B) Költemények beemlézésre:** La feuille. La fleur. L'octobre. Le droit chemin. Les deux routes.

V. osztály.

Magyar nyelv. **Iskolai olvasmányok:** A Zlinsky-féle tankönyv személyei lehetőleg mind. Kossuth L.: A haderő megajánlása ügyében. Deák F.: A felirati javaslatról. Kölcsey: Parainesis. Eötvös: Emlékbeszéd körösi Cs. Sándorról. Csengeri: Deák Ferenc. **Könyv nélkül:** Szebb részek a

Parainesisből és Kossuth beszédéből. *Házi olvasmányok*: Jókai: Az új földesúr. Faludi: Szemelvények a téli éjszakákból. Tinódi válogatott históriás énekei.

Német nyelv. *A) Prózai olvasmányok*: Der Seiler von Fürfeld. Attila. Der Löwe. Das heilige Abendmahl des Leonardo da Vinci. Der vaticanische Apollo. Die Erde vom Monde aus gesehen. *B) Költői olvasmányok, részben emlézésül*: Worte des Glaubens. Rat des Vaters an seinen Sohn. Hans Euler. Scipio und Hannibal.

Francia nyelv. *Olvasmányok*: La chèvre de M. Seguin. Le chat botté. Don Quichotte et les moulins à vent. Les jeux publics. Jeanne d'Arc. Roland à Roncevaux. Le chien. *Beemlézésre*: La laitière et le pot au lait. La mort et le bucheron. Les deux voyageurs. Le labouréur et ses enfants. Le marquis de Carabas.

VI. osztály.

Magyar nyelv. *A) Iskolai olvasmányok*: A tankönyv szemelvényei mind. A világirodalom nagy eposzának tartalmi ismertetése. A kisebb műfajokra szemelvények különböző költőktől. Arany balladáit. Berzsenyi válogatott versei. Zalán futása. Buda halála. A szigeti veszedelem. Coriolanns. *B) Könyv nélkül*: Arany három balladáit. Petőfi három költeménye. Szebb részek az olvasott eposzok és drámákból. *C) Házi olvasmányok*: Balassi B. válogatott költeményei. Két szomszédvár. Antigone. A kérők. A tudós nők.

Német nyelv. *A) Olvasmányok*: Kudrun. Doktor Faust. Die heilige Elisabeth. Aus „Don Quijote“ von Cervantes. Aus „Ekkehard“ von Schefel. Die Geschichte von den drei Ringen. Wilhelm tell, (teljesen). *B) Költemények*: Das Grab im Busento. Der Zauberlehrling. Der Ring des Polykrates. Der Sänger.

Francia nyelv. *Olvasmányok*: La chose la plus précieuse. Le drapeau. Le quart d'heure de Rabelais. L'éducation des chevaliers. 2 lettres de Mme. de Sévigné. L'abbé de Epee (Bouilly). *Beemlézésre*: Les hirondelles. Le tailleur et la fée. Mort de Jeanne d'Arc. Mon habit. La cloche.

VII. osztály.

Magyar nyelv. *A) Iskolai olvasmányok*: A tankönyv szemelvényein kívül a Zrinyiász. Gyöngyösi: A murányi Vénusz. A török áfium ellen való orvosság. Csokonai: Dorottyája. Kisfaludy Sándor: Himfy szerelmei. Kazinczy: Pályám emlékezése. *B) Könyv nélkül*: A végek dicséreti. Ocskai Lászlóról való ének. *C) Házi olvasmányok*: Riedl: A magyar irodalom főirányai. A kurucvilág költészete. Berzsenyi: Agis tragédiája. Mikes és Faludy szép prózai szemelvényei. Kisfaludy Sándor regéit. Berzsenyi ódái.

Német nyelv. *A) Olvasmányok*: Lessing „Minna von Barnhelm“. Schiller „Die Jungfrau von Orleans“. Goethe „Hermann und Dorothea.“ *B) Költemények*: Goethe „Hochzeitslied“. „Ballade“. Schiller „Der Graf von Habsburg“. „Teilung der Erde“.

Francia nyelv. A) *Olvasmányok*: Corneille: Le Cid (részlet). Molière: Les femmes savantes (részlet). Montesquieu: Deux causes de la perte de Rome. Racine: Athalie (részlet). Feuillet: Le Village vigjáték (teljesen). B) *Költemények*: Les Animaux malades de la peste. La jeune captive. Les Hirondelles. La vie aux champs.

VIII. osztály.

Magyar nyelv. A) *Iskolai olvasmányok*: A tankönyv szemelvényein kívül Irene. Marót bán. Szemelvények Petőfi költeményeiből. Buda halála. Az ember tragédiája. Kárpáthy Zoltán: Hitel. B) *Könyv nélkül*: Zalán futásának bevezető sorai. Tompa: A gólyához. Szebb részek az ember tragédiájából. C) *Házi olvasmányok*: A kérők. Zalán futása. Abafi: Magyarország 1514-ben. Zord idők. Egy magyar nábob. Az új földesúr. Erdély aranykora. Világ. Stadium. Kegye nc.

Német nyelv. A) *Olvasmányok*: Goethe: Iphigenie auf Tauris. Schiller: Wallenstein. Schlegel: Über die drei Einheiten im Drama. B) *Költemények*: Das Kind der Sorge. Das Lied von der Glocke. Der Fischer. Belsazer.

Francia nyelv. A) *Olvasmányok*: La-première éducation. Emile doit apprendre un métier. (Rousseau). Les Romains et les Francs. (Chateaubriand). Procès et mort de Louis XVI. (Lamartine). Le gendre de M. Poirier. (Augier-Sandeau). *Beemlézésre*: Le cor. Préceptes aux auteurs. La jeune captive.

2. Rendkívüli tárgyak.

a) Latin nyelv.

I. évfolyam. Heti 4 óra. Tanuló száma: 12. Évközben kimaradt: 1. Tankönyv: Pirchala Imre: Latin nyelvtan reáliskolák számára. Olvasmányok: 5., 6., 7., 8., 12., 14., 18., 20., 21., 26., 27., 30., 34., 35., 36. és 37. Az olvasmányokkal kapcsolatban az alaktan és a leggyakoribb szerkezetek. E nyelvtani ismeretek begyakorlására szóbeli és írásbeli fordítások magyarról latinra. Kéthetenként iskolai írásbeli dolgozat.

II. évfolyam. Heti 3 óra. Tanulók száma: 9 (közülük 1 évközben vétetett fel). Tankönyv Pirchala Imre: Latin mondattan a reáliskolák VI. osztálya számára. Olvasmányok: Romulus. A sabin nők elrabolása. Romulus tettei. Tullus Hostilius. Ancus Marcius. A világ 4 kora. Róma alapítása. A sabin nők. A mondattanból az esettan és mondat szerkezetek. A mondattani ismeretek begyakorlására megfelelő fordítási gyakorlatok magyarról latinra. Háromhetenként iskolai írásbeli dolgozat.

III. évfolyam. Heti 3 óra. Jelentkezők száma: 4, évközben kimaradt 1. Olvasmányok: Sallustius. De bello. Jug. 122 c. (Bartal-Malmasi kiadás). Vergilius I. és II. énekéből szemelvények (Cserép kiadás). Az egész latin nyelvtan. Retroversio. Háromhetenként írásbeli dolgozat.

IV. évfolyam. Heti 3 óra. Jelentkezők száma: 3. Olvasmányok: Cicero: In Catil I. (Köpesdy). Horatius: Epistola ad Pisones de arte poetica (szemelvények). Carm. I. 1, I. 3, I. 4, I. 22, III. 30. Tacitus: Agricola cap. I.—XIV. (Wirth kiadás). Régiségtan, irod. történet. Háromhetenkint írásbeli dolgozat.

b) Egészségtan.

Heti 2 órában tanította a VII. osztályban Leszner Rudolf dr. Tankönyv: Egészségtan Fodor József dr., egyetemi tanártól. Elvégzett tananyag: Bevezetés. Emésztőszervek. Tápszerek és táplálkozás. Lakás. Légzés és szellőztetés. Munka és foglalkozás. Testápolás. Fertőző betegségek. Az állatokról az emberre ragadó betegségek. Életmentés.

c) Ének.

Az énektanítás a folyó iskolai évben szünetelt.

d) Gyorsírás.

A Gabelsberger-Markovits rendszerű gyorsírást két csoportban heti 2-2 órában tanította Török Mihály. A tanfolyamban résztvett a III. osztályból 24, a IV. osztályból 30 és az V. osztályból 4 tanuló. Tankönyv: Markovits-Vikár: Gyorsírás Gabelsberger rendszere szerint. Levelező rész.

e) Fizikai gyakorlatok.

A fizikai gyakorlatok a folyó iskolai évben szüneteltek.

f) Vegytani gyakorlatok.

I. csoport. Vezetője Német Vilmos tanár. Heti óraszám 2. A tanfolyamban résztvett az V. osztályból 22 tanuló. Tananyag: Bevezetés az üveg technikai műveletekbe; üvegcsövek metszése, hajlítása, kihúzása, összeforrasztása. A kísérletek kivitelénél előforduló műveletekről általában. Fecskendő palack felszerelése. Forralás. Kristályosítás. Gázok felfogása. Egyszerűbb kémiai kísérletek végzése: Hydrogén, oxigén, ammóniak, sósav, salétromsav, széndioxid előállítása. Oxidálás, redukálás. Sók elbontása lúgok, savak és elektromosság által. Spectralanalysis.

II. csoport. Vezetője Gerő Árpád tanár. Heti óraszám 2. A tanfolyamban résztvett a VI. osztályból 19 tanuló. Tananyag. Az öt analitikai fémosztályba tartozó legközönségesebb fémek reakciói, különös tekintettel az irón elméletre. — A savmaradékok felkeresésének legáltalánosabb módjai. Spectralanalytikai vizsgálatok.

g) Biológiai gyakorlatok.

A biológiai gyakorlatok a folyó iskolai évben szüneteltek.

3. A négy felső osztály dolgozatainak tételei.

V. osztály.

Magyar nyelv: 1. Levél a szülőkhöz az iskolai év kezdetén. (Iskolai). 2. Az őszi nagy vásár. 3. Szülőföldünknek hangulatos leírása. 4. Milyen szórakozásokat nyújt a tél? (Iskolai). 5. Az új földesúr főbb hőseinek jellemzése. 6. Egy szabadon választott költemény tartalmának leírása (Iskolai). 7. Az én szülőföldemnek lakói, népe és foglalkozása. 8. Tavaszi kirándulásaink. 9. Beszéd az elesett hősök sírjánál.

Német nyelv: 1. Osiris. 2. Der Jordan. 3. Die Wanderung des Seiler-Lehrlings. 4. Das heilige Abendmahl. 5. Attila. 6. Der vaticanische Apollo. 7. Die Erde. 8. Der goldtragende Strauch. 9. Die ersten Schiffe der Römer.

Francia nyelv. Dialogue. A la campagne. Mes chers parents. Ma journée. Mon cher ami. Le serpent à sonnettes. Conseils. Distraction d' Ampère. Le travail est un trésor. Duguesclion. Levél franciául. La foire. Le retour. Le dîner. Plan de vie. La figure.

VI. osztály.

Magyar nyelv. 1. Isten megsegíti nemzetünket. (Iskolai). 2. A fraknói és az eszterházi várak nevezetességei. 3. A népdal jellemzése példák alapján. 4. Kölcsey Himnuszának esztétikai méltatása. 5. A ballada sajátosságai Arany, Ágnes asszony c. balladája alapján. 6. A szenvedés, különösen a háboruban, mélyebbé teszi az életet (Iskolai). 7. A tragikum a Walesi bárdok c. balladában. 8. A magyar mese jellemző sajátosságai. 9. Miért sorozhatók Petőfi leíró költeményei a lírához?

Német nyelv. 1. Das Grab im Busento. 2. Doktor Faust. 3. Die heilige Elisabeth. 4. Der Ring des Polykrates. 5. Der Zauberlehrling. 6. Inhalt des I. Aktes aus Wilhelm Tell. 7. Die mythischen Elemente der Tellsage. 8. Beschreibung eines Ausfluges. 9. Fordítás magyarból.

Francia nyelv. Qui veut vivre. Lois XIV. et le courtisan. Dialogue. Les deux prières. L' incendie de Moscon. Un homme heureux. Les défauts de corps. Mon père. Encore une dialogue. Levél franciául. Da distraction. Un trésor inconnu. Le sujet de L' abbé de l' Epée. Idoménée. Notre père. Les caractères de l' Epée et d' Harancourt.

VII. osztály.

Magyar nyelv. 1. Isten után a haza. 2. A vallásos és nemzeti eszme a kolostori irodalomban. 3. A protestantizmus hatása irodalmunkra. 4. Költő-e Tinódi? 5. A felfedezések jelentősége. 6. Kurucköltészet tárgya és indító okai. 7. Van-e népies elem Balassi lírájában? 8. A próza fejlődése Bersenyei Györgyig. 9. A hazafias elem Berzsenyi ódaköltészetében.

Német nyelv. 1. Entstehung des Lustspieles „Minna von Barnhelm“. 2. Der siebenjährige Krieg. 3. Ballade (Inhalt) 4. Der Major von Tellheim.

5. Ungarn nach dem Freiheitskriege. 6. Der Graf von Habsburg. 7. England im 19. Jahrhundert. 8. Das Wunderbare in der Jungfrau von Orleans. 9. Fordítás magyarból.

Francia nyelv. 1—2. La chanson de Roland. 3. Molière. 4. Les Précieuses. 5. Importance de l'histoire de la littérature. 6—7. Molière et les médecins 8. Lafontaine. 9. Madame de Sévigné.

VIII. osztály.

Magyar nyelv. 1. Minő kötelékek fűznek bennünket a hazához? 2. Kisfaludy Károly hatása irodalmunkra. 3. A Bánk bán tragikuma. 4. Vörösmarty hazafias lirája. 5. A népies elem Czuczor népdalaiban. 6. Az erény oltalma, az okosság vezére legyen életünknek. 7. Irányeszmék Eötvös regényeiben. 8. Kossuth működésének fontossága hazánk történetében.

Német nyelv. 1. Das Kind der Sorge. 2. Der Mensch und die Glocke. 3. Verbreitung der römischen Kultur in Ungarn. 4. Iphigenie (Charakterbild). 5. Die Tantaliden. 6. Der Fischer. 7. Belsazer. 8. Parallele zwischen Johann und Mátyás Hunyadi. 9. Wallensteins Tragik. Max und Thekla.

Francia nyelv. Rousseau. Chateaubriand. Boileau. Levél franciául. Le poète et les brigands. Victor Hugo. Arian. Még egy levél franciául.

X.

A tanulók érdemsorozatai.

Rövidítés magyarázata: m. = fel van mentve.

Előmenetelből:

- 1 = jeles,
- 2 = jó,
- 3 = elégséges,
- 4 = elégtelen.

Magaviseletből:

- 1 = jó,
- 2 = szabályszerű,
- 3 = kevésbé szabályszerű,
- 4 = rossz.

Dolgozatok külső alakjánál :

- 1 = szép,
 - 2 = csinos,
 - 3 = rendes,
 - 4 = elég rendes.
 - 5 = rendetlen.
-

Első osztály.

Osztályfőnök: *Lauringer Ernő.*

A tanuló neve										Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiség	Rajzoló geom.	Szépíró	Dolg. külső al.	Magaviselet
										1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
										1	3	2	3	3	3	3	3	3	1
										1	3	3	3	3	4	3	3	3	1
										1	2	2	2	2	2	2	2	3	1
5										2	2	3	2	2	3	3	2	3	1
										1	2	2	1	1	3	2	2	3	1
										2	3	3	3	3	2	3	2	3	1
										1	2	1	2	2	3	3	2	2	1
										3	3	2	3	3	3	3	2	3	2
10										1	4	3	3	3	4	4	3	4	1
										1	2	2	2	1	3	1	1	2	1
										1	2	2	1	2	2	2	1	2	1
										1	3	3	3	3	3	3	3	3	1
										1	3	3	3	3	3	3	2	3	1
15										3	4	4	4	4	4	4	3	4	2
										3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
										1	2	2	1	1	1	1	1	2	1
										1	2	1	2	1	1	2	2	3	1
										2	3	3	3	3	3	3	2	3	1
20										3	4	4	3	3	4	4	3	4	1
										1	1	2	1	1	2	1	1	2	1
										1	1	1	1	1	1	2	2	3	1
										1	2	2	2	2	2	2	1	2	1
										k	i	m	a	r	a	d	t		
25										2	3	3	3	3	3	3	3	3	1
										3	4	4	4	3	4	4	2	4	1
										1	2	2	2	2	2	2	2	2	1
										1	2	1	2	2	2	2	1	1	1
										1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
30										2	3	3	3	3	3	3	3	3	1

A tanuló neve										Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiség	Rajzoló geom.	Szépírá	Dolg. külső al.	Magaviselet
	Löbl Márton	.	.	.	.	.	.	.	.	2	3	2	2	2	3	3	2	3	1
	Maltarics János	.	.	.	.	.	.	.	.	3	4	4	4	4	4	4	3	3	2
	Mandl Zoltán	.	.	.	.	.	.	.	.	1	2	2	1	1	2	2	2	3	1
	Masznák Győző	.	.	.	.	.	.	.	.	2	3	3	3	3	3	3	2	3	1
35	Menyhárd Pál	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	2	2	1	2	2	2	3	1
	Missuray Gusztáv	.	.	.	.	.	.	.	.	3	3	4	3	3	3	3	3	3	1
	Müller János	.	.	.	.	.	.	.	.	3	4	3	4	4	4	4	3	3	1
	Oberlohr Károly	.	.	.	.	.	.	.	.	1	3	3	3	3	3	3	2	3	1
	Petz Gusztáv	.	.	.	.	.	.	.	.	1	2	1	2	2	1	2	2	3	1
40	Pollák Emil	.	.	.	.	.	.	.	.	2	4	3	3	3	3	3	2	3	2
	Preis Egon	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Rajkai Pál	.	.	.	.	.	.	.	.	2	2	2	1	1	2	1	2	3	1
	Reichart Ottó	.	.	.	.	.	.	.	.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Ritter Ödön	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
45	Schwarz Márton	.	.	.	.	.	.	.	.	1	2	3	3	3	2	3	2	3	1
	Sebesta Ottokár	.	.	.	.	.	.	.	.	1	3	2	1	1	2	2	1	3	1
	Seywerth János	.	.	.	.	.	.	.	.	2	3	2	3	3	2	3	2	3	2
	Somogyi Géza	.	.	.	.	.	.	.	.	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2
	Stadler József	.	.	.	.	.	.	.	.	v	i	z	s	g	á	l	a	t.	m
50	Steiner Károly	.	.	.	.	.	.	.	.	1	2	2	3	3	2	3	1	3	1
	Strausz Pál	.	.	.	.	.	.	.	.	2	3	4	3	3	3	3	3	3	1
	Stricker Imre	.	.	.	.	.	.	.	.	2	3	4	2	2	3	3	4	4	2
	Szabó Tivadar	.	.	.	.	.	.	.	.	1	3	3	2	2	2	3	1	3	1
	Szentimrei Tibor	.	.	.	.	.	.	.	.	k	i	m	a	r	a	d	t		
55	Takách Elemér	.	.	.	.	.	.	.	.	2	3	3	2	2	2	3	2	3	1
	Tichler Jenő	.	.	.	.	.	.	.	.	2	3	2	2	2	3	3	3	4	1
	Töpler Ervin	.	.	.	.	.	.	.	.	1	2	2	2	1	2	1	1	3	1
	Trogmayer Ernő	.	.	.	.	.	.	.	.	1	2	1	1	1	2	1	2	3	1
	Vojt Ferenc	.	.	.	.	.	.	.	.	k	i	m	a	r	a	d	t		
60	Witek Antal	.	.	.	.	.	.	.	.	3	4	4	3	3	4	4	3	3	1
	Wödl Vilmos	.	.	.	.	.	.	.	.	1	2	2	3	3	3	3	2	3	1
	Zierrmann József	.	.	.	.	.	.	.	.	1	2	1	2	2	2	2	1	3	1
Összesen: 62																			

Második osztály.

Osztályfőnök: *Dr. Simkó Gyula.*

A tanuló neve										Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetr.	Mennyiség	Rajz	Geom.	Szépírtás	Dolg. külső al.	Magaviselet
5	Baummann Béla									2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Berczeller Árpád									1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Bognár Tibor									1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Boros László									2	3	3	3	3	2	3	3	4	2	2
	Bösze István									1	3	3	3	3	2	3	2	2	1	1
10	Buchinger Mátyás									1	2	2	2	3	3	3	2	2	1	1
	Csizmadia Árpád									1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Dahner Nándor									1	1	2	2	1	2	2	3	3	1	1
	Emmerling Ferenc									2	3	3	2	3	2	2	2	3	1	1
	Erdei László									1	3	3	3	3	2	3	3	3	1	1
15	Freund János									3	3	3	3	3	3	2	3	3	1	1
	Frischmann Jenő									2	4	4	4	4	3	4	3	4	2	2
	Gabler Vilmos									2	3	4	4	3	3	3	3	3	2	2
	Galambos Pál									2	2	1	1	1	2	2	3	2	1	1
	Gruber Vilmos									3	3	3	4	4	2	2	2	2	2	2
20	Hacker Ferenc									1	2	2	3	2	1	2	3	3	1	1
	Hackl János									3	3	4	3	3	3	4	3	4	1	1
	Hegedüs Gyula									1	3	3	3	2	2	2	3	3	1	1
	Horváth Endre									3	3	4	3	3	3	4	4	4	2	2
	Horváth Kálmán									3	3	4	3	3	3	4	4	4	1	1
25	Huber Jenő									1	2	2	3	3	3	3	3	3	1	1
	Jetel Egon									3	2	2	3	3	2	2	2	2	1	1
	Jurek Aurél									1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kertész Artur									2	2	2	2	3	2	2	2	3	1	1
	Kiss József									3	3	3	3	3	3	3	3	4	1	1
30	Kohn Leó									1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
	Korenika Ödön									1	2	2	2	2	1	2	2	3	1	1

A tanuló neve										Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiség	Rajzoló geom.	Szépíró	Dolg. külső al.	Magaviselet
	Kornis Róbert	.	.	.	.	.	.	.	.	3	3	3	3	4	3	4	3	4	2
	Kovács Sándor	.	.	.	.	.	.	.	.	k	i	m	a	r	a	d	t		
	Krausz Andor	.	.	.	.	.	.	.	.	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1
35	Kummert Alfréd	.	.	.	.	.	.	.	.	1	3	2	2	1	2	2	2	2	1
	Lakatos János	.	.	.	.	.	.	.	.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Pál Sándor	.	.	.	.	.	.	.	.	1	2	2	1	2	2	2	2	1	1
	Pék Elemér	.	.	.	.	.	.	.	.	3	3	4	3	3	3	3	3	3	2
	Pozsgai Gyula	.	.	.	.	.	.	.	.	2	3	3	3	2	2	3	2	3	1
40	Reiber Frigyes	.	.	.	.	.	.	.	.	2	3	3	3	3	3	3	2	3	1
	Scheiber Kálmán	.	.	.	.	.	.	.	.	1	2	2	1	2	1	2	1	2	1
	Schifter Vilmos	.	.	.	.	.	.	.	.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Schreiner Antal	.	.	.	.	.	.	.	.	2	2	2	3	3	2	3	2	2	1
	Schwabbauer Rikárd	.	.	.	.	.	.	.	.	2	1	1	1	1	2	2	2	2	1
45	Schwartz István	.	.	.	.	.	.	.	.	3	3	3	4	3	3	4	3	4	1
	Schwarz Miklós	.	.	.	.	.	.	.	.	1	2	2	1	2	2	4	3	3	1
	Spitzer Gyula	.	.	.	.	.	.	.	.	1	3	3	3	3	3	4	3	3	1
	Stadler Dezső	.	.	.	.	.	.	.	.	3	3	3	3	3	2	4	3	3	1
	Stangl Ferenc	.	.	.	.	.	.	.	.	3	2	3	3	3	1	3	2	2	1
50	Stössel Jenő	.	.	.	.	.	.	.	.	3	4	3	3	3	3	3	2	3	1
	Thassy Sándor	.	.	.	.	.	.	.	.	3	2	3	3	3	2	3	3	3	1
	Turcsik Géza	.	.	.	.	.	.	.	.	3	3	2	3	3	3	3	2	3	1
	Undy Károly	.	.	.	.	.	.	.	.	2	2	2	2	2	2	2	2	3	1
	Varga László	.	.	.	.	.	.	.	.	2	3	3	3	2	2	2	2	3	1
55	Visnya Sándor	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	1	1	1	1	2	3	2	1
	Wallner Lajos	.	.	.	.	.	.	.	.	1	2	2	2	1	2	3	3	3	1
	Wödl Teofil	.	.	.	.	.	.	.	.	1	3	3	3	3	3	3	4	4	1
	Wrana Gyula	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Magántanulók:																		
	Huszár György	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	1	1	2	1	2	—	2	
60	Zweig Henrik	.	.	.	.	.	.	.	.	1	2	3	3	3	2	2	—	2	
	Összesen: 60																		

Harmadik osztály.

Osztályfőnök: *Dr. Agh Lajos.*

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Szabadkézi rajz	Dolg. külső al.	Magaviselet
	Ágh Tibor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Ámon Jenő	1	2	3	2	3	3	2	3	2	2	3	1
	Baumann József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Becht Kálmán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	Benedek Béla	1	3	3	4	3	3	2	3	2	2	3	1
	Bermann Tihamér	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	4	1
	Blum Alfréd	1	2	2	2	1	2	2	2	1	2	2	1
	Both Imre	2	3	3	3	2	2	2	3	2	3	5	1
	Brenner Mihály	2	4	3	4	4	3	3	3	4	3	4	2
10	Breuer Dávid	1	3	2	3	2	2	2	3	2	2	3	1
	Brüsztl Ferenc	2	1	1	1	2	1	2	2	2	2	2	1
	Conrád Ernő	2	3	3	4	3	3	3	3	3	3	4	1
	Czigány József	k	i	m	a	r	a	d	t				
	Deutsch Oszkár	1	2	2	2	2	2	1	2	2	2	3	1
15	Eördögh Vilmos	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4	2
	Fendt Viktor	3	3	3	3	3	3	2	3	2	3	3	1
	Fürst Imre	2	3	3	2	2	2	2	1	2	2	3	1
	Gaál István	3	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	1
	Greilinger Ernő	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
20	Groszner Pál	1	3	3	3	1	2	2	3	3	2	3	1
	Gruner Gyula	1	2	3	3	3	3	2	3	3	3	4	1
	Hacker Jenő	2	3	3	2	3	3	3	3	2	3	4	1
	Halál János	2	2	2	3	2	1	2	2	1	1	2	1
	Hasenöhr Ferenc	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	5	1
25	Heller Albert	3	3	2	2	1	2	2	2	2	2	3	1
	Horváth Jenő	3	2	2	3	3	3	3	2	2	2	3	1
	Karner Lajos	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
	Kohn Frigyes	2	3	3	3	3	3	3	2	1	2	3	1
	Koller Albert	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	4	1
30	Kovács Endre	k	i	m	a	r	a	d	t				
	Kovács Gusztáv	1	3	3	3	2	2	2	1	2	2	3	1

A tanuló neve					Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geom	Szabadkézi rajz	Dolg. külső al	Magaviselet
				Kovalovszky János	3	2	3	3	2	2	3	2	3	2	3	1
				Láng Emil	2	3	3	3	3	4	3	3	2	2	4	1
				Löbel Pál	2	2	2	1	1	1	1	2	2	3	3	1
35				Molnár Pál	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	4	2
				Nagy József	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	4	1
				Pártos László	2	2	2	2	1	2	2	2	3	3	3	1
				Pfuhl Ernő	1	2	3	2	1	2	2	3	2	3	3	1
				Pintér János	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	4	2
40				Polgár Imre	2	3	3	3	2	3	2	1	3	3	5	2
				Reichart József	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	4	1
				Richly Nándor	2	3	3	4	3	3	3	3	3	2	3	2
				Sántha Gyula	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4	1
				Scholz János	1	2	2	2	1	1	1	2	3	3	3	1
45				Seyring Ernő	1	3	3	4	3	3	2	3	3	3	4	1
				Sosztarich András	2	3	3	3	2	3	3	3	2	3	4	1
				Staár Ferenc	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	4	1
				Steiner Tófor	1	3	3	3	1	3	2	3	3	2	4	1
				Szabó Alajos	1	2	2	2	1	1	2	1	2	2	3	1
50				Thassy Tibor	2	1	2	3	2	3	2	2	2	3	3	1
				Vass Gyula	1	2	3	3	2	2	2	1	3	2	3	1
				Wagner Gyula	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1	3	2
				Wenzel László	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	4	1
				Willerding Vilmos	v	i	n	s	g	a	l	a	t.	m.		
55				Wohner Viktor	2	3	3	3	3	3	2	3	3	2	3	2
				Závár Tibor	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	4	1
				Zecher Lőrinc	2	3	3	4	3	3	2	3	2	3	3	1
				Magántanulók:												
				Bock Lajos	3	3	4	3	2	2	3	2	1	2	4	—
				Kozlik Ottó	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	4	—
60				Radócsay Nándor	3	3	3	3	3	2	2	1	2	2	4	—
				Zabel Frigyes	3	3	3	3	2	2	3	3	2	3	4	—
				Összesen: 61												

Negyedik osztály.

Osztályfőnök: *Seemann Kálmán.*

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Szabadkézi rajz	Dolg. külső al.	Magaviselet
	Ambrus János	1	1	2	1	1	2	2	1	2	2	1
	Bak Ferenc	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	1
	Becker József	1	3	3	3	3	3	3	3	1	3	2
	Berczeller Rikárd	1	2	1	2	1	1	3	2	3	3	1
5	Bozi József	1	3	3	3	3	3	3	2	3	3	1
	Böröcz Antal	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	1
	Drobnitsch Vilmos	2	3	3	3	2	2	3	2	2	3	1
	Eigner Antal	3	3	3	4	3	3	3	4	3	3	1
	Eisenstädter Henrik	1	3	2	3	2	3	2	3	3	3	1
10	Fink Elek	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Friedmann Árpád	1	3	3	3	3	3	3	2	3	3	1
	Gestetner Aladár	2	3	3	3	3	3	2	3	3	4	1
	Gruber Béla	2	3	3	3	3	3	3	2	2	3	1
	Hacker Bódog	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15	Hacker Gyula	1	2	1	3	2	3	1	2	1	2	1
	Hackstock Vilmos	1	3	2	3	3	3	3	3	3	3	1
	Hammer Péter	1	2	1	2	2	1	1	2	2	3	1
	Hartner Antal	2	3	3	3	3	3	3	1	2	3	1
	Heller Leó	1	2	1	2	1	1	1	1	2	2	1
20	Hoffmann Zoltán	3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	1
	Hönigsberg Emil	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Illés Gyula	2	3	3	3	3	3	2	3	2	3	2
	Kargl Ferenc	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Kász Ferenc	1	3	3	3	3	2	2	2	2	3	1
25	Király József	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Kirschbaum Rezső	2	3	2	3	2	2	2	1	3	3	1
	Kohn Hugó	2	2	1	3	2	2	2	1	1	2	1
	Köttbaum József	3	3	3	4	3	3	3	4	3	2	1
	Krausz Béla	3	3	2	3	2	2	2	2	2	2	1
30	Lencz Alajos	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2

A tanuló neve					Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Szabadkézi rajz	Dolg. külső al.	Magaviselet
	Lieberzeit József	.	.	.	3	3	3	4	3	3	3	2	3	3	1
	Lieberzeit Walter	.	.	.	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	1
	Meller Pál	.	.	.	2	2	1	1	2	2	2	2	2	3	1
	Menyhárd István	.	.	.	1	1	2	1	1	1	1	2	3	4	1
35	Molnár József	.	.	.	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	1
	Mózes János	.	.	.	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	1
	Nestler Lajos	.	.	.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Neubauer János	.	.	.	1	2	2	2	1	2	2	2	3	2	1
	Neumann Miksa	.	.	.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1
40	Neumann Nándor	.	.	.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1
	Németh Gyula	.	.	.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Paulesich Konrád	.	.	.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Pfeiffer Bódog	.	.	.	2	2	1	2	2	1	3	2	2	2	1
	Pick Gusztáv	.	.	.	2	2	2	3	3	3	3	2	3	2	1
45	Pintér Ignác	.	.	.	3	3	3	3	3	3	2	3	2	3	1
	Pollák Zsigmond	.	.	.	1	2	1	2	1	2	3	1	3	3	1
	Preiss Zsigmond	.	.	.	1	3	2	3	2	3	3	3	3	3	1
	Prinner Lajos	.	.	.	1	2	1	3	2	3	2	3	3	2	1
	Rajkai László	.	.	.	1	2	2	2	2	1	2	1	3	3	1
50	Reiber Henrik	.	.	.	2	3	3	3	3	3	3	1	2	2	1
	Scheckolin János	.	.	.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Simon Vilmos	.	.	.	1	2	2	3	3	3	2	1	2	2	1
	Staár László	.	.	.	1	2	3	3	3	2	3	2	3	3	1
	Steckler György	.	.	.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	1
55	Sternfeld Imre	.	.	.	1	2	1	3	2	3	3	2	3	3	1
	Svalb Győző	.	.	.	2	2	3	3	3	2	3	2	2	2	1
	Szelinger Ernő	.	.	.	1	3	3	3	3	3	3	2	2	3	1
	Takács Jenő	.	.	.	1	2	1	2	1	2	2	2	2	2	1
	Tauber Ernő	.	.	.	1	2	2	3	2	2	2	2	2	3	1
60	Tiefenbach Antal	.	.	.	2	3	1	3	2	2	3	3	3	4	1
	Trebitsch Tófor	.	.	.	1	2	1	2	1	2	2	2	3	3	1
	Trinkl Adolf	.	.	.	2	3	2	3	3	3	3	2	3	3	1
	Trogmayer Gyula	.	.	.	1	1	1	1	2	1	2	1	1	2	1
	Ungár Béla	.	.	.	2	2	2	3	3	2	2	3	3	4	1
65	Wolf Ernő	.	.	.	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	1
Összesen: 65															

Ötödik osztály.

Osztályfőnök: *Török Mihály.*

A tanuló neve					Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természetrájl	Vegytan	Mennyiség	Szabadkézi rajz	Latin nyelv	Dolg. külső al.	Magaviselet
	Baumann Jenő	.	.	.	1	1	1	1	2	1	1	2	2	—	3	1
	Friedrich Gyula	.	.	.	1	2	2	3	3	3	3	3	3	—	3	1
	Fürst Dezső	.	.	.	1	2	2	2	1	2	2	1	3	—	3	1
	Goldschmid Ervin	.	.	.	3	3	2	3	3	3	3	3	3	—	3	1
5	Hagymásy Béla	.	.	.	2	2	1	2	1	2	2	2	2	2	2	1
	Jurek Jenő	.	.	.	1	1	2	2	1	2	2	2	1	1	2	1
	Karl Ernő	.	.	.	2	3	3	3	2	3	3	3	3	—	3	1
	Karl József	.	.	.	2	3	3	3	3	3	4	3	3	—	3	1
	Kász Viktor	.	.	.	2	2	3	3	2	2	2	3	2	—	3	1
10	Kollárs Elemér	.	.	.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	3	1
	Kollwentz Ernő	.	.	.	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	2	1
	Kremser Emil	.	.	.	1	2	2	3	3	2	2	2	3	—	1	1
	Krug Lajos	.	.	.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Lágh Frigyes	.	.	.	3	3	2	3	3	3	3	2	3	—	3	1
15	Mangold István	.	.	.	2	2	2	1	1	3	2	1	3	2	3	1
	Mitzger Ferenc	.	.	.	2	2	2	2	1	1	1	1	3	1	3	1
	Mulzer András	.	.	.	1	3	2	3	3	3	3	2	3	—	3	1
	Papp József	.	.	.	1	2	3	3	3	2	3	3	2	3	3	1
	Riedt Péter	.	.	.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	—	3	1
20	Schlögl Ferenc	.	.	.	3	3	3	3	3	4	3	3	3	—	3	1
	Seltenhofer Rezső	.	.	.	1	3	3	3	3	2	3	2	3	—	3	1
	Stessel Rikárd	.	.	.	3	3	3	3	3	2	3	3	3	—	3	1
	Tóth Ernő	.	.	.	1	1	2	2	1	1	1	2	1	2	2	1
	Tóth Ferenc	.	.	.	1	1	2	2	1	2	1	2	3	—	3	1
25	Török Gyula	.	.	.	1	2	3	2	1	2	2	3	3	2	3	1
	Varga Gábor	.	.	.	1	2	2	2	3	3	2	2	2	—	3	1
	Varga János	.	.	.	1	2	3	2	1	1	2	1	1	2	3	1
	Závár Gedeon	.	.	.	1	3	3	2	2	3	3	3	3	—	3	1
	Zsirai Mihály	.	.	.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	—	3	1
<i>Magántanulók:</i>																
30	Nagy Gábor	.	.	.	3	3	4	4	3	3	3	3	3	—	3	1
	Soós József	.	.	.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	3	1
	Tauber Leó	.	.	.	3	3	2	3	2	3	3	3	3	—	3	1
Összesen: 32																

Osztályfőnök: Gerő Árpád.

— 75 —

Hetedik osztály.

Osztályfőnök: *Horvát Rezső.*

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Vegytan	Mennyiségtan	Ábrázoló geom	Szabadkézi rajz	Egészsegtan	Latin nyelv	Dolg. külső al.	Magaviselet
	Brzobohaty Róbert	2	2	2	2	2	3	2	3	3	3	2	—	3	2
	Czegka Vilmos	1	2	2	2	2	3	3	3	3	3	2	—	3	1
	Deutsch Béla	1	1	2	1	1	2	1	3	3	3	1	2	3	1
	Eylenburg Wolfgang	2	1	1	3	2	3	2	3	2	2	2	—	3	1
5	Falk Rikárd	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1
	Fried Sándor	1	1	1	1	1	3	1	3	2	3	1	2	2	1
	Friedrich István	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	2	—	3	1
	Geleji Sándor	1	1	3	3	2	1	1	2	2	1	2	—	3	1
	Grosz Viktor	1	2	2	2	1	2	1	2	2	3	2	2	3	1
10	Győrváry Gyula	2	2	3	2	2	2	2	3	3	2	2	—	3	1
	Hackstock Lajos	1	2	2	2	2	3	2	3	3	3	1	2	3	1
	Hollós László	1	2	2	1	1	2	1	3	3	3	1	2	3	1
	Kóh József	2	2	3	3	2	2	2	3	2	2	3	—	3	1
	Kohn Lipót	1	1	1	1	1	1	1	2	1	3	1	1	3	1
15	Krausz Pál	2	3	3	3	2	2	1	3	2	3	2	—	3	2
	Laschober Vilmos	1	2	2	2	1	2	1	2	2	3	2	—	2	1
	Posch Pál	1	3	3	2	3	2	3	3	3	2	3	—	3	1
	Révész Mór	1	1	2	1	1	2	1	3	3	3	2	2	2	1
Összesen: 18															

Nyolcadik osztály.

Osztályfőnök: *Barta Miksa.*

A tanuló neve					Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Ábrázoló geom.	Szabadkézi rajz	Bölcsészet	Latin nyelv	Dolg. külső al.	Magaviselet.
	Bartos Ferenc	.	.	.	2	3	3	2	3	3	3	3	2	2	—	3	1
	Bergmann Pál	.	.	.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	—	3	1
	Fleischer Imre	.	.	.	2	2	3	1	2	2	2	1	2	2	2	3	1
	Friedrich Endre	.	.	.	1	3	2	2	2	3	3	2	2	2	—	3	1
5	Hasenauer Ágost	.	.	.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	3	1
	Karpellus Rikárd	.	.	.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	—	3	1
	Kolb Jenő	.	.	.	1	1	1	1	2	2	2	1	2	1	2	3	1
	Rosenberger Lajos	.	.	.	1	2	2	2	2	3	2	1	3	2	—	3	1
	Schaffer Károly	.	.	.	2	2	2	2	3	3	3	2	2	2	—	3	1
10	Töpler Lajos	.	.	.	1	2	1	1	2	2	2	1	2	2	—	3	1
	Ullmann Gábor	.	.	.	1	1	1	1	2	2	3	2	2	1	2	3	1
	Wolf Elek	.	.	.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	—	3	1
<i>Magántanulók:</i>																	
	Baruch Siegfried**)	.	.	.	1	2	2	2	1	2	2	2	2	2	—	—	—
	Böhm Adolf	.	.	.	1	2	3	3	2	3	3	3	3	3	—	3	—
15	Eylenburg Wolfgang**)	.	.	.	2	2	2	3	2	3	3	2	3	2	—	—	—
	Friebert Lipót**)	.	.	.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	—	—
	Györváry Gyula**)	.	.	.	2	2	3	3	1	2	3	1	3	2	—	—	—
	Hacker Hugó*)	.	.	.	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	—	3	—
	Hackstock Lajos**)	.	.	.	1	2	2	3	1	2	3	2	2	2	—	—	—
20	Hollós László**)	.	.	.	2	3	2	2	1	2	3	3	3	2	—	—	—
	Kertész István*)	.	.	.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	—	3	—
	Kraft Vilmos	.	.	.	1	3	2	2	2	3	3	2	2	3	—	3	—
	Krausz Pál**)	.	.	.	2	3	2	3	2	3	3	2	3	3	—	3	—
	Laschober Vilmos**)	.	.	.	1	2	2	2	1	2	2	1	3	2	—	—	—
25	Trogmayer Henrik*)	.	.	.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	—	3	—
	Winkler Dénes*)	.	.	.	2	3	2	3	2	3	3	1	2	2	3	3	—
Összesen: 26																	

* Évközben lett rendes tanulóból magántanulóvá.

** Nem tett írásbeli magánvizsgálatot.

Az érettségi vizsgálatokra vonatkozó adatok.

A) A népfelkelői szemlén alkalmasnak talált 1898. évfolyamú hét VIII. osztályú rendes tanuló részére egy min. rendelet értelmében a VIII. osztályú évvégi osztálybizonyítvány alapján állapították meg az érettségi bizonyítvány érdemjegyei. Ezek a tanulók tehát érettségi vizsgálat nélkül kaptak (úgynevezett hadi-) érettségi bizonyítványt.

Eredmény: Jelesen érett lett 1, névszerint: Wolf Elek. Jól érett lett 3, névszerint: Fleischer Imre, Kolb Jenő és Töpler Lajos. Érett lett 3, névszerint: Bartos Ferenc, Friedrich Endre és Schaffer Károly.

B) Az 1898. évnél későbbben születettek vagy 1898. évfolyamú, de a népfelkelői szemlén alkalmatlannak talált öt VIII. osztályú, rendes tanuló rendes (írásbeli- és szóbeli-) érettségi vizsgálatot tett. Ezekhez csatlakozott még 2 kismartoni katonai növendék mint magántanuló.

Ezen érettségi vizsgálat írásbeli része f. é. május hó 16. 17. és 18. napján folyt le.

Az írásbeli tételek voltak:

A magyar nyelvből:

„Miért nevezik Deák Ferencet a haza bölcsének?” *Eredmény:* 1 jeles, 2 jó, 3 elégséges, 1 elégtelen.

A német nyelvből.

1.) Szabad dolgozat: „Entwicklung der Wissenschaft und der Dichtkunst als Folge des Krieges”.

2.) Fordítás magyarból németre: „A magyarság és a háború”.

Eredmény: 4 jeles, 1 jó, 2 elégséges, — elégtelen.

A mennyiségtanból.

1.) Algebrai feladat: Valaki 31. életévének kezdetén 3000 K-t helyez egy bankba; a következő tíz év kezdetén évenként 300 K-t tesz még hozzá, hogy 45 éves korától kezdve egy 25 évig tartó előleges járadékot biztosítson magának. Mekkora lesz a járadék, ha a bank $4\frac{1}{2}\%$ -os kamatot számít?

2. Geometriai feladat: $y^2 = \frac{9}{2}x$ és $y^2 + x^2 + 2x = 17$ egyenletek 2 kúpszeletet határoznak meg; kiszámítandó a 2 görbe által behatárolt terület és a metszéspontokhoz tartozó érintő. Mily szög alatt metszi egymást a 2 görbe?

Eredmény: 2 jeles, 1 jó, 3 elégséges, 1 elégtelen.

Az érettségi vizsgálat szóbeli része f. évi június hó 14. napján folyt le méltóságos veszprémi Városház Tivadar tankerületi kir. főigazgató elnöklete alatt.

Jelesen érett lett 2, névszerint: Bergmann Pál és Karpellus Richárd.
Jól érett lett 3, névszerint: Rosenberger Lajos, Ullmann Gábor és Veress Kázmér.

Érett lett 2, névszerint: Hasenauer Ágost és Hoffbauer Lajos.

A rendes érettségi vizsgálatok eredményének áttekintése.

a) Írásbeli vizsgálatra jelentkezett 7 tanuló, ezek közül :

T á r g y	Jeles	Jó	Elégéses	Elégtelen	Összesen
Magyar nyelv	1	2	3	1	7
Német nyelv	4	1	2	—	7
Mennyiségtan	2	1	3	1	7

b) Szóbeli vizsgálatra megjelent 7 tanuló. Ezek közül :

Érettnak nyilvánított			Javító vizsgálatra utasított	Ismétlő vizsgálatra utasított	Végleg elutasított	Az érettnak nyilvánítottak a következő pályákat választották:												
jelesen	jól	egyszerűen				theológiai	tanári	jogi	orvosi	technikai	ipari	kereskedelmi	v a s u t i	katonai	erdészeti	gazdászati	állatorvosi	művészi
2	3	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	2	—	2	—	—

C.) A VIII. osztályt *évközben* vagy a miniszterileg elrendelt *egy havi tanfolyam hallgatása után* mint magántanulók végzett katonák illetve újoncok (számszerint 14) egy miniszteri rendelet alapján abban a kedvezményben részesültek, hogy írásbeli érettségi vizsgálat nélkül f. évi június hó 23. illetve 24-én szóbeli érettségi vizsgálatra bocsáttattak, melyen a tankerületi kir. főigazgatóság megbízásából Rodt Lajos intézeti igazgató elnökölt.

Eredmény: Jelesen érett lett: —

Jól érett lett: 7, névszerint: Baruch Siegfried, Eyllenburg Wolfgang, Györvály Gyula, Hollós László, Kraft Vilmos, Laschober Vilmos és Winkler Dénes.

Érett lett: 7, névszerint: Böhm Adolf, Frieberth Lipót, Hacker Hugó, Hackstock Lajos, Kertész István, Krausz Pál és Trogmayer Henrik.

Szöbeli vizsgálatra megjelent 14 tanuló. Ezek közül.

Érettnek nyilvánított			Javitó vizsgálatra utasított	Ismétlő vizsgálatra utasított	Véglegelutasított	Az érettnek nyilvánítottak a következő pályákat választották:																
jelesen	jól	egyszerűen				teológiai	tanári	jogi	orvosi	technikai	ipari	kereskedel.	hivatalnoki	katonai	erdészeti	gazdászati	állatorvosi	művészi				
—	7	7	—	—	—	—	—	1	2	3	—	1	2	1	1	3	—	1				

XII.

A tanulók statisztikája.

Osztály	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	I-VIII.
<i>1. A tanulók számának alakulása az iskolai év folyamán.</i>									
<i>Nyilvános tanulók:</i>									
Felvétetett	62	58	57	65	29	21	18	16	326
Magántanuló lett								4	4
Önként kimaradt	3	1	2			1			7
Az osztályvizsgálatról elmaradt	1		1						2
Május, illetve június hóban osztályvizsgálatot tett	58	57	54	65	29	20	18	12	313
Összesen osztályvizsgálatot tett.	58	57	54	65	29	20	18	12	313
<i>Magántanulók:</i>									
Felvétetett		2	4		3	1		10	20
Osztályvizsgálatot tett		2	4		3	1		14	24
<i>2. A felvett nyilvános tanulók közül más iskolából jött</i>									
		6	2	1	1	1			11
<i>3. A felvett nyilvános tanulók megbetegedései száma.</i>									
<i>Megbetegedések:</i>									
Könnyű, nem fertőző	92	125	98	139	54	42	44	38	632
Súlyos	10	10	7	7	8	2		2	46
Fertőző (esetleg járványos)	2	1	2	7	1	1	2		16

6*

Osztály	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	I-VIII
<i>4. Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megosztása kor szerint.</i>									
Osztályvizsgálatot tett tanulók	58	59	58	65	32	21	18	26	337
Ezek közül 1905. évben született	31	1							32
1904. " "	23	24	1						48
1903. " "	3	21	23						47
1902. " "	1	11	23	25	1				61
1901. " "		2	9	25	9	1			46
1900. " "			2	12	12	6			32
1899. " "				3	6	8	8		25
1898. " "					2	5	10	15	32
1897. " "					2	1		8	11
1896. " "								2	2
1895. " "								1	1
1894. vagy még korábbi évben született									
<i>5. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megosztása honosság és szülők (gyámjuk, ill. más törvényes gondviselőjük) állandó lakóhelye szerint.</i>									
Az osztályvizsgálatot tett tanulók száma	58	59	58	65	32	21	18	26	337
Magyar honos volt:									
Magyarországi illetőségű	58	59	57	65	32	20	16	25	332
Külföldi honos volt			1			1	2	1	5
Az osztályvizsgálatot tett tanulók száma, akiknek szülője (gyámja, illetőleg más törvényes gondviselője) állandóan Sopronban lakott	50	46	40	52	22	14	14	19	257
A magyar anyaország más törvényhatóságában lakott	8	13	17	13	10	6	3	7	77
Külföldön, még pedig Alsó-Ausztriában							1		1
Salzburgban			1						1
Stajerországban						1			1
<i>6. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megosztása törvényhatóságoként szülők (törvényes gondviselőjük) magyarországi állandó lakóhelye szerint.</i>									
A) Magyarország:									
a) Vármegyék:									
Fejér vármegye								1	1

Osztály			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	I-VIII
Győr	"	.		1							1
Moson	"	.			3				1		4
Sopron	"	.	7	9	9	13	7	3	1	4	53
Trencsén	"	.		1							1
Vas	"	.	1	1	1		2	3	1	2	11
Zala	"	.		1	2		1				4
A) a) együtt . .			8	13	15	13	10	6	3	7	75
b) Városok:											
Győr					1						1
Pécs					1						1
Sopron			50	46	40	52	22	14	14	19	257
A) b) együtt . .			50	46	42	52	22	14	14	19	259
A) a) és b) összesen			58	59	57	65	32	20	17	26	334
7. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása szülők (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) foglalkozása (társadalmi állása) szerint.											
Nagybirtokos, nagybérelő				1	2						3
Középbirtokos és bérelő							1			1	2
Kisbirtokos, kisbérelő			1	3	2		2				8
Kisbirtokos-napszámos											—
Egyéb őstermelő											—
Gazdasági tisztviselő				1	1	3	2	1	1	1	10
Egyéb gazdasági segédszemély							1				1
Földmívelési munkás											—
Nagyiparos, bányanagyvállalkozó				2	2		2	3	1	2	12
Kisiparos, bányakisvállalkozó	14	12	14	14			1	1	1	2	59
Ipari vagy bányászati tisztviselő	1	4	2				1	1	1	1	11
Egyéb ipari vagy bányászati segédszemély			2	1							3
Ipari vagy bányászati napszámos											—
Nagykereskedő, közlekedési nagyvállalkozó	1									2	3
Kiskereskedő, közlekedési kisvállalkozó	6	5	8	19	5	5	5	6	8		62
Kereskedelmi vagy közlekedési tisztviselő	8	4	3	4	3	2	3		1		28
Házaló-kereskedő, piaci árus	1									1	2
Egyéb kereskedelmi vagy közlekedési segéd- Kereskedelemnél és közlekedésnél munkás	4	3	6	4	2						19

Osztály	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	III—VIII
Köztisztviselő és közhivatalban alkalmazott-díjnok	6	6	5	4	2				23
Pap, tanár, tanító	5	5	3		4	1	2	1	21
Másféle értelmiségi s ilyeneknél alkalmazott segéd	3	6	1	8	1	2		1	22
Közhivatalban alkalmazott vagy másféle értelmiségi altiszt vagy szolga	1	1	1	4	1	1		1	10
Katonatiszt	2				1	1		1	5
Katonaaltiszt	1		1	1					3
Különböző vagy közelebbről meg nem nevezett foglalkozási ágakban dolgozó nap-számos									
Tőkés, járadékos, háztulajdonos									
Nyugdíjas tisztviselő vagy az értelmiség körébe számítható egyéb nyugdíjas	2	2	5	1	2	2	1	2	17
Nyugdíjas altiszt, szolga vagy munkás				1		1			2
Magánzó, eltartásos	2	2	1	2	1		2	1	11
Házi cseléd									
Egyéb és ismeretlen foglalkozású									
Árvaházi, szeretetházi tanulók									
Összesen	58	59	58	65	32	21	18	26	337
8. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása vallás, anyanyelv és nyelvismeret szerint.									
Osztályvizsgálatot tett tanulók száma	58	59	58	65	32	21	18	26	337
Róm. kath. vallású volt	21	32	29	31	16	9	7	6	151
Reformatus „ „	3	1	2	2	1	—	—	—	9
Ág. h. ev. „ „	20	8	17	7	8	3	5	9	77
Izraelita „ „	14	18	10	25	7	9	6	11	100
Magyar anyanyelvű volt	38	48	39	43	26	14	15	19	242
Német „ „	20	11	19	21	6	7	3	7	94
Horvát „ „				1					1
A magyar anyanyelvű tanulók közül;									
Csak magyarul tudott	20	27	18	15	9	6	7	5	107
Más hazai nyelven is tudott	18	21	21	28	17	8	8	14	135
Németül is tudott	18	21	21	28	16	8	8	14	134
Horvátul „ „					1			1	1
Vendül „ „					1			1	1
Tótul „ „	1							1	1
Franciául „ „				1				1	1

Osztály	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	I-VIII
Nem magyar anyanyelvű:									
Más nyelven is tudott	20	11	19	22	6	7	3	7	95
Német anyanyelvű magyarul is tudott	20	11	19	21	6	7	3	7	94
Horvát " " " "				1					1
<i>9. Ismétlők, magaviselet és mulasztás</i>									
Ismétlő volt	2	2	3						7
Osztály	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	I-VIII
A magaviseletből:									
Jó osztályzatot kapott	52	49	46	59	29	8	16	12	271
Szabályszerű " "	6	8	8	6		12	2		42
Kevésbé " "									
Rossz " "									
Egy órát sem mulasztott	9	11	12	11	6	1	1		51
Csak igazoltan " "	49	46	42	54	23	19	17	12	263
Igazolatlanul " "									
Igazoltan mulasztott órák száma	1788	1722	1456	2198	1021	463	676	434	9758
Igazolatlanul mulasztott órák száma									
<i>10. Az osztályvizsgálatot tett tanulók előmenetele</i>									
Vizsgálatot tett összesen	58	59	58	65	32	21	18	26	337
Minden rendes tantárgyból jeles	5	8	4	2	1	1	1	3	25
Minden rendes tantárgyból jó	18	12	7	15	9	4	3	6	74
Minden rendes tantárgyból elégséges	23	25	38	44	19	15	14	17	195
Egy tantárgyból elégt.	5	5	7	1	2	—			20
Két " "	—	7	1	3	1	—			12
Több " "	7	2	1	—	—	1			11
Latin nyelvet tanult.					10	9	8	3	30
Egészségtant "							18		18
Gyorsírást "			24	30	4				58
Vegytani gyakorlatot tan.					22	19			41

Osztály	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	I—VIII
<i>11. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása a tandíjfizetés szempont- jából.</i>									
Az egész tandíjat meg- fizette	39	41	43	44	22	16	6	14	225
Részben tandíjmentes volt	13	9	4	4	3	3	6	1	43
Egészben " "	6	9	11	17	2	2	6	3	61
Az eléged. tand. összege	540	648	636	900	396	168	432	168	3888

XIII.

A soproni m. kir. állami főreáliskolában az 1916-1917. tanévben használandó tanköny- vek jegyzéke.

I. OSZTÁLY.

Róm. kath. nagyobb katekizmus	— .64
<i>Bereczky S.</i> : Bibliai történetek (evang.)	— .70
<i>Luther</i> kis kátéja evang.	— .20
Új magyar énekeskönyv, dunántúli (evang.)	2.20
<i>Löwy Ferenc</i> : Bibliai történetek a világ teremtésétől a birodalom ketté- szakadásig (izr.) II. rész.	1.—
<i>Pollák M. dr.</i> : Imádságos könyv (izr.)	1.85
<i>Balogh Péter</i> : Magyar nyelvtan I. r., 4. kiadás (113361—1910)	— .80
<i>Balogh Péter</i> : Magyar olvasókönyv I. r., 3. kiadás (111711—1906)	1.60
<i>Heinrich-Bleyer</i> : Német nyelvtan és olvasókönyv I. r., 7. kiadás, (103774—1907)	— . 2.40
<i>Lasz Samu</i> : Földrajz I. r., 5. kiadás (71563—1911)	1.80
<i>Kogutowicz</i> : Középiskolai földrajzi atlasz (20572—1898)	2.—
<i>Paszlauszky József</i> : Kis Természetrész I. r., 3. kiadás (93898—1911)	2.20
<i>Beke Manó dr.</i> : Számítan 8. kiadás (107572—1910)	2.60
<i>Szuppan-Szirtes</i> : Planimetria alaktan 4. kiadás (81684—1906)	2.—

II. OSZTÁLY.

<i>Pokorny E. dr.</i> : Ó szövetség (róm. kath.)	1.20
<i>Bereczky S.</i> : Bibliai történetek (evang.)	— .70
Új magyar énekeskönyv, dunántúli (evang.)	2.20
<i>Löwy Ferenc</i> : Bibliai történetek a világ teremtésétől a birodalom ketté- szakadásig (izr.) II. rész.	1.—
<i>Pollák M. dr.</i> : Imádságos könyv (izr.)	1.85

<i>Balogh Péter</i> : Magyar nyelvtan II. r. (124648—1912) 3. kiadás . . .	1.—
<i>Balogh Péter</i> : Magyar olvasókönyv II. r. (4064—1903) 2. kiadás . . .	2.—
<i>Heinrich-Bleyer</i> : Német nyelv és olvasókönyv II. r. (102133—1908)	
5. kiadás	2.40
<i>Lasz Samu</i> : Földrajz II. rész. (121812—1912) 4. kiadás . . .	3.20
<i>Kogutowicz</i> : Középiskolai atlasz II. r. reál. (20572—1898) . . .	2.40
vagy <i>Kogutowicz</i> : Középiskolai atlasz teljes kötve	6.—
<i>Paszlauszky József</i> : Természetrész II. r. (42546—1909) 2. kiadás . . .	2.60
<i>Beke Manó dr.</i> : Számítan (107572—1910) 8. kiadás	2.60
<i>Szuppán-Szirtes</i> : Stereometria alaktan (93802—1910) 3. kiadás . . .	1.60

III. OSZTÁLY.

<i>Pokorny E. dr.</i> : Új szövetség (róm. kath.)	1.20
<i>Hetvényi Lajos</i> : A ker. egyház rövid története (evang.)	1.—
Új magyar énekeskönyv, dunántúli (evang.)	2.20
<i>Friedmann</i> : Szeretartástan	1.30
<i>Pollák M. dr.</i> : Imádságos könyv (izr.)	1.85
<i>Balogh Péter</i> : Rendszeres magyar nyelvtan(133242—1907) 2. kiadás . . .	1.30
<i>Balogh Péter</i> : Magyar olvasókönyv III. r. (126078—1907) 2. kiadás . . .	2.50
<i>Timár Pál</i> : Rendszeres német nyelvtan III. és IV. oszt. (32799—1907)	
2. kiadás	1.60
<i>Timár Pál</i> : Német olvasókönyv III—IV. oszt. (104248—1906) 2. kiad. . .	3.50
<i>Bartos-Chovancsák</i> : Francia nyelvtan és olvasókönyv I. rész	
(55454—1912) 13. kiadás	2.—
<i>Mangold L.</i> : A magyarok története III. és IV. o. (3547—1900) 6. kiad. . .	2.80
<i>Lasz Samu</i> : Földrajz III. rész. (121812—1898)	1.60
<i>Kogutowicz</i> : Középiskolai atlasz III. reál. (20572—1898)	1.60
vagy <i>Kogutowicz</i> : Középiskolai atlasz teljes, kötve	6.—
<i>Hankó-Müller</i> : Természettan I. r. (3428—1901)	1.80
<i>Beke Manó dr.</i> : Számítan (107572—1910) 8. kiadás	2.60
<i>Szuppán-Szirtes</i> : Constructiv planimetria III. és IV. oszt.	
(81568—1912) 2. kiadás	3.—

IV. OSZTÁLY.

<i>Pokorny E. dr.</i> : Szeretartástan (róm. kath.)	1.20
<i>Hetvényi Lajos</i> : A ker. egyház rövid története (evang.)	1.—
Új magyar énekeskönyv, dunántúli (evang.)	2.20

<i>Friedmann: Szertartástan</i>	1.30
<i>Pollák M. dr.: Imádságos könyv (izr.)</i>	1.85
<i>Négyesy László: Stilisztika (104019—1912) 8. kiad.</i>	2.50
<i>Lehr: Arany Toldija (107194—1912) 14. kiadás</i>	1.60
<i>Timár Pál: Rendszeres német nyelvtan III. és IV. oszt.</i> (32799—1907) 2. kiadás	1.60
<i>Timár Pál: Német olvasókönyv III. és IV. oszt. (10428—1906) 2. kiad.</i>	3.50
<i>Bartos-Chovancsák: Francia nyelvtan és olvasókönyv II. r.</i> (55454—1912) 9. kiadás	2.—
<i>Mangold L. A magyarok története III. és IV. o. (3547—1900) 6. kiad.</i>	2.80
<i>Hankó-Müller: Természettan II. r. (3100—1901)</i>	1.50
<i>König-Beke: Algebra (136015—1908) 6. kiadás</i>	4.80
<i>Szuppán-Szirtes: Constructiv planimetria III. és IV. osztály</i> (81568—1912) 2. kiadás	3.—

V. OSZTÁLY.

<i>Uhlyárik Jenő: Hittan (róm. kath.)</i>	1.80
<i>Bereczky S.: Általános ker. egyháztörténet I. és II. kötet</i>	4.—
Teljes magyar biblia (evang.)	1.60
<i>Vogel: Zsidók története</i>	3.—
<i>Pollák M. dr.: Imádságos könyv (izr.)</i>	1.85
<i>Zlinszky A.: Retorika (3631—1900)</i>	3.—
<i>Heinrich: Német tan- és olvasókönyv I. r. (152391—1911) 8. kiad.</i>	2.80
<i>Bartos-Klimó Rendszeres francia nyelvtan (3195—1902)</i>	2.80
<i>Macher Ede: Francia olvasókönyv V. és VI. o. (119941—1908) 2. k.</i>	3.—
<i>Kemény F.: Francia stilusgyakorlatok (3855—1901)</i>	1.20
<i>Mika Sándor dr.: Világtörténelem I. r. (61737—1909) 2. kiadás</i>	2.40
<i>Szterényi Hugó: Növénytan (24362—1912) 7. kiadás</i>	3.—
<i>Reichenhaller: Chémia I. r. (3668—1900) 3. kiadás</i>	2.—
<i>Beke: Algebra (136015—1908) 6. kiadás</i>	4.80
<i>Wagner: Geometria (8055—1908) 8. kiadás</i>	4.40

VI. OSZTÁLY.

<i>Schütz Antal dr.: Erkölcstan (Új róm. kath.)</i>	1.40
<i>Bereczky S.: Általános ker. egyháztörténet I. és II. kötet</i>	4.—
Teljes magyar biblia (evang.)	1.60
<i>Vogel: Zsidók története</i>	3.—

<i>Pollák M. dr.</i> : Imádságos könyv (izr.)	1.85
<i>Riedl</i> : Poetika (74215—1912) 6. kiadás	3.—
<i>Heinrich</i> : Német tan- és olvasókönyv II. r. (2306—1904) 11. kiadás .	2.80
<i>Klimó-Bartos</i> : Rendszeres francia nyelvtan, olvasó- és gyak. II. rész (1490—1904)	2.80
<i>Kemény-Klimó</i> : Francia stílusgyakorlatok (3855—1901)	1.20
<i>Macher Ede</i> : Francia olvasókönyv V. és VI. o. (119941—1908) 2. k.	3.—
<i>Mika Sándor dr.</i> : Világtörténet II. rész (146457—1911) 2. kiadás .	2.60
<i>Paszlavszyk</i> : Állattan (118682—1910) 7. kiadás	3.80
<i>Reichenhaller</i> : Chemia II. rész (251—1901) 3. kiadás	2.—
<i>Beke</i> : Algebra (136015—1908) 6. kiadás	4.80
<i>Wagner</i> : Geometria (8055—1908) 8. kiadás	4.40
<i>Klug L.</i> : Ábrázoló geometria (2275—1900)	4.—
<i>Lutter</i> : Logarok (120957—1912) 16. k.	2.40

VII. OSZTÁLY.

<i>Német dr. - Strommer dr.</i> : Egyháztörténet (róm. kath.)	2.20
<i>Zsilinszky Mihály</i> : Hit- és erkölcsstan (evang.)	1.50
Teljes magyar biblia (evang.)	1.60
<i>Vogel</i> : Zsidók története	3.—
<i>Pollák M. dr.</i> : Imádságos könyv (izr.)	1.85
<i>Beöthy</i> : Irodalomtörténet I. r. (3924—1903) 11. k.	5.—
<i>Heinrich</i> : Német tan- és olvasókönyv III. (3914—1904) 8. k.	2.40
<i>Hofer</i> : Rendszeres francia nyelvtan (20891—1891)	2.40
<i>Kemény-Klimó</i> : Francia stílusgyakorlatok (3855—1901)	1.20
<i>Macher E.</i> : Francia olvasókönyv VII. és VIII. o. (8515—1912) 2. k.	3.—
<i>Mika</i> : Világtörténet III. r. (76782—1912) 2. kiadás	3.20
<i>Reichenhaller</i> : Organikus chemia (957—1902) 3. k.	2.—
<i>Kovács Z.</i> : Fizika (89777—1910) 2. kiadás	4.80
<i>Beke</i> : Algebra (136015—1908) 6. kiadás	4.80
<i>Wagner</i> : Geometria (8055—1908) 8. kiadás	4.40
<i>Klug L.</i> : Ábrázoló geometria (2275—1900)	4.—
<i>Lutter</i> : Logarok (120957—1912) 16. k.	2.40
<i>Fodor</i> : Egészségtan (144816—1911) 4. kiadás	2.80

VIII. OSZTÁLY.

<i>Aubermann Miklós dr.</i> : Apologetika (róm. kath.)	1.80
<i>Zsilinszky Mihály</i> : Hit- és erkölcsstan (evang.)	1.50
Teljes magyar biblia (evang.)	1.60

<i>Vogel</i> : Zsidók története	3.—
<i>Pollák M. dr.</i> : Imádságos könyv (izr.)	1.85
<i>Beöthy</i> : Irodalomtörténet II. r. (3924—1903) 10. kiadás	5.—
<i>Heinrich</i> : Német tan- és olvasókönyv IV. r. (5102—1900) 7. kiadás	2.40
<i>Hofer</i> : Rendszeres francia nyelvtan (20891—1891)	2.40
<i>Macher E.</i> : Francia olvasókönyv VII. és VIII. o. (8515—1912) 2. k.	3.—
<i>Kemény F.</i> : Francia stílusgyakorlatok (3855—1901)	1.20
<i>Takács György dr.</i> : A magyar nemzet története (2976—1905)	3.20
<i>Szitnyai E.</i> : Lélektan, logika (132342—1911) 6. kiadás	2.80
<i>Kovács Z.</i> : Fizika VII. és VIII. oszt. (89777—1910) 2. kiadás	4.80
<i>Beke</i> : Algebra (136015—1908) 6. kiadás	4.80
<i>Wagner</i> : Geometria (8055—1908) 8. kiadás	4.40
<i>Klug L.</i> : Ábrázoló geometria (2275—1900)	4.—
<i>Lutter</i> : Logarok (120957—1912) 16. k.	2.40

LATIN KÖNYVEK.

<i>Pirchala</i> : Latin ny. gimn. V—VIII. oszt. sz. (111418—1907) 11. kiad.	2.50
<i>Pirchala</i> : Latin olvasó- és gyakorlókönyv a gimn. I. és II. oszt. sz. V. oszt. (53049—1907) 8. kiadás	2.50
<i>Pirchala</i> : Latin olvasókönyv a gimn. III. és IV. oszt. sz. VI. oszt. (111418—1907) 5. kiadás	2.50
<i>Sallustius</i> : De bello Iugurthino, magy. Barthal-Malmosi (10968—1881)	1.40
<i>Vergilius</i> : Aeneis, magy. Cserép (8—1899)	2.—
<i>Cicero</i> : Oratio in Catilinam, magy. Köpesdy (159605—1911)	1.20
<i>Tacitus</i> : Agricola, magy. Némethy (4475—1899)	—60
<i>Horatius</i> : Szemelvények, magy. Wirth (22392—1912)	3.50

SEGÉDKÖNYVEK.

<i>Kelemen</i> : Magyar-német zsebszótár (103917—1912)	4.—
<i>Burián János</i> : Magyar-latin szótár (5076—1898)	3.—
<i>Burián János</i> : Latin-magyar szótár (4530—1901)	5.—
<i>Helmár</i> : Magyarország történeti térképe (9385—1890)	—40
<i>Polgár Gy.</i> : Ókori hitéleti képgyűjtemény (35232—1896)	3.60
<i>Heinrich</i> : Deutsche Verslehre (17045—1886)	1.40
<i>Wagner-Horváth</i> : Római régiségek és római irodalmi történet (96692—1912) 8. kiadás	2.80
<i>Lauringer Ernő</i> : Közintézményeink történeti fejlődése (96492—1910)	1.40
<i>Somló Károly</i> : Növénygyűjtő (85637—1909)	1.20

A jövő tanévre és a tanulók felvételére vonatkozó közlemények.

I. A tanulók felvétele július 1., 3. és 4. napján d. e. 9—11-ig, továbbá szeptember 1., 2. és 4. napján d. e. 8—12-ig történik.

A tanintézet I. osztályába csak oly tanuló léphet, ki 9. évét már betöltötte és 12 évnél nem idősebb. A tanári testület határozata alapján a 12 évnél idősebb tanuló a beiratkozásnál csak feltételesen vétetik fel; a végleges felvétel akkor lesz, ha az első félév végéig (január végén) a rendes tantárgyakból legalább elégséges eredményt tanusít és magaviselete jó vagy legfeljebb szabályszerű. Ha azonban a feltételesen felvett tanuló a jelzett időpontig az előírt követelményeknek nem felel meg, az intézetből eltávolíttatik. A felvételhez megkivántatik minden tanulótól, hogy nyilvános iskolától nyert bizonyítvánnyal igazolja, hogy a népiskola négy alsó osztályát sikerrel végezte, vagy hogy felvételi vizsgát tegyen, melynél hasonló mérvű képzettségről tesz tanuságot. E vizsgálat díja 20 korona.

Minden tanuló tanintézetünkbe való beiratáskor tartozik átszolgáltatni előző évi iskolai bizonyítványát, születési anyakönyvi kivonatát, valamint az 1887.XXII. a himlőoltást szabályozó t.-c. értelmében kiállított bizonyítványt, hogy élete első évében beoltatott, s ha 12 évnél idősebb, azóta másodszor is beoltatott. Kik ezt nem tudják kellőleg igazolni, a főkapitányságnál, mint közegészségügyi ellenőrző közegnél, fognak bejelentetni, hogy az újraoltás hivatalból fogatosítottassék.

Minden tanuló a felvételre személyesen és rendszerint atyja, anyja, vagy gyámja, illetőleg azok valamely külön megbízottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni.

Azok a szülők vagy gyámok, kik nem laknak az intézet helyén, gyermekük vagy gyámfiuk felvételekor alkalmas helyettest tartoznak bejelenteni, kire a házi felügyelet és nevelés tekintetében kötelességüket és jogukat átruházzák. A szülők és gyámok e részben minden változást írásban tartoznak az igazgatónál bejelenteni; ennek viszont joga és kötelessége ott, hol alapos oknál fogva a gondviselést elégtelennek vagy a befolyást épen

károsnak tartja, megkövetelni, hogy e tekintetben célszerű változtatás történjék.

Szeptember hó 4-ike után jelentkező tanulók késedelmük okát igazolni tartoznak. Szeptember hó 11-én túl az igazgató nem vehet fel többé tanulót, bármily oka volt is mulasztásának; a felvételt ezen határidőn túl az igazgatóság útján benyújtott folyamodványra a tankerületi kir. főigazgatóság engedheti meg.

II. Minden tanuló, kivétel nélkül, tartozik beiratáskor 10 K felvételi díjat, 2 K-t könyvtárra, 2 K-t Értesítőre, 40 fillért tintára, 2 K-t énektanításért és 1 K-t a kirándulási alapra fizetni.

Az évi tandíjat a nm. vallás- és közokt. m. kir. Miniszterium 1887. évi július hó 15-én 28229. sz. alatt kelt rendeletével *évi 48 koronában* állapította meg.

A tandíjak kezelése és a tandíjmentesség elnyerése tárgyában a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium 1913. évi 3038. eln. sz. rendeletével intézkedett. E szabályzatból a következőket közöljük:

1. §. Minden rendes és magántanuló, aki a tandíj fizetése alól felmentve nincs, tandíjat fizet.

2. §. A tandíjat négy egyenlő részletben kell fizetni; az első részletet október 15-ig, a másodikat december 3-ig, a harmadikat március 15-ig és a negyediket május 3-ig.

3. §. A tandíjak a tandíjkezelő által hivatalból és minden ellendíj nélkül kiadandó befizetési lapok segélyével a m. kir. postatakarékpénztár útján fizetendők le. A lefizetés a postatakarékpénztárnak bármely közvetítő postahivatalánál történhetik.

4. §. A tandíjak lefizetésére szolgáló postatakarékpénztári befizetési lapok az első részletre vonatkozólag a beiratkozás alkalmával, a többi részletekre vonatkozólag pedig legkésőbb az esedékesség előtt egy hónappal a tandíjfizető tanulók közt kiosztandók.

5. §. A befizetési lap négy részből áll; úgymint: a szelvényből, az elismervényből, a tulajdonképeni befizetési lapból és a könyvelési szelvényből. Befizetés alkalmával a tanuló vagy szülő (gyám) az elismervényt, a befizetési lapot és a könyvelési szelvényt a szövegnek megfelelően *tintával* olvashatóan kitölti és a pénzüsszeggel együtt a közvetítő postahivatalnak átadja. A befizetési lapot a tényleges befizetés napjával kell keltezni. A postaalkalmazott, feltéve, hogy oly okok, melyek a befizetési lap elfogadását gátolják (pld. igazítások, vakarások, stb.), fenn nem forognak, a pénzt átveszi, a lapot lebélyegzi, az elismervényt aláírja és ezt a tulajdonképeni befizetési lap levágása után nyugta gyanánt a befizetőnek kiszolgáltatja.

6. §. A tandíj lefizetésének a személy tekintetében való igazolására a befizetési lapok „szelvény”-én és „befizetési lap” elnevezésű részén a tanuló neve és az általa látogatott osztály — mindenkor még a befizetés előtt — tintával olvashatóan reáírandó.

A tanuló neve és az általa látogatott osztály a „befizetési lap” elnevezésű részen a befizető neve részére fentartott helyen tüntetendő fel.

A közvetítő postahivatalból visszaadott elismervényt és szelvényt egymástól elválasztani nem szabad. Ez a tanulónak a tandíj lefizetéséről nyugtául szolgál, általa megőrzendő és a tandíjkezelőnek felszólítására bemutatandó.

Ha a tanuló a befizetési lapot a tandíj befizetése előtt elvesztette, helyette újat kérhet az intézeti igazgatótól.

10. §. *Rendkívüli esetekben, szoros kivételképen* a befizetés közönséges postautalvánnyal is történhetik.. Ilyenkor a postautalványt a feladó: „A m. kir. postatakarékpénztárnak (Soproni m. kir. áll. főreáliskola. Tandíjkezelés csekk-számlája) Budapesten” címmel látja el.

Az a tanuló, aki a tandíjrészleteket a jelzett határidőig le nem fizeti, az intézet tanulóinak sorából töröltetik, tekintet nélkül a mulasztást előidéző körülményekre.

25. §. Azt a tanulót, aki a tandíjrészlet le nem fizetése miatt az intézet tanulóinak sorából töröltetett, az igazgató saját hatáskörében újból felveheti, ha a törléstől számított 8 napon belül a tandíjrészlet lefizetését postatakarékpénztári elismervénnyel bizonyítja és a késedelmet igazolni tudja. Ezen túl terjedő mulasztás esetén a felvételre az engedélyt alapos megokolás mellett csak a tank. kir. főigazgatóság adhatja meg. Az igazgató elutasító határozta ellen a nm. vallás- és közoktatásügyi Minisztériumhoz lehet felebbezni. A felebbezés eldöntéig a tanuló az előadásokra járhat.

11. §. A tandíj fizetése alól való felmentést az intézetbe beírt rendes tanulók után a Minisztérium által engedélyezett százalékanak határáig a tanári testület meghallgatása mellett az intézet igazgatója adja meg.

A tandíjmentesség nemcsak a tandíj egész összegére, hanem annak felére is kiterjedhet.

13. §. A tandíjmentességet a tanulónak az intézet igazgatójához címzett szabályszerű folyamodványban kell kérnie. A folyamodványhoz melléklendő a tanuló szüleine, vagy ha árva, saját személyére vonatkozó és egy évnél nem régebb keltezésű hatósági szegénységi v. vagyontalansági bizonyítvány, továbbá, ha előzőleg más intézet tanulója volt, az iskolai bizonyítvány, illetőleg Értesítő.

Középiskolai és ezekkel egyenrangú tanintézetek tanárainak és iskolaszolgáinak, továbbá polgári és elemi népiskolai tanítóknak, középiskoláknál

működő hitoktatóknak, a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minisztérium hatósága alá tartozó tisztviselők és szolgák, a m. kir. honvédségi, csendőrségi, közös hadseregbeli és haditengerészeti altiszteknek gyermekei szegénységi bizonyítvány nélkül is folyamodhatnak tandíjmentességért.

Folyamodni minden évben kétszer lehet: szeptember 15-ig és február 15-ig.

14. §. A tandíj fizetése alól nem menthető fel az oly tanuló:

a) aki nem képes szegénységét vagy vagyontalanságát igazolni, (kivéve a 13. §. 2. bekezdésében felsoroltakat).

b) aki az előbbi tanév, illetve időszak végén az erkölcsi magaviseletből rossz vagy kevésbé szabályszerű érdemjegyet nyert;

c) aki a felsőbb osztályba való fellépésnél irányadó tantárgyak valamelyikében elégtelen előmenetelt tanúsított és

d) akinek, habár nem is volt elégtelen érdemjegye, több volt az elégséges mint a jeles és jó érdemjegye együtt.

15. §. Az oly szülők gyermekei, kik igazolják, hogy egyszerre három, vagy több gyermeket középiskolában, ezzel egyenrangú egyéb tanintézetben, polgári, kereskedelmi vagy ipari szakiskolában taníttatnak, szegénységi bizonyítvány nélkül is folyamodhatnak a tandíj elengedéséért és a fél tandíj alól valamennyien fel is mentendők, ha iskolai bizonyítványuk, illetőleg Értesítőjük a feltételeknek megfelel.

16. §. Magántanulók a tandíj fizetése alól az igazgató által fel nem menthetők, s ily tanulóknak kivételes esetben való felmentése a nm. vallás- és közoktatásügyi Minisztériumnak van fentartva.

22. §. A tandíjmentesség élvezetét elvesztí a tanuló:

a) ha magántanulóvá lesz, mely esetben a mentességet azon félév elejétől veszti el, melynek folyamán magántanuló lett,

b) ha bármi oknál fogva az intézetből kizáratik,

c) ha a tandíjmentes tanulónak, vagy annak, aki őt eltartani köteles, vagyoni állapota kedvezőbbé lesz, mely esetben a mentességet a változás beálltát követő félévtől veszti el.

d) Tandíjmentességét elvesztí továbbá az a tanuló, ki az első félév, illetve a tanév végén az erkölcsi magaviseletből „rossz” vagy „kevésbé szabályszerű” érdemjegyet nyert, ki a felsőbb osztályba való fellépésnél irányadó tantárgyak valamelyikéből „elégtelen” előmenetelt tanúsított;

nemkülönben, ha az említett tantárgyakból több az „elégséges” mint a „jeles” és „jó” érdemjegye együtt.

Ez esetekben tandíjmentességét a bizonyítványt, illetőleg Értesítőt követő félévtől kezdve veszti el a tanuló.

Ilyen tanuló újból való felmentését csak akkor kérheti és tandíjmentességben csak akkor részesíthető, ha ismét megfelel mindazoknak a feltételeknek, amelyek alatt tandíjmentességért általában folyamodni lehet.

Az izraeliták hitoktatási díj címén évenként 8 koronát tartoznak fizetni. Ezen díj első fele a beiratáskor, második fele pedig február hó első hetében fizetendő.

A vegytani gyakorlatokért járó díj (a szereket betudva) 24 korona, a gyorsírásért 10 korona. Ezen díjak szintén félévi részletekben előre fizetendők.

Iskolai orvosunk lévén, a VII. osztály tanulóinak az egészségtanból a tanítás ingyenes.

A lefizetett tandíjak vagy tandíjrészletek nem téríthetők vissza.

III. Oly tanulóknak, *kik egy kötelező tantárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet* és akiket a *tanári testület* képesnek tart arra, hogy a szünidő alatt önszorgalmukból pótolhatják mulasztásukat, a tanári kar megengedheti, hogy a jövő iskolai év kezdetén *javító vizsgálatot tehessenek*, de csupán abban az intézetben, ahol tanultak és *csak akkor*, ha „jó” vagy legalább „szabályszerű” magaviseleti tanjegyük van. Ezen javítóvizsgálat díjtalan.

Azok a tanulók, kik két kötelező tantárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet, az igazgatóság útján csak fontos okok alapján folyamodhatnak a javító vizsgálatra való engedélyért a tankerületi kir. főigazgatósághoz. Az ez irányú szabályszerű, 1 K-s bélyeggel ellátott, és az összes iskolai bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok július 6-ig, a tanintézeti igazgatóság útján nyújtandók be.

Több mint két tantárgyból elégtelen osztályzatot nyert tanuló javító vizsgálatra semmikép sem bocsátható.

Az 1897. évi 49.715. sz. rendelet szerint bukott ismétlő középiskolai tanulóknak az osztály másodszori ismétlése nem engedhető meg.

Ha valamely tanuló a vizsgálatokat betegség vagy egyéb fontos ok miatt le nem teheti, vagy megszakítani kénytelen, a tanári testülethez folyamodhatik a következő tanév kezdetén tartandó pótló vizsgálatra való engedélyért. A betegség igazolására hatósági vagy hatóságilag megerősített orvosi bizonyítványt kell mellékelni. A pótló vizsgálat csak teljes vizsgálat lehet, melyért díjat nem kell fizetni.

A javító-, pótló- és felvételvizsgálatok augusztus hó 30. és 31. napján délelőtt 9—12 óráig fognak megtartatni.

IV. A tanintézetünk V. osztályába belépő tanulókat s azok szüleit e helyen figyelmeztetjük, hogy az V. osztállyal kezdődő *latin nyelvi* tanfolyamba, a nm. vallás- és közokt. m. kir. Miniszteriumnak 1891. évi de-

cember 23-án, 86.075. sz. alatt kelt rendelete értelmében minden a IV. osztályt elégséges előmenetellel végzett tanuló beléphet.

Tekintve, hogy a latin nyelvi tanfolyamnak sikeres végzése, illetve a *latin nyelvi érettségi* bizonyítvány megszerzése, a reáliskolát végzett tanulónak a *papi, tanári, orvosi és jogi pályát* is megnyitja, a latin nyelvi tanfolyamba való részvételt tanulóinknak melegen ajánljuk. A tanulás díjtalan.

V. Magántanulók, kik magánúton vagy magánintézetben tanultak és előmenetelükről nyilvános iskolától kívánnak bizonyítványt nyerni, az igazgatónál való előleges bejelentés és annak kimutatása mellett, hogy a közvetlenül lefolyt tanévet mely magánintézetben, illetőleg hol és mily rendszerű tanulmányozással töltötték, tehetnek vizsgálatot az e célra megállapított időben; az ilyen magántanuló tartozik fizetni 48 korona tandíjat, 10 korona felvételi, 2 korona értesítői és 80 korona vizsgadíjat.

VI. A középiskolai izr. tanulóknak a szombati és más ünnepi írás és rajzolás alól való felmentést az 55.711—1892. sz. VKM. rendelet értelmében maga az igazgató adja meg a szülőknek az aláírásra nézve hatóságilag igazolt és 1 K-s bélyeggel ellátott írásbeli kérvénye alapján. Mindamellet a felmentett tanuló az illető órában, felmentettsége dacára, jelen tartozik lenni s ha lehetséges, pl. a mennyiségtanból szóbeli feleletre fel is hívható. Ha az osztály kizárólag feladatírással vagy rajzolással van elfoglalva s magyarázat nem fordulhat elő, a felmentett tanuló ez idő alatt e tárgy elméleti vagy értelmező leckéiből examinálható vagy ismétlő tanulással tartozik foglalkozni.

VII. A tanulóknak csak bekötött tiszta és legújabb kiadású tankönyveket szabad használni.

Tartalommutató.

	Lapszám.
I. Méltóságos veszprémi Városov Tivadar	3
II. Kardos Aladár †	4
III. Beitl Károly †	5
IV. „A Soproni Állami Főreáliskolába Járt Tanítványok Szövetsége” megalakulásának ismertetése	6
V. Iskolánk és a háború	11
VI. Tanári Testület. Szolgaszemélyzet	23
VII. Adatok az intézet történetéhez	26
<i>A) Az intézet állapota:</i>	
1. Személyváltozások a tanári testületben	26
2. Személyváltozások a szolgaszemélyzetben	27
3. Felszerelés és egyéb szükségletek	27
<i>B) Az intézet működése :</i>	
1. Nevelés	28
2. Oktatás	28
3. Egészségügy.	29
4. Vizsgálatok	29
5. Segélyezés és jutalmazás.	30
a) Tandíjkedvezmény	30
b) Segélyegyesület és betegszoba alap.	31
c) Utazási-kirándulási alap	36
d-f) Alapítványok, Alapok, Ösztöndíjasok kimutatása.	36
6. A tanárok irodalmi- és társadalmi működése	45
7. Gyakorlati tanárképzés	45
8. Az ifjúság jótékonyága	45
9. Az ifjúság egyesületi élete	45
a) Berzsenyi önképzőkör	45
b) Ifjúsági tornakör	45
<i>C) Általános ügyek :</i>	
1. A tanév megnyitása	45
2. Látogatások	46
3. Iskolai ünnepélyek	46
4. Ajándékozások	47
5. Ének és zene	47
6. Kirándulások.	47
7. Rajzkiállítás	48
8. Katonai nevelés	48
9. Katonanövendékeink érettségi tanfolyama.	50
10. Tornaverseny	51
11. A tanév bezárása	51

VIII. A könyv- és szertárak gyarapodása	52
IX. Tananyag:	
1. Rendes tárgyak	58
2 Rendkívüli tárgyak	61
3. A négy felső osztály dolgozatainak tételei	63
X. A tanulók érdemsorozata	65
XI. Az érettségi vizsgálatokra vonatkozó adatok	78
XII. A tanulók statisztikája	81
XIII. Az 1916/17. tanévben használandó könyvek jegyzéke	87
XIV. A jövő tanévre és a tanulók felvételére vonatkozó közlemények	92